

การศึกษาความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ปริญญานิพนธ์
ของ
ลักขณา คมขำ

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการอุดมศึกษา
ตุลาคม 2548

การศึกษาความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ปริญญานิพนธ์
ของ
ลักขณา คมขำ

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการอุดมศึกษา
ตุลาคม 2548
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การศึกษาความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

บทคัดย่อ
ของ
ลักขณา คมขำ

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการอุดมศึกษา
ตุลาคม 2548

ลักขณา คมขำ. (2548). การศึกษาความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. คณะกรรมการควบคุม :
อาจารย์ ดร. สุพร ตั้งสมรพงษ์, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อัจฉรา วัฒนาณรงค์.

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อ ศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ 6 ด้าน คือด้านการบริการสิ่งพิมพ์ ด้านการบริการวารสาร ด้านการบริการสื่อโสตทัศนวัสดุ ด้านการบริการอินเทอร์เน็ต ด้านการบริการถ่ายเอกสาร และด้านการบริการส่งเสริมการใช้บริการ จำแนกตามระดับการศึกษา เพศ ชั้นปีที่ศึกษา อัตราการใช้ห้องสมุด และลักษณะการมาเรียน รวมทั้งการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลางกับเกณฑ์ที่กำหนด กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนิสิตของ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒทั้งในระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 2, 3, 4 และสูงกว่า และระดับบัณฑิตศึกษา ทุกชั้นปีที่กำลังศึกษาอยู่ในปีการศึกษา 2548 จำนวน 375 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบที่ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว และการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีของเชฟเฟ

ผลการวิจัยพบว่า

1. นิสิตมีความคิดเห็นต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมและในแต่ละด้าน ว่าเป็นความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง
2. นิสิตระดับปริญญาตรีและนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา มีความคิดเห็นต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมและในแต่ละด้านไม่แตกต่างกัน
3. นิสิตระดับปริญญาตรีชายและหญิง มีความคิดเห็นต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมและในแต่ละด้านไม่แตกต่างกัน
4. นิสิตปริญญาตรีที่ศึกษาอยู่ในชั้นปีต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่า ด้านการบริการถ่ายเอกสารที่นิสิตมีความเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง
5. นิสิตปริญญาตรีที่มีอัตราการใช้ห้องสมุดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่า ด้านการบริการสิ่งพิมพ์ ด้านการบริการวารสาร ด้านการบริการอินเทอร์เน็ต และด้านการบริการส่งเสริมการใช้บริการที่นิสิตมีความเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

6. นิสิตระดับบัณฑิตศึกษาชายและหญิง มีความคิดเห็นต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมและในแต่ละด้านไม่แตกต่างกัน

7. นิสิตระดับบัณฑิตศึกษาที่ศึกษาในชั้นปีต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่า ด้านการบริการสื่อโสตทัศนวัสดุที่นิสิตมีความเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

8. นิสิตระดับบัณฑิตศึกษาภาคปกติและภาคพิเศษ มีความคิดเห็นต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมและในแต่ละด้านไม่แตกต่างกัน

9. นิสิตระดับบัณฑิตศึกษาที่มีอัตราการเข้าห้องสมุดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า ด้านการบริการวารสาร และด้านการบริการอินเทอร์เน็ตที่นิสิตมีความเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

10. นิสิตระดับปริญญาตรีมีความคิดเห็นว่าการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมและในแต่ละด้านมีความเหมาะสมอยู่ในระดับสูงกว่าเกณฑ์

11. นิสิตระดับบัณฑิตศึกษามีความคิดเห็นว่าการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมและในแต่ละด้านมีความเหมาะสมอยู่ในระดับสูงกว่าเกณฑ์

A STUDY OF STUDENTS' OPINIONS ON CENTRAL LIBRARY SERVICES
AT SRINAKHARINWIROT UNIVERSITY

AN ABSTRACT
BY
LUGKHANA KOMKHAM

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree in Higher Education
at Srinakharinwirot University

October 2005

Lugkhana Komkham. (2005). *A Study of students' opinions on Central Library Services at Srinakharinwirot University*. Master Thesis, M.Ed. (Higher Education). Bangkok : Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor Committee : Dr. Suwaporn Tungsomworapongs, Asst. Dr. Achara Watthananarong.

The purposes of this study were to investigate and to compare the students' opinions on central library services at Srinakharinwirot University in six aspects : circulation service, periodical service, media service, internet service, photocopy service and reference service classified by academic background, gender, class levels, rate of using library services, and study systems. The comparison of students' opinions on central library services to the criterion were also included. The samples were 375 students studying at Srinakharinwirot University in the first semester of the 2005 academic year. The instrument used for data collection was a five-rating scale questionnaires. Data were analyzed by percentage, arithmetic mean, standard deviation, t-test, one way analysis of variance and Scheffe's test.

The results revealed that :

1. Students expressed their opinions on central library services in an overall and each aspect at a moderate level.
2. There was no significant difference between the opinions of the graduate and the undergraduate students on central library services in an overall and each aspect.
3. There was no significant difference between the opinions of male and female undergraduate students on central library services in an overall and each aspect.
4. There was no significant difference in different class levels of undergraduate students' opinions on central library services in an overall aspect. Considered in each aspect, it was found that there was significant difference in the aspect of photocopy service at the .05 level.
5. There was significant difference in different rate of using library services of undergraduate students' opinions on an overall aspect at the .05 level. Considered in each aspect, it was found that there were significant differences in the aspects of circulation service, periodical service, internet service and reference service at the .05 level.
6. There was no significant difference between the opinions of male and female graduate students in an overall and each aspect.
7. There was no significant difference in different class levels of graduate students' opinions on central library services in an overall aspect. Considered in each

aspect, it was found that there was significant difference in the aspect of media service at the .05 level.

8. There was no significant difference between the graduate students' opinions on central library services of the daytime program and the twilight program in an overall and each aspect.

9. There was significant difference in different rate of using library services of graduate students' opinions on an overall aspect at the .05 level. Considered in each aspect, it was found that there were significant differences in the aspect of periodical service and internet service at the .05 level.

10. Undergraduate students' opinions on central library services in an overall and each aspect were statistically higher than the criterion.

11. Graduate students' opinions on central library services in an overall and each aspect were statistically higher than the criterion.

ปริญญานิพนธ์
เรื่อง

การศึกษาความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ของ
นางสาวลักขณา คมขำ

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการอุดมศึกษา
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เพ็ญสิริ จีระเดชากุล)
วันที่.....เดือน.....พ.ศ. 2548

คณะกรรมการสอบปริญญานิพนธ์

..... ประธาน
(อาจารย์ ดร. สุวพร ตั้งสมวรพงษ์)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อัจฉรา วัฒนารงค์)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(อาจารย์ ดร. อรรณพ โพธิสุข)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(อาจารย์พิมล เมฆสวัสดิ์)

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จได้ด้วยดีเป็นเพราะผู้วิจัยได้รับความกรุณาอย่างยิ่งจาก อาจารย์ ดร. สุพร ตั้งสมวรพงษ์ ประธานกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อัจฉรา วัฒนาณรงค์ กรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ ทั้งสองท่านได้เสียสละเวลาอันมีค่าเพื่อให้คำปรึกษาแนะนำ ติดตาม แก้ไขปรับปรุง และให้กำลังใจเป็นอย่างดีในการทำปริญญานิพนธ์ ตั้งแต่เริ่มต้นจนเสร็จสมบูรณ์ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่ง

ขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ ดร. อรรถพล โพธิสุข รองผู้อำนวยการสำนักคอมพิวเตอร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือและเป็นกรรมการแต่งตั้งเพิ่มเติมในการสอบปากเปล่า และได้กรุณาตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่อง ตลอดจนให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์เพื่อให้งานวิจัยฉบับนี้เรียบร้อยสมบูรณ์

ขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์พิมล เมฆสวัสดิ์ รองผู้อำนวยการฝ่ายส่งเสริมผู้ใช้สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ซึ่งเป็นกรรมการแต่งตั้งเพิ่มเติมในการสอบปากเปล่า และได้กรุณาตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่อง ตลอดจนให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์เพื่อให้งานวิจัยฉบับนี้เรียบร้อยสมบูรณ์

ขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ ดร. จารุวรรณ สกุลคู อาจารย์ประจำสาขาวิชาการอุดมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ อาจารย์ ดร. ราชันย์ บุญธิมา อาจารย์ประจำสำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ รองศาสตราจารย์ธาดาศักดิ์ วชิรปรีชาพงษ์ รองผู้อำนวยการสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และรองศาสตราจารย์พวา พันธุ์เมฆา อาจารย์ประจำภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ รวมทั้งให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัยเป็นอย่างมาก

ขอขอบคุณนิสิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามครั้งนี้

ขอขอบคุณรุ่นพี่ และเพื่อนๆ ที่ให้ความช่วยเหลือในด้านต่างๆ และให้กำลังใจแก่ผู้ศึกษาตลอดมา

ผู้ศึกษาขอกราบขอบพระคุณ บิดา มารดา เป็นอย่างสูง พี่สาวทั้ง 2 คน รวมทั้งญาติทุกท่านที่ให้กำลังใจตลอดมาในการทำปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ คุณค่าของปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้ศึกษาขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณบิดา มารดา ครู อาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน

ลักขณา คมขำ

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	6
ความสำคัญของการวิจัย.....	7
ขอบเขตของการวิจัย.....	7
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	8
สมมติฐานของการวิจัย.....	10
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
ความหมายและความสำคัญของห้องสมุด.....	11
ความหมายของห้องสมุด.....	11
ความสำคัญของห้องสมุด.....	11
วัตถุประสงค์และหน้าที่ของห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา.....	12
องค์ประกอบที่สำคัญของห้องสมุด.....	15
ความหมาย ความสำคัญ และวัตถุประสงค์ของการบริการห้องสมุด.....	18
ความหมายของการบริการห้องสมุด.....	18
ความสำคัญของงานบริการห้องสมุด.....	19
วัตถุประสงค์ของงานบริการห้องสมุด.....	20
แนวโน้มการพัฒนาห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา.....	21
การบริการของห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา.....	24
สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.....	28
ปรัชญา ปณิธาน วิสัยทัศน์ พันธกิจ.....	28
วัตถุประสงค์ของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.....	29
ประวัติสำนักหอสมุดกลาง.....	29
การแบ่งส่วนราชการ.....	31
ภาระงานในส่วนราชการของสำนักหอสมุดกลาง.....	33
การบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.....	34
การบริการทรัพยากรสารสนเทศ.....	34
การบริการฐานข้อมูล.....	34
แนวทางการพัฒนาสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปี 2547.....	38

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	40
การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	40
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	41
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	44
การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	45
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	45
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	47
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	47
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	47
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	48
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	83
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	83
วิธีดำเนินการวิจัย.....	83
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	83
สรุปผลการวิจัย.....	84
อภิปรายผล.....	86
ข้อเสนอแนะ.....	99
ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้.....	99
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป.....	100
บรรณานุกรม.....	101
ภาคผนวก.....	111
ภาคผนวก ก จดหมายเชิญผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจเครื่องมือในการวิจัย.....	112
ภาคผนวก ข รายนามผู้เชี่ยวชาญที่ตรวจเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	116
ภาคผนวก ค แบบสอบถาม คำอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่น ของแบบสอบถาม.....	118
ภาคผนวก ง หนังสือขอความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย.....	128
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	141

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 จำนวนทรัพยากรสารสนเทศของสำนักหอสมุดกลาง หอสมุด มศว องค์กรฯ และห้องสมุดคณะแพทยศาสตร์.....	34
2 สถิติการให้บริการของสำนักหอสมุดกลาง หอสมุด มศว องค์กรฯ และห้องสมุดคณะแพทยศาสตร์ ปี 2546.....	36
3 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามชั้นปีที่ศึกษา.....	41
4 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ.....	41
5 จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปและได้รับคืนสมบูรณ์ จำแนกตามระดับการศึกษา...	44
6 จำนวนและคำร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามตัวแปรที่ศึกษา.....	48
7 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมและในแต่ละด้าน.....	50
8 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านการบริการสิ่งพิมพ์ เป็นรายชื่อ.....	51
9 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านการบริการวารสาร เป็นรายชื่อ.....	53
10 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านการบริการสื่อโสตทัศนวัสดุ เป็นรายชื่อ.....	54
11 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านการบริการอินเทอร์เน็ต เป็นรายชื่อ.....	55
12 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านการบริการถ่ายเอกสาร เป็นรายชื่อ.....	56

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
13	ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านการบริการส่งเสริมการใช้บริการ เป็นรายข้อ.....	57
14	ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา.....	58
15	ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนิสิตระดับปริญญาตรีที่มีต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามเพศ.....	59
16	ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนิสิตระดับปริญญาตรีที่มีต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามชั้นปีที่ศึกษา.....	60
17	ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนิสิตระดับปริญญาตรีที่มีต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามอัตราการใช้ห้องสมุด.....	61
18	ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษาที่มีต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามเพศ.....	62
19	ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษาที่มีต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามชั้นปีที่ศึกษา.....	63
20	ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษาที่มีต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามลักษณะการมาเรียน.....	64
21	ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษาที่มีต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามอัตราการใช้ห้องสมุด..	65

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
22	เปรียบเทียบความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒโดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา.....	66
23	เปรียบเทียบความคิดเห็นของนิสิตระดับปริญญาตรีที่มีต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒโดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามเพศ.....	67
24	เปรียบเทียบความคิดเห็นของนิสิตระดับปริญญาตรีที่มีต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒโดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามชั้นปีที่ศึกษา.....	68
25	การทดสอบความแตกต่างของความคิดเห็นของนิสิตระดับปริญญาตรีที่มีต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านการบริการถ่ายเอกสาร จำแนกตามชั้นปีที่ศึกษา เป็นรายคู่.....	69
26	เปรียบเทียบความคิดเห็นของนิสิตระดับปริญญาตรีที่มีต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒโดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามอัตราการใช้ห้องสมุด.....	70
27	การทดสอบความแตกต่างของความคิดเห็นของนิสิตระดับปริญญาตรีที่มีต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวม จำแนกตามอัตราการใช้ห้องสมุด เป็นรายคู่.....	71
28	การทดสอบความแตกต่างของความคิดเห็นของนิสิตระดับปริญญาตรีที่มีต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านการบริการสิ่งพิมพ์ จำแนกตามอัตราการใช้ห้องสมุด เป็นรายคู่.....	71
29	การทดสอบความแตกต่างของความคิดเห็นของนิสิตระดับปริญญาตรีที่มีต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านการบริการวารสาร จำแนกตามอัตราการใช้ห้องสมุด เป็นรายคู่.....	72
30	การทดสอบความแตกต่างของความคิดเห็นของนิสิตระดับปริญญาตรีที่มีต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านการบริการอินเทอร์เน็ต จำแนกตามอัตราการใช้ห้องสมุด เป็นรายคู่.....	73

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
31	การทดสอบความแตกต่างของความคิดเห็นของนิสิตระดับปริญญาตรีที่มีต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านการบริการส่งเสริมการใช้บริการ จำแนกตามอัตราการใช้ห้องสมุด เป็นรายคู่.....	73
32	เปรียบเทียบความคิดเห็นของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษาที่มีต่อการบริการของ สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒโดยรวมและใน แต่ละด้าน จำแนกตามเพศ.....	74
33	เปรียบเทียบความคิดเห็นของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษาที่มีต่อการบริการของ สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒโดยรวมและใน แต่ละด้าน จำแนกตามชั้นปีที่ศึกษา.....	75
34	การทดสอบความแตกต่างของความคิดเห็นของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษาที่มี ต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านการบริการสื่อโสตทัศนวัสดุ จำแนกตามชั้นปีที่ศึกษา เป็นรายคู่.....	76
35	เปรียบเทียบความคิดเห็นของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษาที่มีต่อการบริการของ สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒโดยรวมและใน แต่ละด้าน จำแนกตามลักษณะการมาเรียน.....	77
36	เปรียบเทียบความคิดเห็นของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษาที่มีต่อการบริการของ สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒโดยรวมและใน แต่ละด้าน จำแนกตามอัตราการใช้ห้องสมุด.....	78
37	การทดสอบความแตกต่างของความคิดเห็นของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษาที่มี ต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านการบริการวารสาร จำแนกตามอัตราการใช้ห้องสมุด เป็นรายคู่.....	79
38	การทดสอบความแตกต่างของความคิดเห็นของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษาที่มี ต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านการบริการอินเทอร์เน็ต จำแนกตามอัตราการใช้ห้องสมุด เป็นรายคู่.....	79
39	เปรียบเทียบความคิดเห็นของนิสิตระดับปริญญาตรีที่มีต่อการบริการของ สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมและใน แต่ละด้านกับเกณฑ์ที่กำหนด.....	80

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
40	เปรียบเทียบความคิดเห็นของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษาที่มีต่อการบริการของ สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมและใน แต่ละด้านกับเกณฑ์ที่กำหนด.....	81
41	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของนิสิตที่มีต่อการบริการของ สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในแต่ละด้าน.....	82

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 แผนภูมิโครงสร้างการแบ่งส่วนราชการและขอบข่ายงานของ สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.....	32

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างและพัฒนาความรู้ ความคิด ความประพฤติและคุณธรรมของบุคคล สังคมและบ้านเมืองใดให้การศึกษาที่ดีแก่เยาวชนได้อย่างครบถ้วนเหมาะสมกันทุกๆ ด้าน สังคมและบ้านเมืองนั้นก็จะมีพลเมืองที่มีคุณภาพ สามารถธำรงรักษาความเจริญมั่นคงของประเทศชาติและพัฒนาให้ก้าวหน้าต่อไปได้โดยตลอด (พระบรมราโชวาท. 2540 : 17) ดังนั้น การศึกษาจึงเป็นกระบวนการที่สำคัญยิ่งในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพ มีความพร้อมทั้งความรู้ ความสามารถ และสติปัญญาเพียงพอที่จะเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้า (ทบวงมหาวิทยาลัย. 2536 : 1) และการศึกษาเป็นรากฐานที่สำคัญที่สุดในการพัฒนาคนให้เป็นมนุษย์ที่มีคุณภาพ มีความสามารถเต็มตามศักยภาพ มีพัฒนาการที่สมดุลทั้งปัญญา จิตใจ ร่างกาย และสังคม เพื่อเสริมสร้างการพัฒนาและความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ กระบวนการศึกษาจึงมีผู้เรียนเป็นเป้าหมายสูงสุดของการพัฒนา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2541 : 4-5)

สถาบันอุดมศึกษาเป็นแหล่งที่สร้างองค์ความรู้และทรัพยากรมนุษย์ที่สำคัญของสังคมโดยมีภารกิจหลักอยู่ 4 ประการ ได้แก่ การสอนหรือการผลิตบัณฑิต การสร้างองค์ความรู้หรือการวิจัย การบริการวิชาการและการทำนุบำรุงส่งเสริมวัฒนธรรม (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2546 : ก) การศึกษาระดับอุดมศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 เป็นการศึกษาในระดับหลังการศึกษาขั้นพื้นฐาน แบ่งเป็น 2 ระดับ คือ ระดับต่ำกว่าปริญญาและระดับปริญญา มีจุดมุ่งหมายตามที่กำหนดในแผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2535 ว่าการศึกษา ระดับต่ำกว่าปริญญา มุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาความรู้และทักษะวิชาชีพในระดับกลาง รวมทั้งมีความสามารถในการริเริ่มประกอบการ และการศึกษาระดับปริญญา ซึ่งประกอบด้วยระดับปริญญาตรีและสูงกว่านั้น กำหนดว่าการศึกษาในระดับปริญญาตรีมุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาความรู้ความสามารถในสาขาวิชาต่างๆ ในระดับสูง โดยเฉพาะการประยุกต์ทฤษฎีไปสู่การปฏิบัติ การริเริ่มการพัฒนาทั้งวิชาการและวิชาชีพ ส่วนการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรีมุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาความรู้และทักษะในสาขาวิชาการเฉพาะทางให้มีความชำนาญยิ่งขึ้น มุ่งสร้างสรรค์ความก้าวหน้าและความเป็นเลิศทางวิชาการ โดยเฉพาะการศึกษาค้นคว้าวิจัย (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2544 : 12) อย่างไรก็ตามสถาบันอุดมศึกษาเป็นองค์กรที่สำคัญในการที่จะเป็นผู้นำในการเปลี่ยนแปลงสังคม ซึ่งต้องรับผิดชอบทั้งด้านประสิทธิภาพและคุณภาพ (ชมพันธุ์ คุญชร ณ อยุธยา. 2539 : 5) โดยจะต้องกำหนดวิสัยทัศน์ และทิศทางการผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพสู่สังคมโลกาภิวัตน์อย่างมีศักยภาพ การกำหนดวิสัยทัศน์ของสังคมไทยในมุมมองของนักพัฒนา

หลักสูตร คือ เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ มุ่งพัฒนาคนให้เต็มศักยภาพและรู้เท่าทันโลก (วิชัย วงษ์ใหญ่. 2539 : 44) ซึ่งการเรียนในระดับอุดมศึกษาในปัจจุบันนี้ จะต้องเปิดโลกทัศน์ของผู้เรียนให้กว้างไกล ไม่เหมือนกับการเรียนในสมัยก่อน ที่มุ่งให้ผู้เรียนฟังคำบรรยายจากอาจารย์ผู้สอนเป็นหลัก แต่แนวความคิดใหม่ได้ปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับยุคสมัยของการเปลี่ยนแปลงของข้อมูล ข่าวสาร ผู้เรียนจะต้องศึกษาด้วยตนเองเพื่อจะได้มีโลกทัศน์ที่กว้าง ปลูกฝังนิสัยการติดตามความเปลี่ยนแปลงของโลกในด้านต่างๆ โดยรู้จักการศึกษาค้นคว้าจากแหล่งสารสนเทศต่างๆ (ประภาส พาวินันท์. 2541 : 41)

นอกจากนี้สารสนเทศเป็นปัจจัยหนึ่งที่สำคัญในการศึกษาค้นคว้า วิจัย ของ นิสิต นักศึกษา ครู อาจารย์ และนักวิจัย โดยช่วยสร้างกระบวนการรับรู้อย่างมีเหตุผลให้กับทรัพยากรบุคคล (ดวงเนตร เปี้ยไข่มุข. 2537 : 4) โดยเฉพาะการเรียนการสอนระดับบัณฑิตศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ถือว่าเป็นการจัดการศึกษาขั้นสูงที่เน้นผู้เรียนที่เป็นผู้ใหญ่ เน้นให้ผู้เรียนศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองมากกว่าการเรียนในห้องเรียนและรู้จักการคิดวิเคราะห์เพื่อพัฒนาเสริมสร้างสติปัญญาของตนเองหรือแสวงหาความรู้ใหม่ๆ ด้วยตนเองเป็นสำคัญ โดยมีอาจารย์ผู้สอนคอยให้คำแนะนำ (จุฑารัตน์ ศรทวนวงศ์ และ ประสงค์ ต่อโชติ. 2543 : 44) ซึ่งนักศึกษาต้องแสวงหาความรู้ด้วยตนเองจากทรัพยากรสารสนเทศที่ปรากฏหลายรูปแบบและมีให้บริการในแหล่งสารสนเทศ ถ้านักศึกษาได้รับสารสนเทศที่มีคุณค่าย่อมทำให้การเรียนรู้เกิดขึ้นได้อย่างรวดเร็ว ผลการศึกษาค้นคว้าวิจัยมีความถูกต้องสมบูรณ์สำหรับการนำไปใช้ประโยชน์ (Kaye. 1995 : 37-48) ดังนั้นการใช้ทรัพยากรสารสนเทศจึงส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาความรู้และทักษะในการประยุกต์ใช้วิทยาการให้เกิดความชำนาญมากขึ้น (Charp. 1994 : 8) ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายในการผลิตบัณฑิตของสถาบันอุดมศึกษาที่กล่าวไว้ว่า นักศึกษาจะต้องมีความสามารถในการค้นหาทรัพยากรสารสนเทศจากเอกสารและสื่อต่างๆ มีการแยกแยะสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ สามารถถ่วงถ่วงและนำมาใช้ประโยชน์ ตลอดจนสามารถแสวงหาสารสนเทศจากการเรียนรู้ จากประสบการณ์ สามารถใช้วิจารณ์ญาณเพื่อการแก้ปัญหา มีความรู้และรู้รอบ (ทพวงมหาวิทยาลัย. 2539 : 222)

ดังนั้นห้องสมุดในสถาบันอุดมศึกษาจึงมีความสำคัญต่อการปฏิบัติภารกิจหลักของสถาบันอุดมศึกษา ด้านการเรียนการสอน การวิจัย การบริการทางวิชาการ และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม นับได้ว่าเป็นหัวใจของสถาบันอุดมศึกษา ทั้งนี้เนื่องจาก ห้องสมุดเป็นแหล่งจัดหาและรวบรวมทรัพยากรสารสนเทศทุกรูปแบบเข้ามาให้บริการ ซึ่งทรัพยากรที่รวบรวมมานั้นต้องทันสมัยและตรงตามความต้องการของผู้ใช้ เพราะห้องสมุดเป็นศูนย์วิชาการและบริการเทคโนโลยีทางการศึกษาเพื่อประกอบการเรียนการสอน การวิจัย การส่งเสริมและเผยแพร่วิชาการ (เบญจภรณ์ สมุดอินแก้ว. 2543 : 2) ยิ่งไปกว่านั้นห้องสมุดยังเป็นปัจจัยเกื้อหนุนที่สำคัญส่วนหนึ่งในการประกันคุณภาพการศึกษาซึ่งจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนบทบาทให้เหมาะสม ในการบริการและการดำเนินงานให้สอดคล้องกับการศึกษาที่เน้นการศึกษาที่ผู้เรียนต้องเรียนรู้ด้วยตนเองมากขึ้น เนื้อหาที่เรียนหลากหลายและลึกซึ้ง เพื่อความรู้และความแตกฉานในเรื่องต่างๆ ดังนั้นคุณภาพของ

ห้องสมุดควรเป็นสิ่งที่ผู้บริหารของสถาบันการศึกษาควรให้ความสำคัญ จำเป็นอย่างยิ่งที่ห้องสมุดต้องพิจารณาการดำเนินงานให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานของห้องสมุดอุดมศึกษาซึ่งห้องสมุดต้องเป็นแหล่งทรัพยากรการเรียนรู้ และมีเกณฑ์ในการตรวจสอบประกันคุณภาพทั้งเกณฑ์เชิงปริมาณและเกณฑ์เชิงคุณภาพ (พรทิพย์ วรกุล. 2543 : 78) ดังนั้นห้องสมุดในปัจจุบันจึงมิใช่เป็นสถานที่ที่มีทรัพยากรสารสนเทศที่เป็นหนังสือเท่านั้น หากแต่ยังมีทรัพยากรสารสนเทศในรูปแบบอื่นๆ ที่สามารถให้ประโยชน์ทางการศึกษา ตลอดจนมีฐานข้อมูลต่างๆ ที่สามารถสืบค้นด้วยคอมพิวเตอร์ซึ่งเป็นแหล่งสะสมและรวบรวมความรู้ในรูปแบบต่างๆ เพื่อประโยชน์ในการศึกษาหาความรู้ในสถาบันอุดมศึกษา (พวา พันธุ์เมฆา. 2535 : 2)

ห้องสมุดในยุคปัจจุบันได้ปรับเปลี่ยนบทบาทและภารกิจกว้างขวางขึ้นในทุกๆ ด้าน สังคมปัจจุบันซึ่งเป็นสังคมข่าวสารและสังคมความรู้ ห้องสมุดก็ยังมีบทบาทและเป็นที่คาดหวังของผู้ใช้และสังคมมากขึ้น ดังนั้นห้องสมุดจึงต้องปรับเปลี่ยนบทบาทจากเดิมไปสู่บทบาทใหม่แห่งความเป็นเลิศของห้องสมุด ดังนี้ (1) ทรัพยากรสารสนเทศ ต้องเป็นแหล่งรวมของทรัพยากรสารสนเทศประเภทต่างๆ และครอบคลุมสาขาวิชาที่ตอบสนองต่อภารกิจและกลุ่มเป้าหมายของสถาบัน (2) สถานที่และสภาพแวดล้อม ต้องมีการออกแบบและจัดสถานที่สภาพแวดล้อมอย่างเหมาะสม ช่วยสร้างบรรยากาศทางวิชาการและส่งเสริมการใช้ห้องสมุด (3) เครื่องมือและอุปกรณ์ต่างๆ ในยุคปัจจุบันต้องเอื้ออำนวยต่อการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาประยุกต์ใช้ การที่มีอุปกรณ์และเครื่องมือที่เหมาะสมทั้งผู้ใช้บริการและผู้ปฏิบัติงาน จะเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพ ความสะดวกรวดเร็ว ในการให้บริการแก่ผู้ใช้ (4) บุคลากรทุกระดับบริหาร ระดับปฏิบัติการ ทุกระดับมีความสำคัญยิ่งในการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีต่อห้องสมุด และการมีจิตสำนึกในหน้าที่ของการให้บริการแก่ผู้ใช้นับว่าเป็นสิ่งจำเป็น (5) การบริหารและดำเนินงาน ได้แก่ การกำหนดนโยบาย การวางแผน การจัดองค์กร การบริหารงานบุคคล การประสานงาน ระเบียบข้อบังคับ อันจะนำไปสู่เป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ (6) การบริการ จัดได้ว่าเป็นหัวใจสำคัญของการดำเนินงาน (ชุตินา สัจจนันท์. 2541 : 64-65) นอกจากนั้น การจัดบริการของห้องสมุดก็ต้องปรับเปลี่ยนตามศักยภาพของเทคโนโลยี เพราะห้องสมุดนั้นเป็นหัวใจของการศึกษาในยุคใหม่ ห้องสมุดมีการบริการที่สามารถจัดให้มีได้ทั้งระบบการศึกษาปกติและการศึกษานอกระบบ หอสมุดหรือห้องสมุดได้เข้ามามีบทบาทอย่างมากต่อการเรียนการสอนยุคใหม่ ซึ่งห้องสมุดที่มีประสิทธิภาพไม่ได้ดูที่อาคารขนาดใหญ่อย่างเดียว แต่จะดูที่การให้บริการด้วย (ประกอบ คุปรัตน์. 2539 : 12) การบริการสารสนเทศของห้องสมุดไม่ใช่เฉพาะการจัดหา การจัดเก็บ และการให้ยืมทรัพยากรสารสนเทศเท่านั้น แต่จะต้องรวมกิจกรรมหรือกระบวนการดำเนินงานทุกขั้นตอนที่ห้องสมุดได้จัดอำนวยความสะดวกให้ผู้ได้รับสารสนเทศที่พึงประสงค์ เริ่มตั้งแต่การนำทรัพยากรสารสนเทศแต่ละประเภทที่จัดหาเข้ามาจัดเก็บให้เป็นระบบและจัดเรียงให้เป็นระเบียบ ถูกต้องตามหลักการจัดเก็บทรัพยากรสารสนเทศแต่ละประเภท รวมทั้งการจัดหาเครื่องมือและอุปกรณ์สำหรับประกอบการใช้ทรัพยากรสารสนเทศที่

จำเป็นต้องใช้ประกอบการจัดเก็บและค้นคืนสารสนเทศ เช่น เครื่องฉายวีดิทัศน์ เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องอ่านซีดี-รอม และเครื่องมืออื่นๆ กิจกรรมและบริการต่างๆ ที่ส่งเสริมและสนับสนุนการใช้บริการสารสนเทศ เช่น การจัดบริการตอบคำถาม ตลอดจนการช่วยเหลือในการเลือกใช้สารสนเทศ แต่ละประเภท (ประภาส พาวินันท์. 2541 : 39)

นอกจากนี้ห้องสมุดต้องมีการบริการที่ดี และมีประสิทธิภาพคุ้มแก่การลงทุน เช่น (1) เปิดบริการตลอด 24 ชั่วโมง ไม่มีวันหยุด (2) เป็นห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อแสดงให้เห็นว่ามีระบบสารสนเทศก้าวหน้าเพียงใด มีเครื่องคอมพิวเตอร์ที่มีศักยภาพ เพื่อบริการวิจัยและค้นคว้า (3) มีระบบจัดเก็บข้อมูลไว้ในระบบอิเล็กทรอนิกส์ เช่น ฐานข้อมูลแบบซีดีรอม (CD-ROM) ทำให้ข้อมูลสามารถจัดเก็บได้ในระบบที่สะดวกและราคาประหยัด สามารถเลือกหาและส่งต่อกันได้มากขึ้น (4) มีบริการส่งหนังสือให้มีประสิทธิภาพที่เรียกว่า การแลกเปลี่ยนหนังสือระหว่างห้องสมุด เช่น มีการส่งสารไปยังห้องสมุดที่ใกล้เคียงที่มีหนังสือเล่มที่ผู้ใช้บริการต้องการแล้วขอยืมหนังสือผ่านต่อกัน (5) มีการเชื่อมโยงส่งสารกันในระบบเครือข่ายอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Network) ที่สามารถกระทำได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น ระบบอินเทอร์เน็ต ซึ่งเชื่อมโยงได้ทั่วโลกผ่านระบบทางด่วนข้อมูลเพื่อบริการส่งสารทางการศึกษา สะดวก รวดเร็ว (6) เป็นระบบการค้นคว้าและเรียนรู้ที่ไม่ถูกจำกัดด้วยเวลาและสถานที่ แหล่งข้อมูลสามารถกระจายตัวเองในการจัดเก็บและกระจายกันผลิต มีการวางระบบจัดค้น และเรียกข้อมูลที่สามารถค้นหาข้ามแหล่งได้รวดเร็ว มีการวางระบบการค้นคว้าให้มีมาตรฐาน สามารถใช้ร่วมกันได้ทั่วโลก ดังนั้น ระบบการทำงานไม่ว่าจะเป็นในส่วนของการให้บริการ หรือการผลิต พัฒนาองค์ความรู้ เพื่อให้ผู้ใช้บริการได้มีโอกาสใช้บริการมากยิ่งขึ้น นอกจากนั้นจะต้องเน้นความคล่องตัวในการให้บริการ หรือการทำงานให้มาก ทั้งนี้ระบบห้องสมุดเป็นระบบให้บริการต้องมีปลายทางในการให้บริการในทุกชุมชนในแบบศูนย์บริการวิชาการ ซึ่งสถาบันการบริการเช่นนี้จะต้องกระจายการให้บริการไปให้ใกล้กับผู้ใช้บริการให้มากที่สุด (ประกอบ อุปรัตน์. 2539 : 12-27)

สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒเป็นแหล่งวิชาการที่สำคัญ รวบรวมความรู้ทุกประเภท เพื่อช่วยให้ผู้ใช้รู้จักพัฒนาความรู้ ความคิด รวมทั้งสำนักหอสมุดกลางยังเป็นศูนย์กลางในการบริการข่าวสารข้อมูลความรู้ต่างๆ แก่ชุมชนในมหาวิทยาลัย และเป็นชุมทรัพย์ทางปัญญาของชาติ โดยเน้นสาขาวิชาการศึกษาและสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องเพื่อสนับสนุนการเรียนการสอน ส่งเสริมการค้นคว้าวิจัยของมหาวิทยาลัย โดยมีบริการต่างๆ มากมาย เช่น บริการยืม-คืน หนังสือ บริการหนังสือสำรอง บริการจองหนังสือ บริการถ่ายเอกสาร เป็นต้น (สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. 2543 : 3) เพื่อให้ทันต่อการพัฒนาและความก้าวหน้าของวิทยาการในยุคโลกาภิวัตน์ สำนักหอสมุดกลางจึงกำหนดนโยบายการดำเนินงานโดยมุ่งเน้นบริการแก่อาจารย์นิสิตทั้งระดับปริญญาตรี และบัณฑิตศึกษา เพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนและการวิจัยให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยการพัฒนาคู่มือความรู้ ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่กับงานห้องสมุด บุคลากรสามารถนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับมาพัฒนางานห้องสมุดให้บรรลุเป้าหมาย โดยเน้นการใช้ระบบห้องสมุดอัตโนมัติ เพื่อให้การดำเนินงานและการบริการมี

ประสิทธิภาพสูงขึ้นในทุกงาน สร้างฐานข้อมูลใหม่ๆ และจัดการฐานข้อมูลต่างๆ ที่มีอยู่ในสำนักหอสมุดกลาง ส่งเสริมให้มีการใช้ระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ในการสืบค้นทรัพยากรสารสนเทศเพื่อการเรียนการสอน การวิจัย และการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองอย่างกว้างขวาง โดยร่วมมือกับห้องสมุดสถาบันอื่นทั้งในและนอกประเทศ นอกจากนี้ยังมุ่งให้บริการสื่อสมัยใหม่ในฝ่ายโสตทัศนศึกษา โดยมีอุปกรณ์ในการให้บริการต่างๆ เช่น จานรับดาวเทียม บริการโทรทัศน์ตามจุดต่างๆ ตลอดเวลาที่ห้องสมุดเปิดให้บริการ เป็นสมาชิกไอบีซีเคเบิลทีวี เครื่องเล่นแผ่นซีดี (Compact disc) เป็นต้น (เจลิยว พันธุ์สิดา. 2541 : 197-202) ในทางปฏิบัติสำนักหอสมุดกลางมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ยังไม่สามารถจัดบริการได้อย่างสมบูรณ์ และไม่อาจตอบสนองความต้องการของผู้ใช้ได้อย่างเต็มที่ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากประสบปัญหาการใช้บริการห้องสมุดหลายประการ จากการสัมภาษณ์พบปัญหาต่างๆ ดังนี้

ด้านการบริการสิ่งพิมพ์ หนังสือรอขึ้นชั้นที่ชั้นพักมีจำนวนมาก ทำให้ไม่สามารถหาหนังสือบนชั้นได้ตามต้องการ สำหรับบัณฑิตศึกษาจำนวนหนังสือที่ให้ยืมออกนอกสำนักหอสมุดกลางมีจำนวนค่อนข้างน้อย ควรเพิ่มจาก 15 เล่มเป็น 20 เล่ม (อภิัญญา เผือกทอง. สัมภาษณ์. 2547) เจ้าหน้าที่ที่ให้บริการบางคนไม่มีอัธยาศัยและไม่ค่อยเต็มใจที่จะให้บริการ (อัมพร สงคศิริ และ สิทธิพงษ์ สุพรม. สัมภาษณ์. 2547) หนังสือบางเล่มมีจำนวนฉบับน้อย เนื้อหาไม่ทันสมัยและอยู่ในสภาพเก่ามาก ชำรุด ฉีกขาด (สินีนิตย์ จันทรมัย. สัมภาษณ์. 2547) ไม่ค่อยมีหนังสือใหม่ที่เกี่ยวข้องกับรายงานการวิจัย และรายงานประจำปีของหน่วยงานต่างๆ วิทยานิพนธ์มีจำนวนฉบับน้อย บางเล่มเป็นหนังสืออ้างอิง ควรทำจำนวนฉบับเพิ่มขึ้นเพื่อให้บริการในชั้นเปิด เพื่อความสะดวกในการศึกษาค้นคว้าของผู้ใช้บริการ (อรรวรรณ์ มูลโรจน์. สัมภาษณ์. 2547)

ด้านการบริการวารสาร วารสารฉบับปัจจุบันบางเล่มไม่มีอยู่บนชั้นเพื่อให้บริการ (อภิัญญา เผือกทอง. สัมภาษณ์. 2547) วารสารบางสาขาวิชามีจำนวนน้อย วารสารบางเล่มที่นำมาศึกษาค้นคว้าแล้วไม่ได้จัดเก็บไว้ที่ชั้นตามเดิมทำให้ไม่พบวารสารที่ต้องการศึกษาค้นคว้า (สิทธิพงษ์ สุพรม และ อรรวรรณ์ มูลโรจน์. สัมภาษณ์. 2547)

ด้านการบริการสื่อโสตทัศนวัสดุ เครื่องเล่นแผ่นซีดี (Compact disc) มีจำนวนน้อย เนื้อหาเก่าไม่ทันสมัย เครื่องเล่นเทปที่ให้บริการพังภายในส่วนใหญ่อยู่ในสภาพชำรุด ไม่มีการซ่อมแซมทำให้ผู้ใช้ไม่สามารถใช้บริการได้ สถานที่ที่ให้บริการค่อนข้างคับแคบ การจัดพื้นที่ไม่เป็นสัดส่วนทำให้ไม่สะดวกในการใช้บริการ (อภิัญญา เผือกทอง. สัมภาษณ์. 2547) เจ้าหน้าที่ที่ให้บริการบางคนไม่ค่อยสุภาพ และไม่เต็มใจที่จะให้บริการ ไม่ยิ้มแย้ม (อภิัญญา เผือกทอง, อัมพร สงคศิริ, สิทธิพงษ์ สุพรม และอรรวรรณ์ มูลโรจน์. สัมภาษณ์. 2547)

ด้านการบริการอินเทอร์เน็ต จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ให้บริการไม่เพียงพอกับจำนวนผู้ใช้บริการ ความเร็วในการค้นหาข้อมูลค่อนข้างช้า (อภิัญญา เผือกทอง, อัมพร สงคศิริ, สิทธิพงษ์ สุพรม, สินีนิตย์ จันทรมัย และอรรวรรณ์ มูลโรจน์. สัมภาษณ์. 2547) สถานที่ที่ให้บริการค่อนข้างคับแคบ การจัดพื้นที่ไม่สะดวกต่อการใช้บริการ เจ้าหน้าที่ไม่ค่อยอยู่ประจำที่จุดให้บริการ บางครั้งผู้ใช้บริการต้องให้บริการตนเองทำให้ผู้ใช้บริการไม่ได้รับความสะดวกเพราะไม่มี

เจ้าหน้าที่ให้คำแนะนำในการใช้เวลาเครื่องคอมพิวเตอร์เกิดขัดข้องและผู้ใช้บริการเกิดข้อสงสัย บางประการ (อภิญา เพือกทอง. สัมภาษณ์. 2547)

ด้านการบริการถ่ายเอกสาร มีจำนวนเครื่องถ่ายเอกสารและเจ้าหน้าที่น้อยทำให้ต้องใช้ระยะเวลานานในการให้บริการ เครื่องถ่ายเอกสารถ่ายไม่ชัดเจน (อภิญา เพือกทอง และ อัมพร สงคศิริ. สัมภาษณ์. 2547) เจ้าหน้าที่ที่ให้บริการบางคนให้บริการไม่สุภาพ ไม่ยิ้มแย้ม ระยะเวลาที่รอให้บริการนาน (อภิญา เพือกทอง, อัมพร สงคศิริ, สิทธิพงษ์ สุพรม, สินีณิตย์ จันทรมัย และอรรณ มุลโรจน์. สัมภาษณ์. 2547)

ด้านการบริการส่งเสริมการใช้บริการ หนังสืออ้างอิงบางสาขาวิชาไม่เพียงพอต่อความต้องการและอยู่ในสภาพที่ค่อนข้างเก่า ชำรุด มีเนื้อหาไม่ทันสมัย (อภิญา เพือกทอง, สิทธิพงษ์ สุพรม และอรรณ มุลโรจน์. สัมภาษณ์. 2547) เจ้าหน้าที่บางคนไม่สามารถตอบคำถามและให้คำแนะนำเกี่ยวกับการศึกษาค้นคว้าได้ (อรรณ มุลโรจน์. สัมภาษณ์. 2547)

จากการศึกษาความสำคัญของห้องสมุดและสภาพปัญหาดังกล่าวข้างต้นจึงเป็นสาเหตุที่สำคัญที่ทำให้ผู้วิจัยตระหนักถึงภาระหน้าที่ของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒที่เป็นหน่วยบริการทางวิชาการที่จะช่วยเสริมสร้างหลักสูตรการเรียนการสอนให้บรรลุถึงเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจในการศึกษาความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ซึ่งผลการวิจัยนี้ทำให้ทราบเกี่ยวกับการบริการของสำนักหอสมุดกลาง และเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานบริการ และจะเป็นข้อมูลในการเสนอแนะต่อผู้บริหารระดับสูงของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อปรับปรุงการจัดบริการและวิธีการบริการอย่างมีประสิทธิภาพสามารถตอบสนองความต้องการของผู้ใช้บริการได้มากขึ้น

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งความมุ่งหมายไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในด้านการบริการสิ่งพิมพ์ ด้านการบริการวารสาร ด้านการบริการสื่อโสตทัศนวัสดุ ด้านการบริการอินเทอร์เน็ต ด้านการบริการถ่ายเอกสาร และด้านการบริการส่งเสริมการใช้บริการ
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒโดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา
3. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของนิสิตระดับปริญญาตรีที่มีต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒโดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตาม เพศ ชั้นปีที่ศึกษา และอัตราการเข้าห้องสมุด
4. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษาที่มีต่อการบริการของ

สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒโดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตาม เพศ
ชั้นปีที่ศึกษา ลักษณะการมาเรียน และอัตราการใช้ห้องสมุด

5. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของนิสิตระดับปริญญาตรีและนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา
ที่มีต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมและในแต่ละด้าน
กับเกณฑ์ที่กำหนด

ความสำคัญของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ทำให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์สำหรับผู้บริหารและบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการ
กำหนดนโยบาย การดำเนินงาน และพัฒนาปรับปรุงการให้บริการด้านต่างๆ ของสำนักหอสมุดกลาง
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒให้มีประสิทธิภาพและอำนวยความสะดวกแก่ผู้ใช้บริการยิ่งขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นิสิตของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 2, 3, 4, และสูงกว่า และระดับบัณฑิตศึกษาทุกชั้นปี
ประจำปีการศึกษา 2548 รวมทั้งสิ้น 14,255 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่
 - 1.1 ระดับการศึกษา แบ่งเป็น
 - 1.1.1 นิสิตระดับปริญญาตรี
 - 1.1.2 นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา
 - 1.2 ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับนิสิตระดับปริญญาตรี ได้แก่
 - 1.2.1 เพศ แบ่งเป็น
 - 1.2.1.1 ชาย
 - 1.2.1.2 หญิง
 - 1.2.2 ชั้นปีที่ศึกษา แบ่งเป็น
 - 1.2.2.1 ชั้นปีที่ 2
 - 1.2.2.2 ชั้นปีที่ 3
 - 1.2.2.3 ชั้นปีที่ 4 และสูงกว่า
 - 1.2.3 อัตราการใช้ห้องสมุด
 - 1.2.3.1 1-5 ช.ม./สัปดาห์
 - 1.2.3.2 6-10 ช.ม./สัปดาห์

1.2.3.3 มากกว่า 10 ช.ม./สัปดาห์

1.3 ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ได้แก่

1.3.1 เพศ แบ่งเป็น

1.3.1.1 ชาย

1.3.1.2 หญิง

1.3.2 ชั้นปีที่ศึกษา แบ่งเป็น

1.3.2.1 ชั้นปีที่ 1

1.3.2.2 ชั้นปีที่ 2

1.3.2.3 ชั้นปีที่ 3 และสูงกว่า

1.3.3 ลักษณะการมาเรียน

1.3.3.1 ภาคปกติ

1.3.3.2 ภาคพิเศษ

1.3.4 อัตราการใช้ห้องสมุด

1.3.4.1 1-5 ช.ม./สัปดาห์

1.3.4.2 6-10 ช.ม./สัปดาห์

1.3.4.3 มากกว่า 10 ช.ม./สัปดาห์

2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒใน 6 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริการสิ่งพิมพ์ ด้านการบริการวารสาร ด้านการบริการสื่อโสตทัศนวัสดุ ด้านการบริการอินเทอร์เน็ต ด้านการบริการถ่ายเอกสาร และด้านการบริการส่งเสริมการใช้บริการ

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ความคิดเห็น หมายถึง ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด อันเป็นผลมาจากการเรียนรู้ หรือประสบการณ์ เช่น รู้สึกพอใจหรือไม่พอใจ ชอบหรือไม่ชอบ ในการวิจัยนี้หมายถึง ความรู้สึกของนิสิตที่มีต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในด้านการบริการสิ่งพิมพ์ ด้านการบริการวารสาร ด้านการบริการสื่อโสตทัศนวัสดุ ด้านการบริการอินเทอร์เน็ต ด้านการบริการถ่ายเอกสาร และด้านการบริการส่งเสริมการใช้บริการ ว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับใด

2. การบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ หมายถึง บริการด้านต่างๆ ที่สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จัดให้มีขึ้นเพื่อบริการสำหรับผู้ใช้ และช่วยเสริมสร้างให้ผู้ใช้บริการห้องสมุดได้รับความสะดวกในการศึกษาค้นคว้าและการวิจัย แบ่งออกเป็น 6 ด้าน คือ

2.1 ด้านการบริการสิ่งพิมพ์ หมายถึง การให้บริการยืม - คืนหนังสือ

ทั่วไปหมวด 000-900 ปรินต์ฉบับหนังสือ สิ่งพิมพ์ทั่วไป หนังสือสำรอง (Reserved Books) จัดหนังสือขึ้นชั้น รับจองหนังสือ ทำบัตร-ต่ออายุบัตรสมาชิกห้องสมุด บริการรับฝากของและตรวจทางเข้า - ออก การจัดคอมพิวเตอร์เพื่อให้ผู้ใช้สำหรับสืบค้นข้อมูล

2.2 ด้านการบริการวารสาร หมายถึง การจัดบริการวารสารและหนังสือพิมพ์แก่

ผู้ใช้บริการ โดยจัดวารสารและหนังสือพิมพ์ฉบับปัจจุบันให้บริการในระบบชั้นเปิด ส่วนวารสารและหนังสือพิมพ์ฉบับล่วงเวลาให้บริการในระบบชั้นปิด บริการตรวจนับบทความวารสารภาษาไทย สำหรับการสืบค้นหาบทความที่ต้องการ และบริการหน้าสารบัญวารสารต่างประเทศ

2.3 ด้านการบริการสื่อทัศนวัสดุ หมายถึง การบริการสื่อการเรียนการสอน เช่น

ภาพยนตร์ สไลด์ เทปวีดิทัศน์ เลเซอร์ดิสก์ แผ่นเสียง คอมแพ็คดิสก์ เทปเสียง ไมโครฟิล์ม แผนที่ ภาพนิ่ง บริการสื่อทัศนูปกรณ์และสื่อทัศนวัสดุ บริการให้คำปรึกษา/แนะนำการใช้

2.4 ด้านการบริการอินเทอร์เน็ต หมายถึง การจัดบริเวณและเครื่องคอมพิวเตอร์ไว้

ให้บริการในการค้นคว้าข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต

2.5 ด้านการบริการถ่ายเอกสาร หมายถึง การจัดบริเวณในการถ่ายเอกสาร

คุณภาพของเครื่องถ่ายเอกสารและจำนวนเจ้าหน้าที่ให้บริการถ่ายเอกสารอย่างเพียงพอ

2.6 ด้านการบริการส่งเสริมการใช้บริการ หมายถึง บริการตอบคำถามเพื่อช่วยในการ

ศึกษาค้นคว้าห้องสมุด การให้การศึกษาแก่ผู้ใช้ บริการยืม - คืนระหว่างห้องสมุด บริการหนังสืออ้างอิง จุลสารและกฤตภาค บริการให้ยืมเอกสารพิเศษ คู่มือการศึกษาของมหาวิทยาลัยต่างๆ บริการสืบค้นข้อมูลจากฐานข้อมูลซีดีรอม

3. นิสิต หมายถึง ผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ระดับปริญญาตรี

และระดับบัณฑิตศึกษา ประจำปีการศึกษา 2548

3.1 นิสิตระดับปริญญาตรี หมายถึง ผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรีชั้นปีที่

2-4 และสูงกว่า ประจำปีการศึกษา 2548 ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

3.2 นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หมายถึง ผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาโทและ

ระดับปริญญาเอกทุกชั้นปี ประจำปีการศึกษา 2548 ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

4. อัตราการใช้ห้องสมุด หมายถึง จำนวนชั่วโมงที่เข้าใช้เพื่อเข้าทำการศึกษาค้นคว้า

และใช้บริการต่างๆ ของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยแบ่งเป็น 3 กลุ่ม คือ 1-5 ชม./สัปดาห์ 6-10 ชม./สัปดาห์ และ มากกว่า 10 ชม./สัปดาห์

5. เกณฑ์ หมายถึง ค่าระดับของความเหมาะสมที่กำหนดไว้เพื่อใช้ในการเปรียบเทียบ

ความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมและในแต่ละด้าน คือ ด้านการบริการสิ่งพิมพ์ ด้านการบริการวารสาร ด้านการบริการสื่อทัศนวัสดุ ด้านการบริการอินเทอร์เน็ต ด้านการบริการถ่ายเอกสาร และด้านการบริการส่งเสริมการใช้บริการ โดยผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์ไว้ที่ระดับ 3.00

สมมติฐานของการวิจัย

1. นิสิตที่ศึกษาในระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมและในแต่ละด้านแตกต่างกัน
2. นิสิตปริญญาตรีชายและหญิง มีความคิดเห็นต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมและในแต่ละด้านแตกต่างกัน
3. นิสิตปริญญาตรีที่ศึกษาในชั้นปีต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมและในแต่ละด้านแตกต่างกัน
4. นิสิตปริญญาตรีที่มีอัตราการใช้ห้องสมุดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมและในแต่ละด้านแตกต่างกัน
5. นิสิตระดับบัณฑิตศึกษาชายและหญิง มีความคิดเห็นต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมและในแต่ละด้านแตกต่างกัน
6. นิสิตระดับบัณฑิตศึกษาที่ศึกษาในชั้นปีต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมและในแต่ละด้านแตกต่างกัน
7. นิสิตระดับบัณฑิตศึกษาที่มีลักษณะการมาเรียนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมและในแต่ละด้านแตกต่างกัน
8. นิสิตระดับบัณฑิตศึกษาที่มีอัตราการใช้ห้องสมุดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมและในแต่ละด้านแตกต่างกัน
9. นิสิตระดับปริญญาตรีมีความคิดเห็นต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมและในแต่ละด้านต่ำกว่าเกณฑ์
10. นิสิตระดับบัณฑิตศึกษามีความคิดเห็นต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมและในแต่ละด้านต่ำกว่าเกณฑ์

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และได้นำเสนอตามสาระดังนี้ ความหมายและความสำคัญของห้องสมุด วัตถุประสงค์และหน้าที่ของห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา องค์ประกอบที่สำคัญของห้องสมุด ความหมาย ความสำคัญ และวัตถุประสงค์ของการบริการห้องสมุด แนวโน้มการพัฒนาห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา การบริการของห้องสมุด สถาบันอุดมศึกษา สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ การบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และแนวทางการพัฒนาสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปี 2547

ความหมายและความสำคัญของห้องสมุด

ความหมายของห้องสมุด

ห้องสมุด (Library) เป็นสถาบันหนึ่งของสังคมที่จัดตั้งขึ้นเพื่อสืบทอดความรู้ ความคิด ภูมิปัญญาและประสบการณ์ของบรรพชน สืบทอดชนสืบไปอย่างไม่มีที่สิ้นสุด โดยมีบรรณารักษ์เป็นผู้ให้บริการ อาจกล่าวได้ว่าห้องสมุด คือแหล่งสะสมและให้บริการสิ่งพิมพ์และสื่อทัศนวัสดุแก่ผู้ใช้ ห้องสมุดเป็นองค์กรที่มีความสำคัญ และมีบทบาทต่อสังคมทั้งในด้านการศึกษา วัฒนธรรม เศรษฐกิจ และการเมือง โดยมีบรรณารักษ์หรือเจ้าหน้าที่เป็นผู้ให้บริการ (สุนน ถนอมเกียรติ. 2541 : 2) สอดคล้องกับนันทา วิฑูฒิตักดิ์ (2531 : 1) ที่กล่าวว่า ห้องสมุด คือ สถานที่เก็บรักษาผลงานทางสติปัญญาของมนุษย์ เป็นสถานที่ที่ประกอบด้วย หนังสือ เอกสาร สิ่งตีพิมพ์ต่าง ๆ ต้นฉบับตัวเขียน สมุดข่อย ทัศนวัสดุทุกชนิด นอกจากนี้ ทัศนกร ศิริพันธุ์เมือง (2543 : 13) ได้ให้ความหมายของห้องสมุดว่า คือ สถานที่รวบรวมความรู้ซึ่งได้มีการบันทึกไว้ในรูปแบบของหนังสือ วารสาร ต้นฉบับ ตัวเขียน ทัศนวัสดุ และมีการจัดอย่างเป็นระบบระเบียบเพื่อให้บริการแก่ผู้ใช้ ห้องสมุดจึงเป็นสถานที่ที่มีความสำคัญต่อการศึกษาค้นคว้าเป็นอย่างยิ่ง

สรุปได้ว่า ห้องสมุด หมายถึง สถานที่ที่เก็บรวบรวมความรู้ซึ่งได้บันทึกไว้ในรูปของสิ่งตีพิมพ์และสื่อทัศนวัสดุ โดยมีบรรณารักษ์เป็นผู้จัดหาและจัดเตรียมให้บริการอย่างเป็นระบบระเบียบแก่ผู้ใช้บริการห้องสมุดได้ศึกษาค้นคว้า วิจัย ได้ตามความต้องการด้วยความเสมอภาค

ความสำคัญของห้องสมุด

การศึกษาในปัจจุบันมุ่งให้ผู้เรียนศึกษาและค้นคว้าด้วยตนเองเพื่อเพิ่มพูนความรู้ นอกเหนือจากความรู้ที่ได้รับจากภายในห้องเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการศึกษาระดับอุดมศึกษา แหล่งสำคัญของนักศึกษาในการค้นคว้า คือ ห้องสมุด ซึ่งมีผู้ให้ความสำคัญของห้องสมุดไว้ ดังนี้ รัญจวน อินทรกำแหง และ นวลจันทร์ รัตตากร (2531 : 10) ให้ความสำคัญของห้องสมุดว่า

ช่วยส่งเสริมความรอบรู้ ช่วยสนองความใคร่รู้ใคร่เห็น ช่วยส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ ช่วยให้มีโอกาสเรียนรู้ได้ตามอัธยาศัย และช่วยเพิ่มพูนทักษะในการใช้ห้องสมุด ส่วนรณพร ชังชาติ (2539 : 9) ให้ความสำคัญของห้องสมุดไว้ว่า เป็นศูนย์กลางแห่งสรรพวิทยาการต่างๆ ทั้งที่อยู่ในรูปของหนังสือ วารสารสิ่งพิมพ์อื่นๆ ตลอดจนโสตทัศนวัสดุและสารนิเทศ และ รณพ ประวิติงาม (2531 : 5) ได้ให้ความสำคัญของห้องสมุดเช่นเดียวกันว่า เป็นแหล่งรวบรวมสรรพวิชา การเป็นศูนย์กลางการอ่าน ศึกษา ค้นคว้าหาความรู้ที่ทันสมัย และวิชาการต่างๆ ตามความต้องการของผู้ใช้เป็น การปลูกฝังการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ และรักการอ่าน ซึ่งสอดคล้องกับสุนทร ญาณเกียรติ (2541 : 3) ที่กล่าวว่า ห้องสมุดเป็นสถานที่ที่น่าสนใจ มีประโยชน์ เป็นแหล่งรวมสรรพความรู้ ทั้งหลายที่คิดค้นขึ้นใหม่ๆ ไว้ในรูปแบบต่างๆ พร้อมทั้งมีวิธีการจัดเก็บอย่างเป็นระบบ เพื่ออำนวยความสะดวก ในการให้บริการแก่ผู้ใช้และมีความรู้ที่ทันสมัย ส่งเสริมการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ปลูกฝังนิสัยรักการอ่านและเป็นสถานที่ที่ทุกคนสามารถแสวงหาความรู้ได้อย่างเสรี นอกจากนี้ เรทติ้ง (Retting. 1989 : 81) ได้ให้ความสำคัญของห้องสมุดไว้ว่า ห้องสมุดให้เสรีภาพทางการศึกษา ส่งเสริมการเรียนรู้ที่ขึ้นอยู่กับพื้นฐานความสนใจของแต่ละบุคคล โดยจัดหาทรัพยากรสารสนเทศ อย่างหลากหลาย ห้องสมุดจัดกิจกรรมต่างๆ ที่เร้าความสนใจ สร้างแรงจูงใจและอุปนิสัยในการใช้ห้องสมุด เพื่อการอ่าน เพื่อความรู้และเพื่อการศึกษา ดังที่ อัลเลน และ วิลเลียมส์ (Allen and Williams. 1995 : 161) ได้ให้ความสำคัญของห้องสมุดไว้เช่นเดียวกันว่า ห้องสมุดเป็นแหล่งส่งเสริมให้ผู้มีความรู้ และทักษะในการสืบค้นสารสนเทศซึ่งเป็นทักษะในแวดวงการศึกษา ส่วนแองจี (Engie. 1995 : 371) ได้ให้ความสำคัญของห้องสมุดไว้ว่า ห้องสมุดเป็นสถานที่เตรียมผู้ใช้ให้เป็นที่รู้จักการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยห้องสมุดมีการพัฒนาโปรแกรมการเรียนรู้ต่างๆ เพื่อเสนอการค้น บรรณานุกรม ทักษะการคิดวิเคราะห์และการเลือกใช้สารสนเทศ เป็นต้น

สรุปได้ว่าห้องสมุดมีความสำคัญอย่างมากและถือเป็นหัวใจสำคัญของการศึกษาในระดับอุดมศึกษา เนื่องจากห้องสมุดเป็นที่รวบรวมข้อมูล ข่าวสาร และความรู้ในสาขาวิชาต่างๆ ที่อาจารย์ผู้สอนและนิสิตนักศึกษาสามารถเข้ามาศึกษาค้นคว้าหาความรู้ ทั้งในรูปของสื่อสิ่งพิมพ์ และสื่อโสตทัศนวัสดุต่างๆ ซึ่งช่วยส่งเสริมและสนับสนุนการค้นคว้าด้วยตนเองเพื่อเพิ่มพูนความรู้ที่นอกเหนือจากในชั้นเรียนได้อย่างเสรี ทบทวนบทเรียน และสามารถเรียนรู้ได้ตลอดเวลาและตลอดชีวิตอย่างไม่มีขอบเขตจำกัด ตลอดจนเป็นสถานที่ที่ช่วยปลูกฝังนิสัยรักการอ่าน

วัตถุประสงค์และหน้าที่ของห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา

ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา มีบทบาทที่สำคัญต่อการศึกษาและการพัฒนาการเรียนการสอน และเป็นหัวใจสำคัญของการศึกษา เพราะการศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาเน้นหนักไปในด้านการส่งเสริมให้นิสิตสามารถศึกษาค้นคว้าวิจัยด้วยตนเอง ห้องสมุดจึงเป็นแหล่งรวมสรรพวิทยาการ

ทุกรูปแบบ ทุกสาขา ที่มีการเรียนการสอนและบทบาทหน้าที่ของห้องสมุด คือ เพื่อส่งเสริม และสนับสนุนการศึกษาและวิจัย ห้องสมุดมีหน้าที่จัดหา รวบรวมทรัพยากรสารสนเทศต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาค้นคว้าและวิจัยของอาจารย์และนักศึกษา มีหน้าที่บริการชุมชน และหน้าที่ในการรักษาศิลปวัฒนธรรม เผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม และเป็นศูนย์กลางของวัฒนธรรมท้องถิ่นด้วย (พิมลพรรณ ประเสริฐวงศ์ เรพเพอร์ และคณะ. 2538 : 33) คณาจารย์ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ และสารสนเทศศาสตร์ (2546 : 5) กล่าวว่า ห้องสมุดวิทยาลัยและมหาวิทยาลัย หรือห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา (College and University Libraries/Academic libraries) เป็นศูนย์กลางวิชาการของสถาบัน มีบทบาทและหน้าที่ที่สำคัญ คือ (1) จัดหา รวบรวม วิเคราะห์หมวดหมู่และทำรายการ จัดเก็บ วัสดุสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนและการค้นคว้าวิจัยของนิสิต นักศึกษา อาจารย์ และบุคลากร ให้เพียงพอแก่ความต้องการ (2) บริการชุมชน เนื่องจากห้องสมุดเป็นศูนย์กลางทางวิชาการของสถาบัน ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของสังคม จึงต้องมีหน้าที่ให้บริการแก่ชุมชน ในด้าน การอ่าน การศึกษาค้นคว้า ตลอดจนให้บริการเผยแพร่ความรู้แก่ชุมชน และ(3) รักษา ศิลปวัฒนธรรม เนื่องจากห้องสมุดเป็นสถาบันทางวิชาการในชุมชน จึงต้องมีหน้าที่สงวนรักษา และเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมของชุมชน ห้องสมุดมหาวิทยาลัยในประเทศไทยนั้น มีชื่อเรียกแตกต่างกัน ไป จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เรียกว่า สถาบันวิทยบริการ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เรียกว่า สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เรียกว่า สำนักหอสมุดกลาง สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ เรียกว่า สำนักบรรณสารการพัฒนา เป็นต้น แม้ว่าห้องสมุดของแต่ละสถาบันจะมีชื่อเรียกแตกต่างกันไปก็ตาม ต่างก็มีหน้าที่และความรับผิดชอบเหมือนกัน ในปัจจุบัน อาจารย์ นิสิต นักศึกษา สามารถยืมหนังสือและวารสารของห้องสมุดต่างสถาบันได้ โดยห้องสมุดมีข้อตกลงความร่วมมือระหว่างกัน นอกจากนี้ สุพัตรา สินชัยสุข (2532 : 13-14) ได้กล่าวถึงหน้าที่สำคัญของห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาไว้ดังนี้

1. จัดหา จัดเก็บ รวบรวม รักษาและเผยแพร่หนังสือและวัสดุการอ่านอื่นๆ ตลอดจน โสตทัศนวัสดุให้สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษา วัตถุประสงค์ และนโยบายของสถาบัน ตลอดจนความต้องการของผู้ใช้ห้องสมุด รวมทั้งจัดหาหนังสือและวัสดุการอ่านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับความคิด และศิลปวัฒนธรรมของชาติไว้อย่างสมบูรณ์ในจำนวนที่เพียงพอ เพื่อประกอบการศึกษาและวิจัย
2. มีการจัดองค์การของห้องสมุดทั้งในด้านการบริหาร งานเทคนิค และงานบริการให้ดำเนินไปด้วยดีและมีระบบ โดยคำนึงถึงประโยชน์ของผู้ใช้ห้องสมุดเป็นสำคัญ ด้วยการจัดให้มีบุคลากรที่มีคุณวุฒิและความสามารถในการปฏิบัติงาน มีการให้บริการอย่างมีประสิทธิภาพ มีอาคารสถานที่ที่เหมาะสม มีสถานที่สำหรับการค้นคว้าอย่างเพียงพอ ตลอดจนมีการติดต่อประสานงานกับห้องสมุดอื่นๆ เพื่อประโยชน์ในการใช้ทรัพยากรร่วมกัน
3. ควรมีการติดต่อและประสานงานอย่างใกล้ชิดระหว่างห้องสมุดกับฝ่ายบริหารในด้านงบประมาณและบุคลากร ร่วมมือกับคณาจารย์ในด้านการจัดหาหนังสือ และวัสดุการอ่านอื่นๆ ประสานงานกับนิสิตในด้านการส่งเสริมให้เกิดนิสัยรักการอ่าน และการค้นคว้า
4. ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาควรให้ความร่วมมือในการทำวิจัยของสถาบัน โดย

ทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางรวบรวมงานวิจัยของอาจารย์ นิสิตและบุคลากรภายในสถาบันนั้นๆ ตลอดจนเป็นแหล่งกลางในการติดต่อประสานงานกับสถาบันอื่นในด้านเอกสารการวิจัย และมีบทบาทในการขยายบริการห้องสมุดให้กว้างขวางออกไปสู่ชุมชนภายนอกสถาบันด้วย

ดังนั้นการจัดและการบริการห้องสมุดจึงจำเป็นต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ นโยบาย และหลักสูตรการเรียนการสอน ตลอดจนสามารถตอบสนองความต้องการของผู้ใช้บริการได้อย่างมีประสิทธิภาพ สมณ ถนอมเกียรติ (2541 : 4) ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์โดยทั่วไปของห้องสมุด ดังนี้ คือ

1. เพื่อการศึกษา (Education) ให้การศึกษาแก่ผู้ใช้เพื่อให้ผู้ใช้ทุกคนเป็นผู้มีความรู้ มีความสามารถในการตัดสินใจปัญหาต่างๆ ได้อย่างถูกต้องและนำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์แก่ตนเองและสังคม
2. เพื่อให้ข่าวสารความรู้หรือสารสนเทศ (Information) ผู้ใช้ได้รับสารสนเทศทันต่อเหตุการณ์ทั้งในด้านการงานและชีวิตประจำวัน โดยห้องสมุดจะบริการข่าวสารความเคลื่อนไหวต่างๆ
3. เพื่อการค้นคว้าวิจัย (Research) การค้นคว้าวิจัยเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับความก้าวหน้าทางวิชาการ ห้องสมุดจึงมีบทบาทในการให้บริการช่วยเหลือให้ผู้ทำการวิจัยได้ทราบว่ามีเรื่องนั้นๆ ได้มีผู้วิจัยทำไว้แล้ว เพื่อจะได้ไม่ต้องทำซ้ำ แต่จะได้ใช้ผลของการวิจัยเรื่องนั้นๆ เป็นส่วนหนึ่งของการค้นคว้าต่อไป
4. เพื่อความจรรโลงใจ (Inspiration) ทรัพยากรสารสนเทศในห้องสมุดมีหลายประเภท ซึ่งลีลาการเขียนจะแฝงคติธรรม ความสละสลวย ความไพเราะของบทกวี เมื่ออ่านแล้วจะได้รับความสุข
5. เพื่อนันทนาการ (Recreation) ห้องสมุดโดยทั่วไปจะมีหนังสือประเภทบันเทิงคดี และวารสารประเภทเบาสมองไว้บริการแก่ผู้ใช้ ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะช่วยให้ผู้ใช้ได้รับความเพลิดเพลินสบายใจ และเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับชีวิต

นอกจากวัตถุประสงค์ทั่วไปแล้ว ยังมีวัตถุประสงค์เฉพาะอยู่อีก 5 ประการ คือ (ทิศาการ ศิริพันธุ์เมือง. 2543 : 13)

1. ส่งเสริมการสอนของอาจารย์และการเรียนการสอนของนิสิตตามหลักสูตรของสถาบัน
2. ส่งเสริมการค้นคว้าและการวิจัยของอาจารย์ นิสิต และผู้เชี่ยวชาญ
3. ส่งเสริมให้อาจารย์และนิสิตมีทางแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเอง เพื่อพัฒนาทางด้านวิชาการ
4. ส่งเสริมให้บริการทางวิชาการแก่สังคมในฐานะเป็นแหล่งค้นคว้าทางวิชาการ
5. ส่งเสริมการทำนุบำรุง และถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรมของชาติ ในฐานะเป็นพิพิธภัณฑ์สะสมหลักฐานทางมรดกวัฒนธรรม

สรุปได้ว่า ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษามีหน้าที่ในการส่งเสริมการเรียนการสอน การวิจัย ทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม และให้บริการทางวิชาการแก่สังคม ตลอดจนส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนรู้ การแสวงหาความรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

องค์ประกอบที่สำคัญของห้องสมุด

ห้องสมุดเป็นสถานที่ที่รวบรวมหนังสือ และให้บริการสื่อสิ่งพิมพ์รวมทั้งสื่อโสตทัศนแก่ผู้ใช้ห้องสมุด จึงจัดได้ว่าเป็นองค์กรที่มีความสำคัญและมีบทบาทในด้านการศึกษา วัฒนธรรม เศรษฐกิจ และการเมือง เป็นอย่างยิ่ง เมื่อห้องสมุดมีความสำคัญเช่นนี้แล้วองค์ประกอบของห้องสมุดก็เป็นส่วนประกอบหนึ่งที่มีความสำคัญด้วย ซึ่งองค์ประกอบของห้องสมุดมีดังนี้ (อภิย์ ประกอบผล. 2541 : 52-55)

1. เป็นห้องสมุดในระบบอัตโนมัติ หรือห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาในยุคใหม่นี้ จะต้องเป็นห้องสมุดระบบอัตโนมัติ ซึ่งได้พัฒนาเปลี่ยนแปลงจากระบบการทำงานแบบเก่า เป็นการทำงานด้วยเครื่องจักรกล โดยใช้โปรแกรมจากการพัฒนาขึ้นมาเองหรือการซื้อโปรแกรมสำเร็จรูปในงานต่างๆ ของห้องสมุด ตั้งแต่งานจัดหาทรัพยากรสารสนเทศ งานเทคนิคห้องสมุด งานวารสาร และงานบริการ ปัจจุบันนี้ ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐทั้งหมด 26 แห่ง ได้เริ่มเปลี่ยนแปลงเป็นระบบห้องสมุดอัตโนมัติแล้ว สำหรับสถาบันอุดมศึกษาเอกชนนั้นหลายแห่งได้พัฒนาเป็นห้องสมุดอัตโนมัติ แต่ส่วนใหญ่ยังคงอยู่ในระบบเดิม

2. ปริมาณหนังสือ ตำรา วารสารทางวิชาการ และสื่อในรูปแบบของอิเล็กทรอนิกส์ ตลอดจนสื่อประสม และสิ่งไม่ตีพิมพ์ต่างๆ ที่เพียงพอและสอดคล้องกับหลักสูตร ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาจะต้องมีปริมาณหนังสือ ตำราและวารสารทางวิชาการอย่างเหมาะสมและเพียงพอ ซึ่งทบวงมหาวิทยาลัยได้กำหนดมาตรฐานไว้ดังนี้

50	เล่มต่อนิสิตระดับปริญญาตรี	1 คน
75	เล่มต่อนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา	1 คน
100	เล่มต่ออาจารย์	1 คน

3. คุณภาพตำราและสาระทางวิชาการในห้องสมุด องค์ประกอบนี้จะเกิดขึ้นได้ ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาจะต้องมีวิธีการในการคัดเลือกที่ดี มีการตัดสินใจร่วมกันหลายๆ ฝ่าย ซึ่งห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา อาจตั้งคณะกรรมการในการคัดเลือกขึ้นมาพิจารณา มีการประเมินหนังสือ ตำรา ที่มีอยู่เป็นระยะๆ เพื่อคัดหนังสือที่ล้าสมัยหรือไม่มีความเหมาะสม

4. อาคารสถานที่ อาคารและสถานที่ของห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาจะต้องเป็นอาคารเอกเทศ มีการออกแบบระบบโดยสถาปนิกที่มีความชำนาญทางด้านการออกแบบ ห้องสมุดติดตั้งเครื่องปรับอากาศทั้งอาคาร ครุภัณฑ์ภายในอาคารมีความเหมาะสมและได้มาตรฐาน การตกแต่งภายในจะต้องเป็นที่ดึงดูดใจให้ผู้ใช้บริการมีความอยากเข้าไปใช้ห้องสมุด ที่นั่งอ่านหนังสือในห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาได้มาตรฐานตามที่กำหนดไว้ดังนี้

ร้อยละ 20 ของจำนวนนิสิตระดับปริญญาตรีทั้งหมดโดยคิดพื้นที่ 1.5 ตารางเมตร : คน

ร้อยละ 35 ของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษาทั้งหมดโดยคิดพื้นที่ 2.0 ตารางเมตร : คน

ร้อยละ 10 ของคณาจารย์ทั้งหมดโดยคิดพื้นที่ 3.0 ตารางเมตร : คน

สถานที่ตั้งของห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา จะต้องตั้งอยู่ใกล้อาคารเรียน หรือแหล่งชุมชน ภายในสถาบันการศึกษานั้นๆ เพื่อให้สะดวกแก่ผู้ใช้บริการ เนื่องจากสถานที่ตั้งมีผลต่อการไปใช้ห้องสมุดของอาจารย์และนิสิต

5. ระบบการบริหารงาน หมายถึง การบริหารการจัดการ ในส่วนที่เป็นการบริหารงานของ สำนักหอสมุด หรือสำนักวิทยบริการ ฯลฯ สำนักงานต้องได้รับการพัฒนาเป็นสำนักงานอัตโนมัติ โดยการนำเทคโนโลยีสารสนเทศสมัยใหม่เข้ามาใช้ในสำนักงาน มีการติดต่อสื่อสารด้วยระบบการสื่อสารสมัยใหม่ ตั้งแต่ระบบโทรศัพท์ โทรสาร นอกจากนี้ในส่วนที่เป็นสำนักงานแล้ว การแบ่งโครงสร้างภายในห้องสมุด สำนักวิทยบริการ จะต้องมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงให้สอดคล้องทันสมัย กับสภาพของการเปลี่ยนแปลงทั้งปัจจุบันและอนาคต การบริหารบุคคลจะต้องเป็นระบบที่สามารถ จัดหาคนที่มีความรู้ ความสามารถเข้ามาในองค์กรได้อย่างเหมาะสมและเพียงพอเพื่อการพัฒนา อย่างต่อเนื่อง ในส่วนการบริหารงบประมาณ หรือการบริหารเงินจะต้องมีการจัดหางบประมาณ และการใช้เงินงบประมาณต้องเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สิ่งสำคัญในการบริหารงานที่จำเป็น อย่างยิ่งอีกประการ คือ การวางแผน ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาจะต้องมีการวางแผนทั้งระยะสั้น และระยะยาว รวมทั้งการวางแผนในเชิงกลยุทธ์ในการพัฒนาห้องสมุด ประการสุดท้าย ผู้บริหาร ห้องสมุดจะต้องเป็นผู้บริหารมืออาชีพที่มีความรู้ทางด้านห้องสมุดและความรู้ทางวิทยาการจัดการ

6. การจัดการทางด้านเทคนิค ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาควรมีนโยบายในการจัดหา หนังสือ มีระบบการคัดเลือกหนังสือและวารสาร สิ่งพิมพ์ สิ่งไม่ตีพิมพ์อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจน มีเกณฑ์ในการจัดสรรเงินงบประมาณให้กับสาขาวิชาหรือภาควิชาโดยยุติธรรม งานวิเคราะห์เลขหมู่ และทำบัตรรายการสารสนเทศ ควรจะมีการจัดหมวดหมู่หนังสือ สิ่งพิมพ์ สิ่งไม่ตีพิมพ์ ตามระบบ อันเป็นสากลนิยม มีมาตรฐานการทำงานทางด้านเทคนิคที่เป็นรูปธรรมที่วัดได้ และที่สำคัญคือ เครื่องมือช่วยสืบค้นต่างๆ ต้องง่ายและสะดวกต่อการใช้ และสามารถค้นข้อมูลได้ทั้งทางตรงและ ทางอ้อม

7. การให้บริการของห้องสมุด นับได้ว่าเป็นหัวใจของคุณภาพห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งแบ่งไว้ ดังนี้

7.1 ระยะเวลาในการให้บริการ ควรจะมีการเปิดบริการนอกเวลาราชการให้นาน ที่สุดเท่าที่จะทำได้ ทั้งนี้เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับผู้ใช้บริการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสถาบัน อุดมศึกษาที่ทั้งอาจารย์และนักศึกษาพักอยู่ภายในสถาบันอุดมศึกษา

7.2 มีความหลากหลายในการบริการ โดยเฉพาะบริการที่นอกเหนือจากบริการ พื้นฐาน เช่น การยืม-คืนโดยอัตโนมัติด้วยตนเอง บริการสืบค้นข้อมูลในระบบออนไลน์ บริการ อินเทอร์เน็ต บริการเครือข่ายซีดีรอม บริการยืมระหว่างห้องสมุด บริการการจัดประชุมทางไกลและ การศึกษาทางไกล บริการข่าวสารทันสมัย ฯลฯ

7.3 มีมาตรฐานสำหรับวัดประสิทธิภาพของการให้บริการสืบค้นและส่งข้อมูล

เช่น

ให้ข้อมูลได้ทันที	อยู่ในระดับ ดีเยี่ยม
ให้ข้อมูลได้ในวันนั้น	อยู่ในระดับ ดีมาก
ให้ข้อมูลได้ภายในวันรุ่งขึ้น	อยู่ในระดับ ดี
ให้ข้อมูลได้ภายใน 2-3 วัน	อยู่ในระดับ พอใช้
ให้ข้อมูลได้เกินกว่า 3 วัน	อยู่ในระดับ ต้องปรับปรุง

8. มีระบบการตรวจสอบและประเมินผล ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาจะต้องมีการประเมินประสิทธิภาพและคุณภาพทุกปี การตรวจสอบนั้นควรจะต้องอยู่ในรูปของคณะกรรมการซึ่งประกอบด้วยบุคลากร 3 ฝ่าย คือ

1. คณะกรรมการจากสำนักหอสมุดหรือสำนักวิทยบริการ
2. คณะกรรมการจากคณะกรรมการประจำสำนักหอสมุด หรือ สำนักวิทยบริการ
3. คณะกรรมการจากผู้ใช้บริการของห้องสมุด ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความยุติธรรมแก่

ทุกฝ่าย

ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาจะมีคุณภาพและประสิทธิภาพขึ้นอยู่กับสิ่งแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกสถาบันอุดมศึกษา 4 ประการ คือ (อภัย ประกอบผล. 2541 : 55)

1. การสื่อสารภายในและภายนอกสถาบันอุดมศึกษา เนื่องจากห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐทั้งหมดในปัจจุบัน เป็นระบบห้องสมุดอัตโนมัติทั้งหมด และใช้การสื่อสารในระบบออนไลน์ การสื่อสารภายในสถาบันอุดมศึกษา โดยเฉพาะ Campus network จะต้องมีประสิทธิภาพที่ทำให้การออนไลน์ภายในและภายนอกสถาบันอุดมศึกษาเกิดผลดี ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา ได้ลงทุนนำเอาเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและคุณภาพ แต่หากระบบสาธารณูปโภคภายในและภายนอกไม่ดีก็ยากที่จะเกิดคุณภาพได้

2. ความสนใจของผู้บริหารต่อการพัฒนาห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา เมื่อผู้บริหารเกิดความสนใจและมีความจริงจังต่อการพัฒนาห้องสมุดแล้วคุณภาพของห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาก็จะต้องเกิดขึ้นแน่นอน

3. ผู้ปฏิบัติงานในห้องสมุดจะต้องได้รับการพัฒนาเพื่อให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพ ตั้งแต่ผู้บริหารสูงสุด บรรณารักษ์ เจ้าหน้าที่ และบุคลากรอื่นๆ นอกจากนี้แล้วบุคลากรทุกคนจะต้องมีจิตสำนึกในการให้บริการ เพราะห้องสมุดคือ หน่วยงานที่ให้บริการในสถาบันการศึกษานั้นๆ

4. หน่วยงานผู้จัดสรรงบประมาณ คือ สำนักงบประมาณ ผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจในการจัดสรรจะต้องเข้าใจธรรมชาติและบทบาทของห้องสมุดและเทคโนโลยีที่จะนำมาใช้ในห้องสมุด ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาจะต้องก้าวไปข้างหน้าจากห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์เป็นศูนย์สารสนเทศและศูนย์การเรียนรู้ เพื่อคุณภาพของบัณฑิตที่พึงประสงค์ของสถาบันอุดมศึกษาทุกสถาบัน

ยิ่งไปกว่านั้นห้องสมุดต้องเป็นปัจจัยเกื้อหนุนที่สำคัญส่วนหนึ่งในการประกันคุณภาพการศึกษาซึ่งจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนบทบาทให้เหมาะสม ในการบริการและการดำเนินการให้

สอดคล้องกับการศึกษา จำเป็นอย่างยิ่งที่ห้องสมุดต้องพิจารณาการดำเนินงานให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานของห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา โดยห้องสมุดต้องเป็นแหล่งทรัพยากรการเรียนรู้ ซึ่งมีเกณฑ์ในการตรวจสอบและประกันคุณภาพทั้งเกณฑ์เชิงปริมาณและเกณฑ์เชิงคุณภาพ โดยการประเมินคุณภาพของห้องสมุดในระดับอุดมศึกษานั้น ควรมีองค์ประกอบที่สำคัญ (พรทิพย์ วรกุล. 2543 : 78-79) ดังนี้

1. ห้องสมุดควรเป็นห้องสมุดในระบบอัตโนมัติ (Automated Library) หรือ ห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Library)
2. มีปริมาณของหนังสือ ตำรา วารสารทางวิชาการ และสื่อในรูปแบบของอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Publishing) รวมทั้งสื่อผสมในสาขาวิชาที่เปิดสอน
3. คุณภาพของตำราและสารทางวิชาการ ตรงตามหลักสูตรและสอดคล้องกับจำนวนนักศึกษา
4. การให้บริการ ปริมาณการใช้บริการของนักศึกษาตลอดจน ความพึงพอใจในการใช้บริการ
5. การจัดการทางด้านเทคนิคของห้องสมุดเอง
6. อาคารสถานที่กว้างขวาง เพียงพอ สะดวกสบาย
7. ระบบการบริหารงานที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพ
8. การตรวจสอบและประเมินตัวเองที่เที่ยงตรงและเชื่อถือได้

นอกจากนี้ห้องสมุดยังต้องบริการผู้ใช้นอกสถาบันการศึกษาด้วยการจัดการทรัพยากรสารสนเทศนอกจากหนังสือทั่วไปแล้วยังต้องมีวารสาร รายงานการวิจัย เอกสารมาตรฐาน สิทธิบัตร และควรเพิ่มจำนวนทรัพยากรสารสนเทศที่ไม่ใช่สิ่งพิมพ์ด้วย

สรุปได้ว่า องค์ประกอบที่สำคัญของห้องสมุดหมายถึง การบริหารจัดการและการให้บริการที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพสร้างความพึงพอใจให้กับผู้ใช้บริการ วัสดุและอุปกรณ์ที่จัดไว้ให้บริการต้องมีคุณภาพและปริมาณเพียงพอสอดคล้องกับหลักสูตรการเรียนการสอน อาคารสถานที่กว้างขวางและสะดวกสบาย เพียงพอกับจำนวนผู้มาใช้บริการ ตลอดจนการนำเอาเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในระบบปฏิบัติการของห้องสมุดเพื่อความสะดวกรวดเร็วในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่ต้องการ และมีระบบการตรวจสอบและประเมินตนเองที่มีความเที่ยงตรงเชื่อถือได้ ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ

ความหมาย ความสำคัญ และวัตถุประสงค์ของการบริการห้องสมุด

ความหมายของการบริการห้องสมุด

ธาดาศักดิ์ วชิรปรีชาพงษ์ (2525 : 111) ได้ให้ความหมายของบริการห้องสมุดว่า หมายถึง การจัดบริการและหาวิธีต่างๆ ที่จะอำนวยความสะดวกและชักจูงใจให้บุคคลมาใช้บริการเพื่อการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ ความเพลิดเพลินจากหนังสือ นอกจากนี้ จีวลิักษณ์ บุญยะกาญจน

(2522 : 160) ได้ให้ความหมายของการบริการห้องสมุดว่า การบริการห้องสมุดคือ การให้บุคคลได้ใช้วัสดุต่าง ๆ ที่ห้องสมุดจัดหาเพื่อประโยชน์แก่การศึกษาค้นคว้าและบันเทิง ดังที่จารุวรรณสินธุโสภณ (2527 : 279) ได้กล่าวว่า บริการของห้องสมุด คือ ความพยายามใดๆ ก็ตามด้วยวิธีหลากหลายในการทำให้ทุกคนในห้องที่ถือว่าเป็นเขตปฏิบัติการของห้องสมุดได้เข้าถึงข้อมูล ได้ใช้ทรัพยากรของห้องสมุด ได้รับการชักนำหรือช่วยเหลือโดยมีทรัพยากรห้องสมุดเป็นสื่อโดยไม่มีข้อจำกัดว่าข้อมูลหรือทรัพยากรนั้นจะอยู่ที่ใด หรือทรัพยากรต่างๆ นั้นจะอยู่ที่ห้องสมุดเองหรือไม่ จัดได้ว่าเป็นการให้บริการของห้องสมุดทั้งสิ้น ส่วนปิยวรรณ ประทุมรัตน์ (2544 : 6) กล่าวว่า บริการห้องสมุด หมายถึง การอำนวยความสะดวกแก่ผู้ใช้บริการโดยจัดเตรียมวัสดุตลอดจนสิ่งอำนวยความสะดวกไว้พร้อม และหาเทคนิควิธีการต่างๆ เพื่อให้ผู้ใช้สามารถใช้วัสดุต่างๆ ของห้องสมุดได้อย่างเต็มที่

สรุปได้ว่า บริการห้องสมุด หมายถึง บริการและกิจกรรมต่างๆ ที่ห้องสมุดจัดขึ้นเพื่ออำนวยความสะดวกสบาย และตอบสนองความต้องการของผู้ใช้บริการ ให้ผู้ใช้บริการสามารถศึกษาค้นคว้า วิจัยได้ด้วยตนเอง จากทรัพยากรที่ห้องสมุดจัดไว้ให้บริการในรูปแบบต่างๆ ที่หลากหลาย

ความสำคัญของงานบริการห้องสมุด

งานบริการห้องสมุดมีความสำคัญยิ่งเพราะเป็นหน่วยงานที่ติดต่อสัมพันธ์กับผู้ใช้งานห้องสมุดจำนวนมาก สามารถสร้างภาพพจน์ที่ดีให้แก่ห้องสมุดและสร้างความนิยมชมชอบจากผู้ใช้บริการได้ การให้บริการที่ดีจะเป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญยิ่งในการพัฒนาห้องสมุดให้ก้าวไปข้างหน้าด้วยความมั่นคง สำหรับห้องสมุดที่ไม่สามารถจัดบริการห้องสมุดที่มีประสิทธิภาพได้ ก็อาจจะก่อให้เกิดปัญหาในการพัฒนาห้องสมุดอาจไม่ได้รับการสนับสนุนเท่าที่ควร งานบริการห้องสมุดจะมีบทบาทสำคัญยิ่งที่เดียวต่อการเรียนการสอนและจะบังเกิดผลที่พึงประสงค์ได้ก็ขึ้นอยู่กับการจัดบริการ

ห้องสมุด ซึ่งบรรณารักษ์ผู้รับผิดชอบงานบริการควรจะหาวิธีการเพื่อใช้หนังสือ สถานที่ ครุภัณฑ์ ห้องสมุดให้เกิดประโยชน์อย่างเต็มที่ทั้งนี้เนื่องจากการใช้บริการห้องสมุดมีส่วนช่วยให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น (ชนัชชา พุทธธรรม. 2545 : 7)

ห้องสมุดเป็นแหล่งจัดหา จัดเก็บ รวบรวมและให้บริการสารสนเทศต่างๆ ทำให้ห้องสมุดเป็นหัวใจสำคัญของการศึกษา และการที่ห้องสมุดจะบรรลุวัตถุประสงค์ต่างๆ นั้น ขึ้นอยู่กับการบริการเป็นสำคัญ (จินตนา เกษรบัวขาว. 2542 : 2-4) ดังนี้

1. ช่วยเผยแพร่ข่าวสารข้อมูล ในสภาพสังคมปัจจุบันเป็นยุคของข่าวสาร เป็นยุคที่แข่งขันในด้านข้อมูลข่าวสาร บุคคลใดที่ก้าวทันข่าวสารต่างๆ ย่อมเป็นผู้ได้เปรียบ ซึ่งบริการต่างๆ ของห้องสมุดสามารถตอบสนองความต้องการเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลข่าวสารและเมื่อประชาชนมีการศึกษามากขึ้นก็จะได้นำไปพัฒนาคุณภาพชีวิตและประเทศชาติให้พัฒนาเจริญก้าวหน้าขึ้น

2. ช่วยในการค้นคว้าวิจัย ห้องสมุดเป็นสถานที่ที่รวบรวมข้อมูลต่างๆ ตลอดจนมีบริการต่างๆ เพื่อช่วยในการศึกษาวิจัย

3. ช่วยประหยัด ประหยัดในด้านของผู้ใช้ คือ ไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายเพื่อซื้อหนังสือมาอ่านเอง สามารถใช้วัสดุของห้องสมุดได้ นอกจากนี้บริการของห้องสมุดยังประหยัดเวลาของผู้ใช้ในกรณีที่หาหนังสือไม่พบ จะมีบริการยืมระหว่างห้องสมุดและการสืบค้นข้อมูลทางไกล ทำให้ประหยัดทั้งเวลาและค่าใช้จ่าย

4. ช่วยให้ค้นคว้าได้อย่างครบถ้วนสมบูรณ์และเป็นความรู้ที่ทันสมัยอยู่เสมอ

5. ช่วยให้ผู้ใช้ได้มีโอกาสค้นคว้าเพื่อพัฒนาตนเอง มีนิสัยรักการอ่านและรู้จักใช้เวลาให้เกิดประโยชน์มากที่สุด

6. ช่วยให้ผู้ได้ผ่อนคลายความตึงเครียด ได้เพลิดเพลินจากการใช้วัสดุของห้องสมุด

7. ช่วยให้ผู้มีความรับผิดชอบในสาธารณสมบัติ รู้จักใช้และระวังรักษาอย่างถูกต้อง เพราะวัสดุในห้องสมุดเป็นของส่วนรวม

สรุปได้ว่า งานบริการของห้องสมุดเป็นสิ่งที่สำคัญของห้องสมุด เพราะหากมีการจัดการบริการที่ดีย่อมส่งผลให้ผู้เกิดแรงจูงใจ และมีปริมาณผู้ใช้เพิ่มมากขึ้น ซึ่งเป็นสิ่งที่สามารถแสดงได้ว่า ห้องสมุดนั้นมีการบริการที่มีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์ของงานบริการห้องสมุด

บริการห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษามีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมการศึกษา การเรียน การสอน การวิจัย ซึ่งการดำเนินงานบริการของห้องสมุดที่มีประสิทธิภาพดีจะต้องดำเนินการให้ตรงตามวัตถุประสงค์ของงานบริการห้องสมุด ดังที่บุญถาวร หงสกุล (2532 : 18) ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของงานบริการห้องสมุดไว้ดังนี้

1. เพื่อแนะนำให้ผู้ใช้รู้จักความสำคัญและประโยชน์ของห้องสมุด
2. เพื่อแนะนำให้ผู้ใช้รู้จักทรัพยากรห้องสมุด
3. เพื่อแนะนำให้ผู้ใช้ทรัพยากรห้องสมุด ให้ได้ประโยชน์สูง และคุ้มค่ากับการลงทุน
4. เพื่อส่งเสริมการอ่านและการใช้ทรัพยากรห้องสมุด
5. เพื่อส่งเสริมการเรียนการสอนและการค้นคว้าวิจัย
6. เพื่อแนะนำทรัพยากรห้องสมุดที่ห้องสมุดได้รับเพิ่มเติมมาใหม่
7. เพื่อส่งเสริมการใช้ห้องสมุดทุกวิถีทาง ทั้งนี้เพื่อให้ผู้ใช้ได้ใช้ประโยชน์

อย่างคุ้มค่า

แมนมาส ชวลิต (2541 : 69) กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของงานบริการห้องสมุดไว้ดังนี้

1. เพื่อให้เป็นเครื่องมือในการเรียนการสอนของอาจารย์ นิสิต ตามหลักสูตรของ

สถาบันอุดมศึกษานั้นๆ

2. เพื่อช่วยเหลือในการค้นคว้าและวิจัยของอาจารย์ นิสิตของสถาบันอุดมศึกษานั้นๆ

3. เพื่อส่งเสริมและพัฒนาทางวิชาการให้อาจารย์ นิสิต มีทางแสวงหาความรู้ด้วยตนเองจากทรัพยากรสารสนเทศในห้องสมุด

4. เพื่อช่วยอาจารย์ นิสิต ให้ได้รับความเพลิดเพลินจากการอ่าน จากทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุด

5. เพื่อแนะนำให้อาจารย์ นิสิตนักศึกษา รู้จักหนังสือที่ดีและมีประโยชน์

สรุปได้ว่า งานบริการห้องสมุดมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนการสอน การศึกษาค้นคว้าวิจัย ตลอดจนเพื่อพัฒนาทางวิชาการให้ผู้ใช้บริการห้องสมุดสามารถแสวงหาความรู้ด้วยตนเองจากสื่อต่างๆ ในห้องสมุดที่หลากหลายและมีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

แนวโน้มการพัฒนาห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา

ห้องสมุดจัดได้ว่าเป็นหัวใจสำคัญของการศึกษา มีหน้าที่บริการวิชาการตามนโยบายของสถาบันอุดมศึกษานั้นๆ ต้องมีความพร้อมในการจัดเก็บ รวบรวม และเผยแพร่ทรัพยากรทางปัญญาอย่างกว้างขวางรวมทั้งมีการบริการที่ดีด้วย (วาณี ฐานวงศ์ตานติ. 2544 : 99) ดังนั้นห้องสมุดควรที่จะต้องมีการพัฒนาอยู่ตลอดเวลา ซึ่งแนวทางในการพัฒนาห้องสมุดมี ดังนี้ (ชุตินา สัจจามันท์. 2541 : 65-67)

1. การรื้อปรับระบบห้องสมุด เปลี่ยนแนวทางการบริหาร จัดการ และแนวคิดในการดำเนินงานจากเดิมที่ห้องสมุดเป็นแหล่งเก็บสะสม อนุรักษ์ มาเป็นชุมทรัพย์ทางปัญญา แหล่งบริการความรู้และข้อมูล ข่าวสาร และเป็นตัวเชื่อมของอดีต ปัจจุบันสู่อนาคต เน้นความคิดการจัดการในเชิงรุก การลดความซ้ำซ้อนและขั้นตอนการทำงาน

2. การนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในห้องสมุด เทคโนโลยีสารสนเทศโดยเฉพาะคอมพิวเตอร์ มีความสำคัญต่อห้องสมุด เป็นเครื่องมือจำเป็นสำหรับการพัฒนาห้องสมุดให้มีความก้าวหน้า ทันสมัย ทั้งในด้านเนื้อหาและบริการ ตลอดจนการเชื่อมโยงกับแหล่งความรู้ในลักษณะเป็นห้องสมุดอัตโนมัติ

3. การจัดระบบการบริหารและผู้บริหารจะพัฒนาห้องสมุดให้ประสบความสำเร็จได้ต้องมีระบบการบริหารที่ดี มีการสนับสนุนจากฝ่ายบริหารระดับสูงของสถาบัน และตัวผู้บริหารห้องสมุดต้องมีวิสัยทัศน์ มีความสามารถในการบริหารบุคลากร สร้างทีมงาน สร้างความสัมพันธ์อันดีกับผู้บริหารทุกระดับทุกฝ่าย ตลอดจนผู้ใช้ ระบบการบริหารงานที่ดีและเหมาะสมในยุคปัจจุบันควรเน้นหลักการสร้างความร่วมมือการสร้างเครือข่าย การกระจายอำนาจ การมีส่วนร่วม การเปิดกว้าง และความโปร่งใสสามารถตรวจสอบได้

4. การจัดระบบบริการ ห้องสมุดคือหน่วยงานบริการ แม้ว่าห้องสมุดจะสะสมหนังสือ

สื่อการศึกษา ทรัพยากรสารสนเทศที่มีคุณค่า ราคาสูงมากเพียงใด แต่หากไม่มีผู้ใช้ สิ่งที่มีอยู่ก็จะไร้คุณค่า และเป็นการลงทุนที่ไม่คุ้มค่า ผู้บริหารและบรรณารักษ์จึงจำเป็นต้องจัดระบบการบริการที่ดี นำแนวคิดการตลาด แนวคิดเชิงรุกมาใช้สร้างจิตสำนึกให้กับบุคลากรทุกฝ่าย โดยเฉพาะบุคลากรห้องสมุดควรเน้นการสร้างความร่วมมือและสร้างเครือข่ายการดำเนินงานกับห้องสมุด รวมทั้งแหล่งความรู้อื่นๆ เพื่อใช้ทรัพยากรให้คุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด

5. การพัฒนาบุคลากร เนื่องจาก “คน” เป็นศูนย์กลางของความสำเร็จของการดำเนินงาน จึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาบุคลากรห้องสมุดให้มีประสิทธิภาพ มีวิสัยทัศน์ มีความตื่นตัว ฉับไว มีจิตสำนึกในการกิจ และหน้าที่ของการให้บริการ ในการพัฒนาต้องเน้นทั้งการพัฒนาด้านสติปัญญา ให้ความรู้ทันต่อเหตุการณ์ พัฒนาทักษะ เช่น การสื่อสาร โดยการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัย รวมทั้งการพัฒนาจิตใจและสุขภาพอนามัย บุคลากรห้องสมุดจะต้องมีจิตสำนึกในการให้บริการ คุณลักษณะที่จำเป็นของผู้ทำหน้าที่ให้บริการ คือ มีความเอื้ออาทร สุภาพ อ่อนโยน มีความสามารถในการสื่อสาร การแก้ไขปัญหา อดทน เต็มใจให้บริการ มีความกระตือรือร้น ยึดหยุ่น มีความคิดสร้างสรรค์ มีจิตสำนึกในหน้าที่ มีความรู้ความเข้าใจในภารกิจบทบาทหน้าที่ของตน

6. การประเมิน การประเมินผลห้องสมุดเป็นกระบวนการที่สำคัญในระบบการบริหารงาน โดยเฉพาะงบประมาณการดำเนินงานห้องสมุด ในปัจจุบันมีค่าใช้จ่ายและมีการลงทุนสูง งานห้องสมุดมีขอบเขตกว้างขวาง เกี่ยวข้องกับบุคลากรจำนวนมาก มีความสลับซับซ้อน และการตัดสินใจซึ่งก่อให้เกิดผลกระทบสูง

จากรายงานการวิจัยของอัจฉราภรณ์ เพ็งสถาน (2546 : 4-15) เรื่องความพึงพอใจของผู้ใช้บริการที่มีต่อการให้บริการสารสนเทศของสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยทักษิณ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในประเด็นต่างๆ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาสำนักหอสมุด ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะต่อผู้บริหารของสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยทักษิณ

1.1 ควรจัดสรรงบประมาณดำเนินการเพื่อจัดหาทรัพยากรสารสนเทศและครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์สำหรับสืบค้นข้อมูลให้มากขึ้น

1.2 ควรจัดสรรงบประมาณเพิ่มค่าตอบแทนปฏิบัติงานนอกเวลาราชการขึ้นจากเดิม เพื่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน

2. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับด้านระเบียบการใช้ห้องสมุด

ระยะเปิดบริการควรมีการยืดหยุ่น เช่น ช่วงสอบประจำภาคควรขยายเวลาเปิดบริการ

3. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับด้านบุคลากร

สนับสนุนให้บุคลากรมีความรู้ ภาษาต่างประเทศ สามารถสนทนากับผู้ใช้บริการต่างชาติได้

4. ข้อเสนอแนะต่อบรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่ห้องสมุด

4.1 ควรจัดหาสารสนเทศทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศเพิ่มทั้งรายชื่อและจำนวนเล่ม โดยเน้นในส่วนของการครอบคลุมสาขาวิชาที่มหาวิทยาลัยเปิดสอน อีกทั้งซ่อมบำรุง

สิ่งพิมพ์ให้พร้อมใช้

- 4.2 ปฏิญญาพันธบัตรที่มีฉบับเดียว ควรมีถ่ายสำเนาเพิ่มเติมอย่างน้อย 2 ฉบับ
- 4.3 ควรนำวารสารฉบับใหม่ออกมาให้บริการรวดเร็วกว่าปัจจุบัน
- 4.4 ควรตรวจการจัดเรียงหนังสือ วารสารบนชั้นให้ถูกต้อง
- 4.5 ควรสำรวจทรัพยากรสารสนเทศในห้องสมุดเพื่อให้ทราบถึงสถานภาพ

อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

5. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบริการ

5.1 บริการที่ห้องสมุดควรปรับปรุง

- 5.1.1 ควรเพิ่มจำนวนเครื่องถ่ายเอกสารให้มากขึ้น
- 5.1.2 ควรให้มีเจ้าหน้าที่รับฝากของประจำที่ตลอดเวลา

5.2 บริการที่ห้องสมุดควรจัดบริการเพิ่ม

- 5.2.1 บริการค้นหาทรัพยากรสารสนเทศที่หาไม่พบ และแจ้งผลให้ทราบ

ภายใน 1 วัน

5.2.2 ประชาสัมพันธ์บริการและกิจกรรมต่างๆ อย่างต่อเนื่องทั้งในรูปแบบของสิ่งตีพิมพ์และไม่ตีพิมพ์ เช่น จดหมายข่าวห้องสมุด รายชื่อหนังสือใหม่ สารบัญวารสารฉบับใหม่

6. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ

6.1 ควรเพิ่มความกระตือรือร้นในการให้บริการมนุษยสัมพันธ์และความสุภาพแก่ผู้ใช้บริการ

6.2 ควรจัดอบรมเพื่อพัฒนาบุคลิกภาพและทัศนคติที่ดีต่อการให้บริการ

6.3 ควรมีการพัฒนาด้านทักษะ และความรู้ในการปฏิบัติงาน ด้วยการอบรมสัมมนาหลักสูตรต่างๆ ที่เกี่ยวกับการทำงานห้องสมุด

นอกจากนี้ สายฝน บุชา (2545 : 67-76) ได้วิจัยเรื่องความต้องการและสภาพการใช้สารสนเทศของนักศึกษาและอาจารย์ในสถาบันวิทยบริการสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล พบประเด็นปัญหาและข้อเสนอแนะในการใช้สารสนเทศเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาห้องสมุด ดังนี้ ประเภทของสารนิเทศมีจำนวนน้อยเกินไปไม่เพียงพอต่อความต้องการ ควรจัดให้มีสารนิเทศทุกประเภทและให้ครอบคลุมหลักสูตรการเรียนการสอน ควรให้นักศึกษาและอาจารย์มีส่วนร่วมในการคัดเลือกสารนิเทศเข้ามาไว้บริการ ส่วนเนื้อหาสารนิเทศ พบว่า ไม่ตรงกับความต้องการ เนื้อหาเฉพาะสาขาวิชาที่ต้องการมีน้อย ส่วนงานบริการสารนิเทศ พบว่า ระบบโปรแกรมห้องสมุดอัตโนมัติเกิดความผิดพลาดในการให้บริการบ่อยครั้ง ควรมีการเชื่อมโยงกับห้องสมุดคณะ บรรณารักษ์ในห้องอ่านหนังสือ มีเสียงดังรบกวนซึ่งเกิดจากการสนทนากันทั้งผู้ใช้บริการและผู้ให้บริการ นอกจากนี้ยังเกิดจากเครื่องมือสื่อสารต่างๆ บุคลากรผู้ให้บริการมีน้อยไม่เพียงพอต่อการให้บริการ การบริการในด้านการตอบคำถามมีขีดจำกัดและไม่ให้ความร่วมมือในการตอบคำถามเท่าที่ควร ควรจัดทำแบบประเมิน โดยให้ผู้ใช้บริการเป็นผู้ประเมินการปฏิบัติงาน

สรุปได้ว่าห้องสมุดเป็นปัจจัยที่สำคัญต่อการศึกษาและการพัฒนาประเทศ ดังนั้น แนวทางการพัฒนาห้องสมุดจึงจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ใช้ห้องสมุดให้เกิดประโยชน์และประสิทธิภาพสูงสุด

การบริการของห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา

ห้องสมุด คือ หัวใจของสถาบันอุดมศึกษา และในขณะเดียวกันหัวใจของห้องสมุดก็คือ การบริการ ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญที่จะช่วยส่งเสริมให้วัตถุประสงค์ของการจัดตั้งห้องสมุดสัมฤทธิ์ผล นอกจากนี้งานบริการยังเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับผู้ใช้โดยตรง ซึ่งเป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้มีผู้มาใช้ห้องสมุดมากขึ้น ในการจัดบริการของห้องสมุดควรมีการบริการหลายๆ ประเภท เพื่อให้ผู้ที่ใช้บริการได้เลือกใช้ตามความต้องการ บริการพื้นฐานและบริการพิเศษที่ห้องสมุดนิยมจัดให้มีขึ้น (สุจิน บุตรดีสุวรรณ. 2538 : 27-29) ได้แก่

1. บริการยืมรับ หรือบริการให้ยืม (Circulation Service) หมายถึง การให้ใช้ ให้ยืม หนังสือและวัสดุห้องสมุดบางประเภทที่ห้องสมุดกำหนดไว้ให้ยืมได้ บริการนี้เป็นบริการพื้นฐานที่ห้องสมุดทุกแห่งจะต้องจัดบริการไว้ เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้ใช้ห้องสมุดที่ต้องการนำหนังสือไปใช้นอกห้องสมุดตามเวลาที่กำหนดให้ยืม โดยห้องสมุดจะกำหนดระเบียบการยืม-ส่ง และทำหลักฐานการยืมไว้
2. บริการหนังสือจอง (Reserved Book Service) บางแห่งเรียกว่าหนังสือสำรอง หรือ บริการหนังสือสงวน เป็นการจัดหนังสือและวัสดุการอ่านอื่นๆ ที่มีจำนวนน้อยแต่มีผู้ต้องการใช้มาก แยกไว้ต่างหากจากหนังสือทั่วไป กำหนดระเบียบการใช้ให้แตกต่างจากการใช้หนังสือทั่วไป โดยจำกัดจำนวนเล่มที่ให้ยืม ระยะเวลาการยืมและลำดับก่อนหลังในการติดต่อขอยืม เพื่อให้มีการหมุนเวียนใช้กันได้อย่างทั่วถึงและยุติธรรม กำหนดค่าปรับหนังสือจองที่เกินกำหนดให้สูงกว่าค่าปรับหนังสือทั่วไป
3. บริการอ้างอิงและสารสนเทศ (Reference and Information Service) เป็นบริการที่ช่วยเหลือให้คำตอบในเรื่องทั่วไปและช่วยในการค้นคว้าเป็นรายบุคคล หรือรายกลุ่มรวมทั้งมีระบบการจัดเก็บ และรวบรวมข่าวสาร ความรู้ต่างๆ ตลอดจนจัดทำคู่มือที่ให้ความสะดวกเป็นประโยชน์ต่อผู้ใช้ห้องสมุด
4. บริการด้านบรรณานุกรม (Bibliographical Service) ได้แก่การรวบรวมรายชื่อหนังสือ วัสดุการอ่านอื่นๆ อย่างมีแบบแผนตามชนิดของสิ่งพิมพ์นั้นๆ โดยให้รายละเอียดทางบรรณานุกรมเพียงพอสำหรับให้ผู้ใช้สามารถติดตามต้นฉบับได้ทันที
5. บริการจัดทำสาระสังเขป (Abstracting Service) คือ การย่อเรื่องของหนังสือ สิ่งพิมพ์ หรือวัสดุสารสนเทศอื่นๆ พร้อมทั้งให้รายละเอียดทางบรรณานุกรม
6. บริการจัดทำดัชนี (Indexing Service) จุดมุ่งหมายในการจัดทำดัชนี คือ เพื่ออำนวยความสะดวก

ความสะดวกแก่ผู้ใช้ห้องสมุดให้ค้นหาค้นหา หรือเรื่องที่ตนต้องการได้อย่างรวดเร็ว ทั้งนี้เพราะดัชนีจะให้รายละเอียดเกี่ยวกับ ชื่อคน ชื่อสถานที่ คำศัพท์ ชื่อเรื่อง ชื่อผู้แต่ง หัวเรื่อง หรือ รายการอื่นๆ ที่มีความสำคัญอยู่ที่ใด ในเล่มใด ส่วนใด หน้าใดของหนังสือ วารสารและวัสดุอื่นๆ เพื่อเป็นแนวทางในการค้นเนื้อหารายละเอียดจากวัสดุห้องสมุด เช่น ดัชนีหนังสือ ดัชนีวารสาร ดัชนีหนังสือพิมพ์ เป็นต้น

7. บริการแนะแนวการอ่าน (Reader Advisory Service) เป็นบริการที่สำคัญที่ห้องสมุดจัดขึ้นเพื่อส่งเสริมการอ่านและพัฒนานิสัยรักการอ่าน ทั้งเป็นการชักจูงให้นิสิตเข้าห้องสมุด และใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ การแนะแนวการอ่านนี้อาจจะกระทำแก่ผู้ใช้เป็นรายบุคคล หรือเป็นกลุ่ม โดยหอสมุดจะต้องทราบความสนใจ ความต้องการ รสนิยม และความสามารถในการอ่านของผู้ใช้เสียก่อน การให้บริการนี้จะรวบรวมรายชื่อหนังสือที่เหมาะสม โดยคำนึงถึงสิ่งต่างๆ นอกจากนี้ห้องสมุดยังอาจจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริม บริการแนะแนว การอ่านได้อีกหลายวิธีอีกด้วย

8. บริการแปล (Translation Service) เนื่องจากห้องสมุดได้จัดหาหนังสือ และเอกสารเป็นภาษาต่างๆ หลายภาษาไว้เพื่อบริการในการศึกษาหาความรู้ และช่วยในการค้นคว้าวิจัยในบางครั้งภาษาต่างประเทศก็เป็นอุปสรรคในการถ่ายทอดข้อสนเทศ โดยเฉพาะศัพท์เฉพาะทางด้านวิชาการสาขาต่างๆ ดังนั้น ห้องสมุดจึงจำเป็นต้องจัดบริการแปลไว้ บริการนี้จะมีเฉพาะในบางห้องสมุดเท่านั้น

9. บริการสอนการใช้ห้องสมุด (Library Instruction Service) มุ่งให้ผู้ใช้บริการสามารถใช้ห้องสมุดได้อย่างมีประสิทธิภาพ รู้จักการใช้ห้องสมุดได้อย่างกว้างขวาง ใช้ทรัพยากรห้องสมุดได้อย่างเต็มที่และคุ้มค่า สามารถค้นหาข้อมูลที่ต้องการได้ด้วยตนเอง

10. บริการยืมระหว่างห้องสมุด (Interlibrary Loan) การบริการระหว่างห้องสมุด เป็นความร่วมมือระหว่างห้องสมุดต่างๆ โดยมีจุดมุ่งหมายที่สำคัญคือ อำนวยความสะดวกแก่ผู้ใช้ให้เข้าถึงแหล่งความรู้ที่มีอยู่ในห้องสมุดอื่น โดยบางห้องสมุดจะจัดบริการหนังสือ หรือวัสดุห้องสมุดที่ไม่มีในห้องสมุดของตนจากห้องสมุดแห่งอื่น

11. บริการถ่ายเอกสาร (Photocopying Service) เป็นบริการที่จำเป็นสำหรับห้องสมุด เพราะช่วยประหยัดเวลาในการคัดลอกในกรณีที่ห้องสมุดไม่อนุญาตให้นำหนังสือบางเล่ม หรือฉีกกรีดสิ่งพิมพ์ และการถ่ายเอกสารสามารถให้รายละเอียดต่างๆ ได้เกือบครบถ้วนเช่นเดียวกับต้นฉบับเดิม

12. บริการจัดทำคู่มือการใช้ห้องสมุด (Handbook or Guide to the Library) คู่มือการใช้ห้องสมุด อาจจัดทำเป็นรูปเล่มหนังสือหรือจุลสาร คู่มือมีเนื้อหาประกอบด้วยเวลาทำงานของห้องสมุด ผู้มีสิทธิใช้ห้องสมุด ประเภทของวัสดุห้องสมุด วิธีใช้บริการยืมและสงวน รวมทั้งกำหนดเวลา ยืมและวิธีการใช้บัตร

13. บริการข่าวสารทันสมัย (Current Awareness Service) เป็นบริการเพิ่มคุณค่าที่จะช่วยให้ผู้ใช้ห้องสมุดประเภทต่างๆ และศูนย์สารสนเทศได้ทราบข้อเท็จจริง ข่าวสารหรือความก้าวหน้าใหม่ๆ ในวิชา หรือหัวข้อที่เกี่ยวข้อง

จากการวิจัยของเพ็ญแข ประจันปัจจนิก และ สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ (2540 : 86) ที่ศึกษาความต้องการของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ในด้านการบริการของมหาวิทยาลัย พบว่า นิสิตมีความต้องการบริการจากหอสมุดกลางโดยรวมในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่ามีความต้องการด้านบริการมากที่สุด เช่น การปรับระบบแอร์ในห้องสมุด การจัดหาเอกสารสิ่งพิมพ์ที่ทันสมัยไว้สำหรับให้บริการ ปรับสถานที่ให้มีความสะดวกสบาย การขยายเวลาปิด-เปิดหอสมุด ทั้งนี้ โพซล์ (เฉลิมศักดิ์ ชุปวา. 2534 ; อ้างอิงจาก Peischl. 1979 : 2328-A) ได้ศึกษาความต้องการของผู้ใช้บริการห้องสมุดของ University of Northern Colorado พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่เข้าห้องสมุดเพื่อศึกษาวัสดุสิ่งพิมพ์ของห้องสมุด ประกอบการทำงานที่ได้รับมอบหมาย นักศึกษาหญิงเข้าใช้บริการห้องสมุดมากกว่านักศึกษาชาย นักศึกษาระดับชั้นปีที่สูง เข้าใช้ห้องสมุดเพื่อการศึกษาวัสดุสิ่งพิมพ์ของห้องสมุด ส่วนบริการที่นักศึกษาใช้บริการมากที่สุด ได้แก่ บริการยืมวัสดุสิ่งพิมพ์และบริการตอบคำถามช่วยค้นคว้า ซึ่ง จารุณี วรณสิทธิ์ (2539 : 80-81) ได้วิจัยเรื่องการใช้บริการสำนักหอสมุดของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พบว่าในการค้นหาข้อมูล สิ่งพิมพ์ในสำนักหอสมุด นิสิตส่วนใหญ่ค้นหาได้บางครั้ง หนังสือที่ต้องการมีผู้ยืมไปคิดเป็นร้อยละ 70.5 รองลงมาหนังสือในสำนักหอสมุดมีจำนวนน้อยไม่เพียงพอแก่ความต้องการ คิดเป็นร้อยละ 70.2 หนังสือมีสภาพเก่าล้าสมัย บริการตอบคำถาม บริการสืบค้นข้อมูลทาง คอมพิวเตอร์ ควรมีบรรณารักษ์นั่งประจำโต๊ะตลอดเวลา สำนักหอสมุดควรมีบริการแนะนำการใช้หอสมุด ผู้ใช้บริการมีปัญหามากคือ หนังสือด้านสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ ศึกษาศาสตร์ มีน้อย ไม่เพียงพอแก่ความต้องการของนิสิต หนังสือบางเล่มเก่า ชำรุด ดังนั้นควรจัดหาหนังสือเฉลี่ยแต่ละสาขาให้ใกล้เคียงกัน และจัดหาหนังสือใหม่ๆ เพื่อบริการผู้ใช้ สำหรับหนังสือวิชาการทั่วไป ตำราเรียน วารสาร เอกสารประกอบการสอน มีไม่เพียงพอกับความต้องการของนิสิต วิทยานิพนธ์ปีปัจจุบันไม่มีบริการบนชั้น ระบบจัดเก็บหนังสือและเครื่องมือช่วยค้น นิสิตประสบปัญหา คือ มีชื่อหนังสือในบัตรรายการ แต่ไม่มีหนังสือบนชั้น การจัดเก็บหนังสือบนชั้นสับสนผิดหมวดหมู่ เช่นเดียวกับสำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ปัญหาที่นิสิตพบอยู่ในระดับมาก คือ หนังสือที่ต้องการมีน้อยฉบับ และ ธีราภรณ์ มณีโยย (2538 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง สภาพการใช้ ปัญหาและความต้องการในการใช้บริการยืมระหว่างห้องสมุดของนิสิตมหาวิทยาลัยของรัฐ ผลการวิจัยพบว่า นิสิตที่มาใช้บริการยืมระหว่างห้องสมุดส่วนใหญ่เป็นนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา สิ่งพิมพ์ที่ขอยืมมากที่สุด คือ วิทยานิพนธ์ ข้อที่เป็นปัญหามากที่สุดคือ จำนวนสิ่งพิมพ์ที่กำหนดให้ยืม 3 เล่ม/คน นั้นน้อยเกินไป และเมื่อเปรียบเทียบกับปัญหาการยืมระหว่างห้องสมุด พบว่าแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และนิสิตต้องการให้ห้องสมุดปรับปรุงหรือจัดบริการเพิ่มเติมเกี่ยวกับการให้บริการในสถาบันที่ตนศึกษาอยู่ และในสถาบันอื่น รวมทั้งเรื่องของการระเบียบการยืมในระดับมาก สำหรับในห้องสมุดของตนนิสิตต้องการให้มีบัญชีรวมรายชื่อสิ่งพิมพ์ของแต่ละสถาบันไว้ ส่วนความต้องการในการไปใช้บริการที่สถาบันอื่นนั้น นิสิตต้องการยืมสิ่งพิมพ์ในช่วงนอกเวลาราชการได้ใน

ระดับมากและเมื่อเปรียบเทียบความต้องการในการให้บริการในห้องสมุดของตนและในสถาบันอื่นพบว่าแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่ง เชิดชาติ พุกพูน (2540 : 56-58) ได้วิจัยเรื่องการศึกษาความต้องการการใช้บริการโสตทัศนศึกษาของอาจารย์และนิสิตในสำนักหอสมุดกลางมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร พบว่า อาจารย์และนิสิตไม่ทราบว่าจะฝ่ายโสตทัศนศึกษา มีสื่อการเรียนการสอนอะไรไว้ให้บริการเป็นปัญหาสำคัญมาก การประชาสัมพันธ์ให้ข่าวสารสนเทศเกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอนน้อยไป ปัญหาด้านการขอใช้บริการที่มีผลต่อการใช้บริการมาก คือ เครื่องมือที่ใช้ในการสืบค้นโสตทัศนศึกษามีน้อย และนิสิตมีข้อเสนอแนะให้จัดหาโสตทัศนวัสดุ และโสตทัศนอุปกรณ์ให้เพียงพอกับความต้องการของอาจารย์และนิสิต ตลอดจนควรจัดหาวิธีการเผยแพร่สารสนเทศเกี่ยวกับโสตทัศนวัสดุโสตทัศนอุปกรณ์ที่มีให้บริการ เชิญชวนให้อาจารย์และนิสิตได้มีส่วนร่วมในการเสนอแนะ เลือกจัดหาโสตทัศนวัสดุ เพื่อให้สอดคล้องกับวิชาที่สอน ส่วน อัครเดช อุดมชัชวาล (2539 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการใช้อudioโสตทัศนในสำนักหอสมุดกลางของอาจารย์ และนิสิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร พบว่าคณาจารย์มีปัจจัยที่มีผลต่อการใช้อudioโสตทัศนในสำนักหอสมุดกลาง ด้านประชาสัมพันธ์สูงสุด ส่วนนิสิตมีปัจจัยที่มีผลต่อการใช้อudioโสตทัศนในสำนักหอสมุดกลาง ด้านบุคลากรสูงสุด

ประภารัตน์ นววิภาพันธ์ (2540 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความต้องการใช้ห้องสมุดกลางของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่ใช้ห้องสมุดคณะสัปดาห์ละ 2 ครั้ง โดยมีวัตถุประสงค์ในการใช้ห้องสมุดเพื่อการศึกษา ค้นคว้าประกอบการทำรายงาน ภาคนิพนธ์ และส่วนใหญ่เข้าถึงสารสนเทศ 2 วิธี คือ สืบค้นตามชั้นหนังสือ และใช้บัตรการยืมรู้การเข้าถึงสารสนเทศด้วยตนเอง นักศึกษาประสบปัญหาไม่มีเวลาไปห้องสมุดและห้องสมุดไม่มีเทคโนโลยีทันสมัยที่จะช่วยค้นสารสนเทศได้สะดวกรวดเร็ว วัสดุตีพิมพ์ที่นักศึกษาส่วนใหญ่ใช้และต้องการในระดับมากได้แก่ พจนานุกรม หนังสือคู่มือ บรรณานุกรม สารานุกรม วัสดุไม่ตีพิมพ์ที่นักศึกษาส่วนใหญ่ใช้ ได้แก่ แผนที่และแผ่นโปร่งใส แต่ต้องการวีดิทัศน์ และฐานข้อมูลซีดีรอมในระดับมาก นอกจากนี้ ศศิภา เหมทานนท์ (2541 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการจัดบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ผลการวิจัยพบว่า ทักษะของนิสิตและบุคลากรโดยรวมทุกด้าน เห็นว่ามีความเหมาะสมในระดับปานกลาง การเปรียบเทียบทักษะของนิสิตและบุคลากรเพศชายและเพศหญิง โดยรวมทุกด้านแตกต่างจากเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 การเปรียบเทียบทักษะของนิสิตระดับปริญญาตรีโดยรวม นิสิตคณะทันตแพทยศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ และคณะสังคมศาสตร์ พบว่ามีทักษะไม่แตกต่างจากเกณฑ์ ส่วนนิสิตระดับปริญญาตรี คณะแพทยศาสตร์ คณะพลศึกษา คณะวิทยาศาสตร์ และคณะศึกษาศาสตร์ พบว่ามีทักษะที่แตกต่างจากเกณฑ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 การศึกษาเป็นรายด้านพบว่า ด้านบริการสิ่งพิมพ์และด้านบริการส่งเสริมการใช้บริการ นิสิตระดับปริญญาตรี คณะมนุษยศาสตร์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ และคณะสังคมศาสตร์ มีทักษะแตกต่างจากเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 การเปรียบเทียบทักษะของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษาโดยรวม นิสิตระดับบัณฑิตศึกษาภาคปกติ มีทักษะไม่แตกต่างจากเกณฑ์ การพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า

ด้านบริการสิ่งพิมพ์และด้านบริการโสตทัศนศึกษา นิสิตระดับบัณฑิตศึกษาคบกิจ มีทักษะแตกต่างจากเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่นิสิตระดับบัณฑิตศึกษาภาคพิเศษ มีทักษะต่อการบริการวารสาร และด้านบริการส่งเสริมการใช้บริการแตกต่างจากเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 การเปรียบเทียบทักษะของข้าราชการสาย ก โดยรวมทุกด้านแตกต่างจากเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 การเปรียบเทียบทักษะของข้าราชการสาย ข และข้าราชการสาย ค โดยรวมทุกด้านพบว่าไม่แตกต่างจากเกณฑ์ ทักษะของนิสิตระดับปริญญาตรีที่มีสถานภาพต่างกันต่อการจัดบริการของสำนักหอสมุดกลางแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยในด้านบริการวารสาร นิสิตคณะพลศึกษา มีทักษะแตกต่างกับนิสิตคณะมนุษยศาสตร์และวิทยาศาสตร์ ด้านบริการสิ่งพิมพ์ นิสิตคณะศึกษาศาสตร์มีทักษะ ที่แตกต่างกับนิสิตคณะมนุษยศาสตร์ นิสิตคณะพลศึกษามีทักษะแตกต่างกับนิสิตคณะมนุษยศาสตร์ และคณะวิทยาศาสตร์ ในด้านการส่งเสริมการใช้บริการ นิสิตคณะพลศึกษามีทักษะแตกต่างกับนิสิตคณะมนุษยศาสตร์ ส่วนด้านบริการโสตทัศนศึกษาไม่พบว่ามีทักษะแตกต่างกัน บุคลากรที่มีสถานภาพแตกต่างกันมีทักษะโดยรวมทุกด้านไม่แตกต่างกัน และนิสิตระดับบัณฑิตศึกษาที่มีสถานภาพต่างกันมีทักษะด้านวารสารและด้านบริการสิ่งพิมพ์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน

สรุปได้ว่า งานบริการเป็นหัวใจสำคัญของห้องสมุด การจัดบริการต่างๆ ดังกล่าวของห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาควรจัดบริการโดยคำนึงถึงความต้องการและประโยชน์ของผู้ใช้บริการเป็นสิ่งสำคัญให้สอดคล้องและตรงตามหลักสูตรการเรียนการสอน ซึ่งจะต้องมีการพัฒนาปรับปรุงแก้ไขให้มีประสิทธิภาพและทันสมัยอยู่ตลอดเวลาปัจจุบันได้มีการนำเอาเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในระบบปฏิบัติการของห้องสมุดเพิ่มมากขึ้นทำให้ขอบข่ายของการให้บริการกว้างขวางและครอบคลุมมากยิ่งขึ้น อีกทั้งยังมีการประสานความร่วมมือกันระหว่างห้องสมุดทั้งระดับสถาบันและระดับชาติเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการให้บริการ และสนองความต้องการของผู้ใช้บริการให้ได้มากที่สุด

สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ปรัชญา ปณิธาน วิสัยทัศน์ พันธกิจ

ปรัชญา : แหล่งบูรณาการความรู้และสารสนเทศให้บริการ เพื่อการศึกษาค้นคว้าวิจัย และการเรียนรู้ตลอดชีวิต

ปณิธาน : สำนักหอสมุดกลาง มุ่งมั่นให้บริการความรู้และสารสนเทศที่ตรงกับความต้องการของผู้ใช้ และมุ่งเน้นให้ผู้เข้าใช้เข้าถึงสารสนเทศในลักษณะการเรียนรู้ด้วยตนเอง ตลอดจนพัฒนาให้เป็นแหล่งสารสนเทศที่ได้มาตรฐานและทันสมัย

วิสัยทัศน์ : สำนักหอสมุดกลาง พัฒนาการบริการสารสนเทศด้วยเทคโนโลยีที่ทันสมัย มีคุณภาพและได้มาตรฐาน

พันธกิจ : สำนักหอสมุดกลาง สนับสนุนการเรียนการสอนและการวิจัยในมหาวิทยาลัย โดยการจัดเตรียมสารสนเทศในรูปแบบต่างๆ ที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้และส่งเสริมให้มีการศึกษาค้นคว้าและเรียนรู้ด้วยตนเอง (สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. 2546 : 2)

วัตถุประสงค์ของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

1. พัฒนาศูนย์บริการสารสนเทศให้ครบถ้วนเพียงพอ และสอดคล้องกับหลักสูตรของมหาวิทยาลัย
2. พัฒนาการบริการของสำนักหอสมุดกลางให้มีประสิทธิภาพ มีความทันสมัย รวดเร็ว และสอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้
3. พัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศให้สมบูรณ์ ทันสมัย สามารถเชื่อมโยงเครือข่ายได้ทั้งในประเทศและต่างประเทศ
4. พัฒนาสำนักหอสมุดกลางให้เป็นแหล่งศึกษาและเรียนรู้ด้วยตนเอง
5. พัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีจิตสำนึกในการให้บริการ (สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. 2546 : 2)

ประวัติสำนักหอสมุดกลาง

สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ก่อตั้งขึ้นมาพร้อมกับวิทยาลัยวิชาการศึกษา กล่าวคือ เมื่อโรงเรียนฝึกหัดครูชั้นสูง ถนนประสานมิตร ได้รับการสถาปนาขึ้นเป็นวิทยาลัยวิชาการศึกษา ในปี พ.ศ. 2497 ในขณะนั้นสำนักหอสมุดกลาง มีฐานะเป็นเพียงแผนกหอสมุด ขึ้นกับสำนักงานอธิการบดีและดำเนินงานควบคู่กับวิทยาลัยวิชาการศึกษา มาโดยตลอด จนเมื่อได้รับการยกฐานะขึ้นเป็นมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ หอสมุดจึงได้รับการยกฐานะขึ้นเป็นสำนักหอสมุดกลางด้วย

เมื่อเริ่มแรก หอสมุดตั้งอยู่ที่ตึกคณะศึกษาศาสตร์ (ปัจจุบันคือ ตึก 3 ชั้น 3) ดำเนินงานในระยะ 7 ปีแรกระหว่าง พ.ศ. 2498 ถึง พ.ศ. 2505 กิจการหอสมุดได้ขยายและเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วเพราะได้รับความช่วยเหลือทางวิชาการและการเงินจาก A.I.D. และ USOM (ในขณะนั้น) โดยทำสัญญากับมหาวิทยาลัยอินเดียน่า เพื่อปรับปรุงหอสมุดของวิทยาลัยวิชาการศึกษา ตามโครงการความช่วยเหลือได้มีการส่งอาจารย์ที่ปฏิบัติงานในหอสมุดไปศึกษาวิชาบรรณารักษศาสตร์สมัยใหม่ ขณะเดียวกันรัฐบาลสหรัฐอเมริกาได้ส่งผู้เชี่ยวชาญจากแผนกวิชาบรรณารักษศาสตร์ มหาวิทยาลัยอินเดียน่า มาช่วยในการจัดตั้งหอสมุดและให้ความช่วยเหลือในด้านการจัดหาตำราและสื่อโสตทัศนศึกษา ซึ่งในปี พ.ศ. 2499 มีการจัดสร้างอาคารหอสมุดวิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร

มีพื้นที่ 912 ตารางเมตร สามารถเก็บหนังสือได้ประมาณ 100,000 เล่ม และเปิดบริการเมื่อเดือน ธันวาคม พ.ศ. 2500 หอสมุดหลังนี้มีการติดตั้งระบบเครื่องปรับอากาศทั้งหลัง จึงนับได้ว่าเป็น หอสมุดที่ทันสมัยที่สุดในประเทศไทยในขณะนั้น และเมื่ออาคารเดิมไม่สามารถรองรับความต้องการ ได้อีกต่อไป เนื่องจากมีการเพิ่มวัสดุต่างๆ ประกอบกับวิทยาลัยได้ขยายรับนิสิตเพิ่มขึ้นทุกปี จึงทำให้ เนื้อที่สำหรับบริการผู้ใช้มีไม่เพียงพอ ทางวิทยาลัยจึงได้สร้างอาคารหอสมุดขึ้นอีก 1 หลัง ในปี พ.ศ. 2514 ขนาดพื้นที่ 2,986 ตารางเมตร และเปิดให้ใช้ เมื่อวันที่ 3 เมษายน 2515 ทำให้หอสมุด มี อาคาร 2 หลัง เชื่อมติดต่อกันและกันรวมพื้นที่ในการใช้ทั้งสิ้น 3,898 ตารางเมตร และในปี พ.ศ. 2528 มหาวิทยาลัยพิจารณาเห็นว่าอาคารหอสมุดมีสภาพแวดล้อมแออัดอันเนื่องจากมีนิสิตเพิ่ม มากขึ้นประกอบกับหอสมุดเองก็มีปริมาณทรัพยากรสารสนเทศเพิ่มมากขึ้น มหาวิทยาลัยจึงได้ จัดสร้างอาคารหอสมุดหลังใหม่ขึ้น พร้อมกับขอพระราชทานพระนามาภิไธย

“สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ” ัญญเชิญจารึกเป็นชื่ออาคารสำนักหอสมุดกลาง ส่วนอาคารสมเด็จพระ เทพรัตนราชสุดาฯ เริ่มก่อสร้าง เมื่อวันที่ 13 ตุลาคม พ.ศ. 2529 แล้วเสร็จเมื่อวันที่ 28 เมษายน พ.ศ. 2532 และเปิดให้บริการ เมื่อวันที่ 19 มิถุนายน พ.ศ. 2532 ซึ่งต่อมาในปีงบประมาณ 2544 สำนักหอสมุดกลาง ได้รับการจัดสรรงบประมาณเพื่อต่อเติมอาคารเพิ่มอีก 1 ชั้น ทำให้ห้องสมุดมีพื้นที่ ใช้สอยเพิ่มขึ้นอีกประมาณ 1,400 ตารางเมตร ซึ่งในปัจจุบันอาคารสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ เป็น อาคาร 8 ชั้น มีพื้นที่ประมาณ 11,600 ตารางเมตร สามารถเก็บหนังสือได้ประมาณ 300,000 เล่ม และจุที่นั่งอ่านได้ประมาณ 1,250 ที่นั่ง แต่ละชั้นมีลักษณะการใช้งานดังนี้

ชั้น 1 บริการสื่อทัศนวัสดุและเทคโนโลยีทางการศึกษา

ชั้น 2 บริการ ยืม-คืน บริการหนังสืออ้างอิง บริการให้คำปรึกษา และช่วยค้นคว้า

บริการสืบค้นข้อมูลวิจัยด้วยคอมพิวเตอร์ และห้องประชุม

ชั้น 3 วารสาร และสิ่งพิมพ์ต่อเนื่องอื่นๆ

ชั้น 4 บริการหนังสือและเอกสาร หมวดเบ็ดเตล็ด ปรัชญา จิตวิทยาและศาสนา

ปริญญานิพนธ์ หนังสือสำรอง ห้องหนังสือสำหรับเด็ก และห้องบัณฑิตศึกษา สำหรับผู้ที่ต้องการใช้ เป็นกลุ่มอีก 4 ห้อง

ชั้น 5 บริการหนังสือและเอกสารหมวดสังคมศาสตร์ ภาษาศาสตร์ วิทยาศาสตร์

และหนังสือแบบเรียน และห้องบัณฑิตศึกษา 4 ห้อง

ชั้น 6 บริการหนังสือและเอกสารหมวดวิทยาศาสตร์ประยุกต์และเทคโนโลยี

ศิลปะและการบันเทิง วรรณคดีและประวัติศาสตร์ นวนิยายและเรื่องสั้น ห้องเอกสาร มศว

ห้องบัณฑิตศึกษา 3 ห้อง

ชั้น 7 ห้องสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี สำนักงานผู้อำนวยการ

และห้องปฏิบัติงานของบรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่

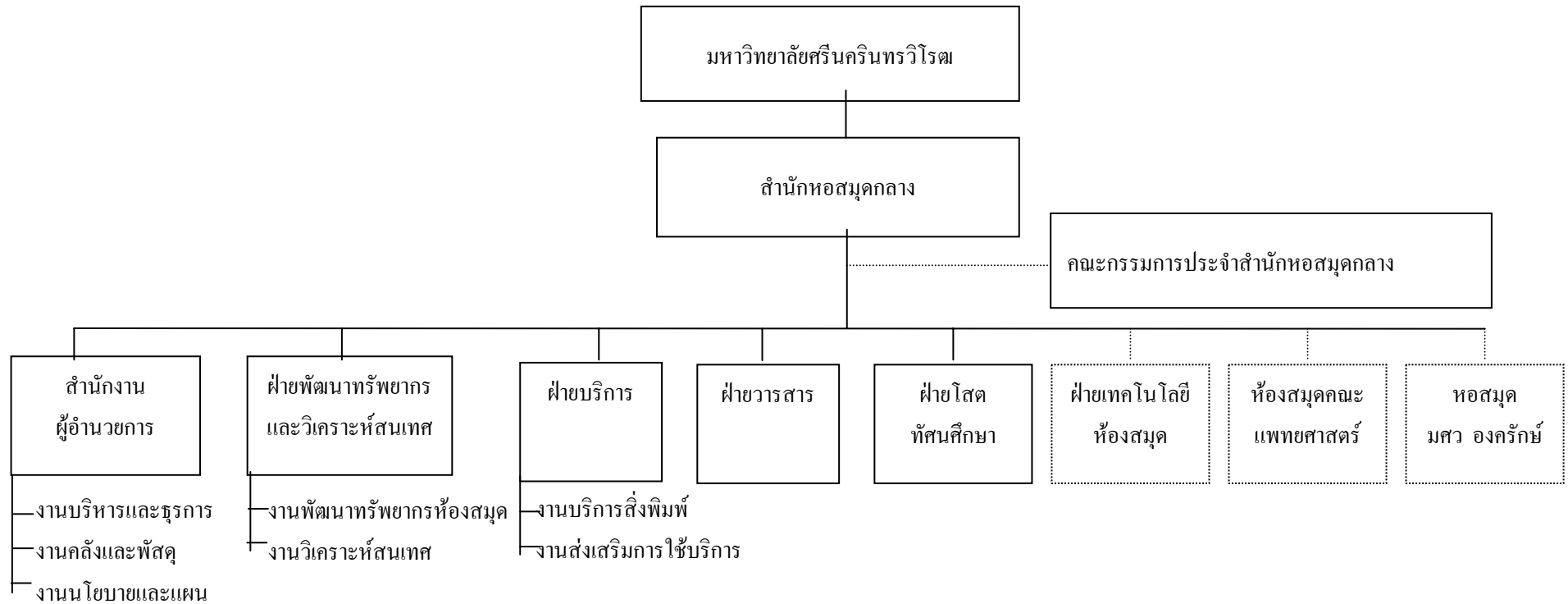
ชั้น 8 ห้องประชุมหลวงสวัสดิสารศาสตรพุทธิ ห้องอเนกประสงค์และห้อง

บัณฑิตศึกษา อีก 6 ห้อง (สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. 2546 : 3-4)

การแบ่งส่วนราชการ

สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เป็นหน่วยงานส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการของมหาวิทยาลัย มีการจัดแบ่งส่วนราชการออกเป็น 5 ฝ่าย ได้แก่ สำนักงานผู้อำนวยการ ฝ่ายพัฒนาทรัพยากรและวิเคราะห์สนเทศ ฝ่ายบริการ ฝ่ายวารสาร และฝ่ายโสตทัศนศึกษา ส่วนฝ่ายเทคโนโลยีห้องสมุด เป็นการแบ่งส่วนราชการภายในและมีห้องสมุดในสังกัดอีก 2 แห่ง คือ ห้องสมุดคณะแพทยศาสตร์ และหอสมุด มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องครักษ์

ผู้อำนวยการสำนักหอสมุดกลาง ทำหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงต่อการบริหารงานและการดำเนินงานของสำนักหอสมุดกลาง โดยมีคณะกรรมการประจำสำนักหอสมุดกลางเป็นที่ปรึกษาดังแผนภูมิโครงสร้างการแบ่งส่วนราชการและขอบข่ายงานของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. 2546 : 5)

ภาพประกอบ 1 แผนภูมิโครงสร้างการแบ่งส่วนราชการและขอบข่ายงานของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ที่มา : รายงานประจำปีสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. (2546 : 6)

ภาระงานในส่วนราชการของสำนักหอสมุดกลาง

ภาระงานในส่วนราชการของสำนักหอสมุดกลาง มีดังนี้
(สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. 2546 : 7-8)

1. สำนักงานผู้อำนวยการ แบ่งงานออกเป็น งานบริหารและธุรการ งานคลังและพัสดุ งานนโยบายและแผน
2. ฝ่ายพัฒนาทรัพยากรและวิเคราะห์สนเทศ แบ่งออกเป็น 2 งาน
 - 2.1 งานพัฒนาทรัพยากรห้องสมุด ประสานงานกับคณาจารย์และดำเนินการคัดเลือก จัดซื้อ จัดหา สิ่งพิมพ์และสิ่งพิมพ์ต่อเนื่อง (วารสารและหนังสือพิมพ์) ลงทะเบียนสิ่งพิมพ์ เข้าเล่ม/ซ่อมเอกสารและสิ่งพิมพ์
 - 2.2 งานวิเคราะห์สนเทศ ดำเนินการวิเคราะห์ จัดหมวดหมู่และจัดทำฐานข้อมูลสิ่งพิมพ์ เตรียมสิ่งพิมพ์สำหรับการยืม จัดแสดงและจัดทำรายชื่อหนังสือใหม่
3. ฝ่ายบริการ แบ่งเป็น 2 งาน
 - 3.1 งานบริการสิ่งพิมพ์ ให้บริการยืม - คืนหนังสือทั่วไป วิทยานิพนธ์ สิ่งพิมพ์รัฐบาล หนังสือสำรอง(Reserved Books) จัดหนังสือขึ้นชั้น รับจองหนังสือ ทวงหนังสือเกินกำหนด ทำบัตรสมาชิกห้องสมุด รับแจ้งหนังสือ/บัตรสมาชิกห้องสมุดหาย ออกใบรับรองไม่มีวัสดุค้างส่ง ให้แก่นิสิตที่ขอสำเร็จการศึกษา รับฝากของ ตรวจทางเข้า - ออก
 - 3.2 งานส่งเสริมการใช้บริการ ให้บริการตอบคำถามเพื่อช่วยในการศึกษาค้นคว้าห้องสมุด การให้การศึกษาผู้ใช้ บริการยืม - คืนระหว่างห้องสมุด บริการหนังสืออ้างอิง จุลสารและกฤตภาค บริการให้ยืมเอกสารพิเศษ คู่มือการศึกษาของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ บริการสืบค้นข้อมูลจากฐานข้อมูลซีดีรอม
4. ฝ่ายวารสาร จัดบริการวารสารและหนังสือพิมพ์แก่ผู้ใช้บริการ โดยจัดวารสารและหนังสือพิมพ์ฉบับปัจจุบัน ให้บริการในระบบชั้นเปิด ส่วนวารสารและหนังสือพิมพ์ฉบับล่วงเวลา ให้บริการในระบบชั้นปิด นอกจากนี้ยังบริการตรวจนับบทความวารสารภาษาไทย สำหรับการสืบค้นหาบทความที่ต้องการ และบริการหน้าเสาเสาบรรณวารสารต่างประเทศ ที่ให้บริการภายในห้องสมุด และจัดส่งไปตามภาควิชาต่าง ๆ อีกด้วย
5. ฝ่ายโสตทัศนศึกษา ดำเนินการคัดเลือก จัดซื้อ จัดหาและบริการสื่อการเรียนการสอน เช่นภาพยนตร์ สไลด์ เทปวีดิทัศน์ เลเซอร์ดิสก์ แผ่นเสียง คอมแพ็คดิสก์ เทปเสียง ไมโครฟิล์ม แผ่นวีซีดี ภาพนิ่ง บริการห้องโสตทัศนศึกษาสำหรับอาจารย์ที่ใช้โสตทัศนูปกรณ์และโสตทัศนวัสดุในการสอน บริการห้องสัมมนา ห้องประชุมพร้อมโสตทัศนูปกรณ์ ให้คำปรึกษา/แนะนำการใช้โสตทัศนวัสดุและโสตทัศนูปกรณ์ บริการทำสำเนาโสตทัศนวัสดุเพื่อการศึกษา
6. ห้องสมุดคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ให้บริการแก่คณาจารย์ นิสิตและบุคลากรของคณะแพทยศาสตร์ และโรงพยาบาลศูนย์การแพทย์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

7. หอสมุด มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องครักษ์ ให้บริการแก่คณาจารย์ นิสิต และบุคลากรในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องครักษ์ และบุคคลภายนอกมหาวิทยาลัยด้วย

การบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การบริการทรัพยากรสารสนเทศ

สำนักหอสมุดกลาง ได้จัดเตรียมทรัพยากรสารสนเทศในรูปแบบต่างๆ และให้บริการผู้ใช้ ในปีงบประมาณ 2546 ดังนี้

ตาราง 1 จำนวนทรัพยากรสารสนเทศของสำนักหอสมุดกลาง หอสมุด มศว องครักษ์ และห้องสมุด คณะแพทยศาสตร์

ประเภทของ ทรัพยากรสารสนเทศ	สำนักหอสมุดกลาง	หอสมุด มศว องครักษ์	ห้องสมุด คณะแพทยศาสตร์
หนังสือภาษาไทย (เล่ม)	160,476	99,400	5,486
หนังสือภาษาต่างประเทศ (เล่ม)	91,432	42,095	8,214
ปริยญาณิพนธ์ (เล่ม)	43,133	3,660	-
วารสารภาษาไทย (ชื่อเรื่อง)	354	4,299	100
วารสารภาษาต่างประเทศ (ชื่อเรื่อง)	2,001	588	181
หนังสือพิมพ์ภาษาไทย (ชื่อเรื่อง)	17	13	6
หนังสือพิมพ์ภาษาต่างประเทศ (ชื่อเรื่อง)	3	1	-
โสตทัศนศึกษา (รายการ)	12,645	2,574	201

ที่มา : สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (ข้อมูล ณ 30 กันยายน 2546)

การบริการฐานข้อมูล

สำนักหอสมุดกลาง ให้บริการสืบค้นฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์สำหรับค้นบทความ วารสารและสิ่งพิมพ์อื่นๆ รวมทั้งสิ้น 9 ฐานข้อมูล ดังนี้

1. ฐานข้อมูลที่สำนักหอสมุดกลาง ดำเนินการจัดทำและจัดหา

1.1 ฐานข้อมูลปริญาณิพนธ์ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ตั้งแต่ พ.ศ. 2505 - พ.ศ. 2545 เป็นฐานข้อมูลที่สำนักหอสมุดกลาง จัดสร้างขึ้นเองโดยใช้โปรแกรม CDS/ISIS สามารถสืบค้นข้อมูลบรรณานุกรมและสาระสังเขป

1.2 Psy – Info ฐานข้อมูลทางด้านจิตวิทยาและสาขาที่เกี่ยวข้อง สามารถค้นข้อมูลได้ทั้งที่เป็นสาระสังเขปและฉบับเต็ม เป็นฐานข้อมูลที่สำนักหอสมุดกลาง ได้จัดซื้อเพื่อให้บริการ

2. ฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ในโครงการพัฒนาเครือข่ายระบบห้องสมุดในประเทศไทย (Thailand Library Integrated System - ThaiLis) เป็นฐานข้อมูลที่ให้บริการสืบค้นผ่านอินเทอร์เน็ต จำนวน 7 ฐานข้อมูล ได้แก่

2.1 ABI/INFORM ฐานข้อมูลวารสารด้านบริหารธุรกิจ การบัญชี การธนาคาร เศรษฐศาสตร์ การจัดการ การตลาด ธุรกิจบ้าน ที่ดิน และโทรคมนาคม ให้ข้อมูลบรรณานุกรม สาระสังเขป และมีวารสารฉบับเต็มประมาณ 919 ชื่อ

2.2 ACM Portal ฐานข้อมูลสาขาเทคโนโลยีสารสนเทศและวิทยาการคอมพิวเตอร์

2.3 DAO (Dissertation Abstracts Online) ฐานข้อมูลบรรณานุกรม วิทยานิพนธ์ ปริญาโทและปริญาเอกภาษาต่างประเทศพร้อมสาระสังเขปจากสถาบันต่างๆ ทั่วโลกกว่า 1,000 แห่ง รวม 3,000 สาขาวิชา

2.4 ERIC (Educational Resources Information Center) ฐานข้อมูลบรรณานุกรม และสาระสังเขปสิ่งพิมพ์ทางการศึกษา รายงานการวิจัย คู่มือ หลักสูตรและการสอน เอกสารการประชุม สัมมนา หนังสือ และวารสาร มากกว่า 770 ชื่อ

2.5 H.W. Wilson ฐานข้อมูลบรรณานุกรม สาระสังเขปและเอกสารฉบับเต็ม สาขาวิชาต่างๆ ได้แก่ วิทยาศาสตร์ ชีววิทยา เกษตรศาสตร์ ศีษาศาสตร์ กฎหมาย ศิลปะ บรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศ บริหารธุรกิจ มนุษยศาสตร์ ฯลฯ

2.6 MEDLINE ฐานข้อมูลบรรณานุกรมวารสารพร้อมสาระสังเขปทางการแพทย์ ได้แก่ แพทยศาสตร์ พยาบาลศาสตร์ สัตวแพทยศาสตร์ เภสัชศาสตร์ สุขอนามัย และ ปรีคลินิก กว่า 11 ล้านรายการ

2.7 MIT CogNet ข้อมูลสาขาวิชา Cognitive and Brain Science ของ Massachusetts Institute of Technology (MIT)

ตาราง 2 สถิติการให้บริการของสำนักหอสมุดกลางหอสมุด มศว องครักษ์ และห้องสมุด
คณะแพทยศาสตร์ ปี 2546

ประเภทการให้บริการ	สำนักหอสมุด กลาง	หอสมุด มศว องครักษ์	ห้องสมุดคณะ แพทยศาสตร์	หน่วยนับ
จำนวนผู้ใช้บริการรวมทั้งสิ้น	1,064,329	147,787	15,966	คน
จำนวนผู้ใช้บริการที่เป็นบุคลากรภายใน	1,044,161	147,728	15,966	คน
จำนวนผู้ใช้บริการที่เป็นบุคคลภายนอก	20,168	59	-	คน
บริการให้ยืม				
- หนังสือ	245,691	88,067	3,132	เล่ม
- วารสาร	77,157	3,858	-	ฉบับ
- จุลสาร / กฤตภาค	65	8	-	ฉบับ
- หนังสือสำรอง	129	180	-	เล่ม
- วิทยานิพนธ์	85,839	3,997	-	เล่ม
- โสตทัศนวัสดุ	41,658	908	-	รายการ
- โสตทัศนอุปกรณ์	30,794	-	-	ครั้ง
บริการสืบค้นฐานข้อมูลสำเร็จรูป	16,287	-	93	ครั้ง
แนะนำการใช้ห้องสมุด	6,043	2,026	-	คน
บริการตอบคำถามและช่วยกันค้นคว้า	100,369	4,599	713	ครั้ง
บริการค้นข้อมูลจาก OPAC				
- บุคคลภายใน	4,681	-	-	คน
- บุคคลภายนอก	1,770	-	-	คน
บริการยืมระหว่างห้องสมุด	317	14	36	รายการ
บริการถ่ายเอกสารระหว่างห้องสมุด	420	27	1,320	รายการ
จำนวนผู้ใช้บริการอินเทอร์เน็ต	19,361	24,597	-	คน
บริการห้องโสตทัศน/ห้องประชุม / ห้องสัมมนา				
- จำนวนครั้ง	3,173	-	-	ครั้ง
- จำนวนชั่วโมง	9,885	368	-	ชั่วโมง
- จำนวนคน	103,876	541	-	คน
บริการสถานที่จัดงานวิชาการ/นิทรรศการ	16	-	-	ครั้ง

ที่มา : สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. (2546 : 48-50)

งานบริการห้องสมุดของสถาบันอุดมศึกษาทั่วไปได้ให้บริการแก่นิสิตในด้านต่าง ๆ ซึ่งขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์และนโยบายของสถาบันอุดมศึกษานั้นๆ เป็นหลัก จากการศึกษา วัตถุประสงค์และนโยบายของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับงานบริการห้องสมุดของ ศศิปา เหมทานนท์ (2541 : 8) ที่ศึกษาทัศนะของนิสิตและบุคลากรต่อการจัดบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ 4 ด้าน คือ ด้านบริการวารสาร ด้านบริการสิ่งพิมพ์ ด้านบริการส่งเสริมการใช้บริการ และด้านการบริการ โสตทัศนศึกษา นอกจากนี้ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยของ ชุตติภักดิ์ บุญปาน (2546 : 8) ที่ทำการวิจัย เรื่อง การศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการบริการของหอสมุดกลาง สถาบัน ราชภัฏราชชนครินทร์ ใน 6 ด้าน ได้แก่ การบริการสารนิเทศ การบริการสิ่งพิมพ์ต่อเนื่อง การบริการ สื่อโสตทัศนวัสดุ การบริการอินเทอร์เน็ต การบริการถ่ายเอกสารและการบริการคอมพิวเตอร์เพื่อ สารนิเทศ ซึ่งเป็นแนวทางสำหรับผู้วิจัยเรื่องการศึกษาความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อการบริการของ สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ 6 ด้าน คือ ด้านการบริการสิ่งพิมพ์ ด้านการ บริการวารสาร ด้านการบริการสื่อโสตทัศนวัสดุ ด้านการบริการอินเทอร์เน็ต ด้านการบริการ ถ่ายเอกสาร และด้านการบริการส่งเสริมการใช้บริการ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ด้านการบริการสิ่งพิมพ์

ให้บริการยืม - คืนหนังสือทั่วไป ปรินท์มานิพนธ์ สิ่งพิมพ์รัฐบาล หนังสือสำรอง (Reserved Books) จัดหนังสือขึ้นชั้น รับจองหนังสือ ทวงหนังสือเกินกำหนด ทำบัตรสมาชิก ห้องสมุด รับแจ้งหนังสือ/บัตรสมาชิกห้องสมุดหาย ออกใบรับรองไม่มีวัสดุค้างส่ง ให้แก่นิสิตที่ ขอสำเร็จการศึกษา รับฝากของ ตรวจทางเข้า - ออก (สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ. 2546 : 7)

2. ด้านการบริการวารสาร

สำหรับระบบการจัดเก็บวารสาร สำนักหอสมุดกลาง มีวิธีจัดเก็บ และให้บริการ วารสารฉบับปัจจุบันและฉบับล่วงเวลาที่แตกต่างกันออกไป คือ ระบบการจัดเก็บวารสารฉบับปัจจุบัน วารสารฉบับปัจจุบันเก็บบนชั้นเปิด โดยจัดเรียงตามลำดับเลขหมู่ ตามสัญลักษณ์ประจำวารสารที่กำหนด ผู้ใช้สามารถหยิบอ่านหรือค้นคว้าด้วยตนเองได้ตลอดเวลาที่ห้องสมุดเปิดทำการแต่ไม่อนุญาต ให้มีการยืมออกนอกห้องสมุด ระบบการจัดเก็บวารสารล่วงเวลา ทั้งฉบับปลีกและฉบับเย็บเล่ม จะจัดเก็บไว้ในระบบชั้นปิด (Closed Shelf) โดยจัดเรียงวารสารตามลำดับอักษรของชื่อวารสาร จำแนกเป็นวารสารภาษาไทย ภาษาต่างประเทศ ระบบนี้ต้องแจ้งความจำนงค์ขอใช้จากเจ้าหน้าที่ ไม่อนุญาตให้ผู้ใดหยิบหรือค้นตัวเล่มเอง เหตุผลที่ต้องจัดเป็นระบบชั้นปิดเนื่องจากคำนึงถึงความ สะดวกของผู้ใช้วารสารจะได้ตัวเล่มวารสารทุกครั้งที่ต้องการใช้บริการ โดยมีเจ้าหน้าที่คอยให้บริการ ตลอดเวลาที่ห้องสมุดเปิดทำการ และเพื่อความสะดวกของเจ้าหน้าที่ในการจัดเก็บวารสารและชั้น วารสารให้พร้อมที่จะบริการ (อัญชลี อำนาจธรรม. 2538 : 31-35) นอกจากนี้ยังจัดบริการ หนังสือพิมพ์แก่ผู้ใช้บริการโดยจัดหนังสือพิมพ์ฉบับปัจจุบันให้บริการในระบบชั้นเปิด ส่วน

หนังสือพิมพ์ฉบับล่วงหน้าให้บริการในระบบชั้นปิด นอกจากนี้ยังบริการตรวจนับบทความวารสารภาษาไทย สำหรับการสืบค้นหาบทความที่ต้องการ และบริการนำเสนอสารบัญวารสารต่างประเทศที่ให้บริการภายในห้องสมุด และจัดส่งไปตามภาควิชาต่างๆ อีกด้วย (สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. 2546 : 7)

3. ด้านการบริการสื่อทัศนวัสดุ

ดำเนินการคัดเลือก จัดซื้อ จัดหาและบริการสื่อการเรียนการสอน เช่น ภาพยนตร์ สไลด์ เทปวีดิทัศน์ เลเซอร์ดิสก์ แผ่นเสียง คอมแพ็คดิสก์ เทปเสียง ไมโครฟิล์ม แผนที่ ภาพฉีกบริการห้องโสตทัศนสำหรับอาจารย์ที่ใช้โสตทัศนอุปกรณ์และโสตทัศนวัสดุในการสอน บริการห้องสัมมนา ห้องประชุมพร้อมโสตทัศนอุปกรณ์ ให้คำปรึกษา/แนะนำการใช้โสตทัศนวัสดุและโสตทัศนอุปกรณ์ บริการทำสำเนาโสตทัศนวัสดุเพื่อการศึกษา (สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. 2546 : 7)

4. ด้านการบริการอินเทอร์เน็ต

ให้บริการสืบค้นสารสนเทศที่หลากหลายผ่านอินเทอร์เน็ต จัดให้บริการไว้บริเวณชั้น 1 ของสำนักหอสมุดกลางทุกวัน เว้นวันหยุดราชการ/วันนักขัตฤกษ์ โดยให้ใช้บริการได้ไม่เกินครั้งละ 1.5 ชั่วโมง และต้องพักการใช้บริการ 1.5 ชั่วโมงก่อนการใช้ครั้งต่อไป

5. ด้านการบริการถ่ายเอกสาร

ให้บริการถ่ายเอกสารในราคาปกติให้แก่ผู้ใช้บริการทุกวัน เว้นวันหยุดราชการ/วันนักขัตฤกษ์ ณ บริเวณชั้น 3 และชั้น 5 ของสำนักหอสมุด โดยที่บริเวณชั้น 5 จัดให้บริการจำนวน 3 ร้าน และที่บริเวณชั้น 3 จะจัดให้บริการจำนวน 1 ร้าน

6. ด้านการบริการส่งเสริมการใช้บริการ

สำนักหอสมุดกลาง จัดบริการศึกษาค้นคว้า ให้คำปรึกษาแนะนำวิธีการค้นคว้าและการใช้ห้องสมุด นำชมห้องสมุด เพื่อให้ผู้ใช้เข้าถึงทรัพยากรห้องสมุด ได้อย่างรวดเร็วและกว้างขวาง บริการจุลสาร กฤตภาค และคู่มือการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา บริการสืบค้นข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์จากฐานข้อมูลซีดีรอม (CD-ROM) ซึ่งรวบรวมบทความย่อปริญญานิพนธ์ระดับปริญญาเอก และบทความวารสารต่างประเทศ นอกจากนี้ยังมีบริการสืบค้นฐานข้อมูลบทความย่อปริญญานิพนธ์ ของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ทั้งยังอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ใช้จากหน่วยงานอื่นๆ โดยจัดบริการยืมระหว่างห้องสมุด สำหรับผู้ใช้ที่มีความต้องการใช้ (มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. 2540 ค : 2-3)

แนวทางการพัฒนาสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปี 2547

แผนพัฒนาสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปี 2547

1. ศึกษาแนวทางและวางแผนในการปฏิรูปองค์กร ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับลักษณะของงานที่กำลังเปลี่ยนไปสู่การเป็นห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์

2. เน้นการให้บริการเชิงรุกแก่ผู้ใช้ทุกกลุ่ม
3. พัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพของระบบคอมพิวเตอร์ให้สามารถรองรับและสนองตอบแก่ผู้ใช้แสวงหาเครื่องมือทางเทคโนโลยีที่เหมาะสม เพื่อนำไปสู่การเป็นห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ (E-Library) ที่มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น
4. พัฒนาทรัพยากรสารสนเทศในห้องสมุดทุกประเภท ทั้งในรูปสิ่งพิมพ์ สื่อโสตทัศน์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ โดยคำนึงถึงคุณภาพ ความทันสมัย เพื่อสนับสนุนและสนองตอบการเรียนการสอนและการวิจัยในทุกสาขาวิชา
5. ดำเนินการแปลงผันทรัพยากรนิพนธ์ให้เป็นรูปดิจิทัล (Digital) และให้บริการระบบออนไลน์ (Online) เพื่อความสะดวกและรวดเร็วแก่ผู้ใช้
6. สนับสนุนและส่งเสริมความร่วมมือระหว่างห้องสมุด ให้เกิดเครือข่ายที่เข้มแข็ง เพื่อใช้ทรัพยากรร่วมกันในการให้บริการแก่ผู้ใช้ และพัฒนางานต่าง ๆ เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้ใช้
7. พัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความสามารถในการเป็นผู้นำการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และพร้อมที่จะให้บริการอย่างมีประสิทธิภาพ มีจิตใจพร้อมที่จะให้บริการ
8. สนับสนุนและส่งเสริมให้บุคลากรทำงานวิจัยและนำผลที่ได้มาปรับปรุงการปฏิบัติงานและการให้บริการ (สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. 2546 : 75)

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเป็นสถานที่ที่สำคัญและมีประโยชน์อย่างยิ่งในการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ของอาจารย์ นิสิต บุคลากรภายในสถาบันอุดมศึกษา ตลอดจนบุคคลภายนอกที่เข้ามาใช้บริการ สำหรับการให้บริการของห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาถือเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งตลอดจนเป็นหัวใจสำคัญของงานห้องสมุด เพราะฉะนั้นห้องสมุดควรจัดบริการอย่างหลากหลายและมีประสิทธิภาพ เพื่อที่จะสามารถตอบสนองความต้องการและความพึงพอใจของผู้ใช้บริการให้มากที่สุด เพื่อดึงดูดให้ผู้ใช้บริการมาใช้บริการมากขึ้น เช่น บริการสิ่งพิมพ์ บริการวารสาร บริการสื่อโสตทัศน์ บริการอินเทอร์เน็ต บริการถ่ายเอกสาร และบริการส่งเสริมการใช้บริการ ต่างก็มีผลต่อการใช้บริการห้องสมุดทั้งสิ้น เพราะเป็นการช่วยส่งเสริมให้ผู้ใช้บริการห้องสมุดรู้จัก เข้าใจ และสามารถใช้บริการห้องสมุดในการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองจากสื่อต่าง ๆ ที่ทางห้องสมุดจัดไว้ให้บริการได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสบผลสำเร็จตรงตามความต้องการของผู้ใช้บริการ และได้ผลตรงตามวัตถุประสงค์ในการจัดบริการของห้องสมุดยิ่งขึ้นด้วย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยเรื่องการศึกษาความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อการให้บริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ผู้วิจัยได้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Study) และได้ดำเนินการตามลำดับสาระดังนี้ การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นิสิตของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒที่กำลังศึกษาอยู่ระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 2, 3, 4 และสูงกว่า จำนวน 8,601 คน และระดับบัณฑิตศึกษาทุกชั้นปี ประจำปีการศึกษา 2548 จำนวน 5,654 คน รวมทั้งสิ้น 14,255 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นิสิตของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒทั้งในระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 2, 3, 4 และสูงกว่า และระดับบัณฑิตศึกษาทุกชั้นปี ที่กำลังศึกษาอยู่ในปีการศึกษา 2548 ได้มาโดยการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางสำเร็จรูปของเครจีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan. 1970 : 607-609) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 397 คน จากนั้นใช้วิธีสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยการเทียบสัดส่วนจำแนกตามชั้นปีที่ศึกษา ดังแสดงในตาราง 3

ตาราง 3 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามชั้นปีที่ศึกษา

ระดับการศึกษา	ชั้นปีที่ศึกษา	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
นิสิตระดับปริญญาตรี	ชั้นปีที่ 2	2,257	63
	ชั้นปีที่ 3	2,611	72
	ชั้นปีที่ 4 และสูงกว่า	3,733	103
นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา	ชั้นปีที่ 1	1,199	37
	ชั้นปีที่ 2	1,367	39
	ชั้นปีที่ 3 และสูงกว่า	3,088	83
รวม		14,255	397

ที่มา : กองบริการการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (ข้อมูลวันที่ 13 มิถุนายน 2548)

ตาราง 4 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ

ระดับการศึกษา	เพศ	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
นิสิตระดับปริญญาตรี	ชาย	3,025	84
	หญิง	5,576	154
นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา	ชาย	2,007	57
	หญิง	3,647	102
รวม		14,255	397

ที่มา : กองบริการการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (ข้อมูลวันที่ 13 มิถุนายน 2548)

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ คือแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร วารสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
2. นำข้อมูลที่ได้จากข้อ 1 มาสร้างแบบสอบถามถามความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยศึกษาหลักการและวิธีการสร้างแบบสอบถาม

ของล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ (2528 : 136-143) พวงรัตน์ ทวีรัตน์ และ ชุติรี วงศ์รัตนะ (2528 : 155-159) และไพศาล หวังพานิช (2523 : 85-112) เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

3. ศึกษาแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริการของห้องสมุดของ ศศิกา เหมทานนท์ (2541 : 144-153) สุกัญญา แป้นสุขเย็น (2543 : 85-94) และชุตติภัก บัญปาน (2546 : 85-92)

4. สร้างแบบสอบถามถามความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้ข้อคำถามจำนวน 70 ข้อ ใน 6 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริการ สิ่งพิมพ์ 17 ข้อ ด้านการบริการวารสาร 12 ข้อ ด้านการบริการสื่อทัศนวัสดุ 9 ข้อ ด้านการบริการอินเทอร์เน็ต 11 ข้อ ด้านการบริการถ่ายเอกสาร 9 ข้อ และด้านการบริการส่งเสริมการให้บริการ 12 ข้อ

5. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่อประธานและกรรมการที่ปรึกษาปริญญาโทเพื่อปรับปรุงแก้ไขเบื้องต้น

6. นำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน (ภาคผนวก ข) ตรวจสอบความเหมาะสม ความถูกต้องชัดเจนของข้อคำถาม และความสมบูรณ์ของเนื้อหา เพื่อหาค่าความเที่ยงตรงด้านเนื้อหาของแบบสอบถาม (Content Validity) จากนั้นนำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

7. นำแบบสอบถามที่ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแก้ไขแล้ว เสนอประธานและกรรมการควบคุมปริญญาโทตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้ง

8. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้ (Try out) กับนิสิต จำนวน 50 คน แล้วหาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination Power) ของแบบสอบถามเป็นรายข้อ โดยการใช้วิธีการหาค่าร้อยละ 25 ของกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ แล้วใช้การทดสอบที (t-test) วิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนก จากนั้นเลือกข้อคำถามที่มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 1.71 ขึ้นไป ซึ่งถือว่ามีความอำนาจจำแนกอยู่ในเกณฑ์สูงมาเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล (Ferguson. 1981 : 180) ได้ข้อคำถามที่นำไปใช้เพื่อการวิจัยทั้งสิ้น 70 ข้อ

9. นำแบบสอบถามที่มีค่าอำนาจจำแนกตามเกณฑ์มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยวิธีการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) ตามแบบของครอนบาค (Cronbach. 1984 : 161) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.968

10. เมื่อตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามเรียบร้อยแล้ว นำเสนอต่อคณะกรรมการควบคุมปริญญาโท เพื่อปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

ลักษณะของแบบสอบถาม

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามที่มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแบบของไลเคิร์ต (Likert, 1961 : 1-55)

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (Checklist) ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา ชั้นปีที่ศึกษา ลักษณะการมาเรียน และอัตราการใช้ห้องสมุด

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของนิสิตที่มีการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านการบริการสิ่งพิมพ์ ด้านการบริการวารสาร ด้านการบริการสื่อทัศนวัสดุ ด้านการบริการอินเทอร์เน็ต ด้านการบริการถ่ายเอกสาร และด้านการบริการส่งเสริมการใช้บริการ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ และในตอนท้ายของแบบสอบถามแต่ละด้านเป็นคำถามปลายเปิด เพื่อให้ผู้ตอบได้แสดงความคิดเห็น และให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมต่อการจัดบริการแต่ละด้าน

ผู้วิจัยได้กำหนดน้ำหนักค่าคะแนนในการตอบคำถาม ดังนี้

คะแนน 5 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่าการบริการดังกล่าวมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด

คะแนน 4 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่าการบริการดังกล่าวมีความเหมาะสมในระดับมาก

คะแนน 3 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่าการบริการดังกล่าวมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง

คะแนน 2 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่าการบริการดังกล่าวมีความเหมาะสมในระดับน้อย

คะแนน 1 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่าการบริการดังกล่าวมีความเหมาะสมในระดับน้อยที่สุด

ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์ในการแปลความหมายค่าคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็น ดังนี้

คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 4.50 - 5.00 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่าการบริการของสำนักหอสมุดกลางมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50 - 4.49 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่าการบริการของสำนักหอสมุดกลางมีความเหมาะสมในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 2.50 - 3.49 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่าการบริการของสำนักหอสมุดกลางมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 1.50 - 2.49 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่าการบริการของสำนักหอสมุดกลางมีความเหมาะสมในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 1.00 - 1.49 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่าการบริการของสำนักหอสมุดกลางมีความเหมาะสมในระดับน้อยที่สุด

ส่วนการศึกษาความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒโดยรวมและในแต่ละด้าน โดยเปรียบเทียบกับเกณฑ์ 3.00 ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดไว้มีการแปลความหมาย ดังนี้

ถ้าค่าคะแนนเฉลี่ยของความคิดเห็นสูงกว่า 3.00 ซึ่งเป็นค่ากลางของคะแนนจากมาตรวัด

ความคิดเห็นตามแนวของไลเคิร์ตอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ถือว่าการจัดบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมีความเหมาะสมสูงกว่าเกณฑ์

ถ้าค่าคะแนนเฉลี่ยของความคิดเห็นต่ำกว่า 3.00 ซึ่งเป็นค่ากลางของคะแนนจากมาตรวัด ความคิดเห็นตามแนวของไลเคิร์ตอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ถือว่าการจัดบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมีความเหมาะสมต่ำกว่าเกณฑ์

ถ้าค่าคะแนนเฉลี่ยของความคิดเห็นเท่ากับ 3.00 ซึ่งเป็นค่ากลางของคะแนนจากมาตรวัด ความคิดเห็นตามแนวของไลเคิร์ตอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ถือว่าการจัดบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมีความเหมาะสมไม่แตกต่างจากเกณฑ์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ขอหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อขอความอนุเคราะห์จากอธิการบดี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในการแจกแบบสอบถามให้กับนิสิต
2. ขอความร่วมมือจากนิสิตของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อตอบแบบสอบถาม
3. เมื่อผู้วิจัยรวบรวมแบบสอบถามแล้วนำมาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถามแล้วนำแบบสอบถามที่สมบูรณ์ไปวิเคราะห์ต่อไป แบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาและมีความสมบูรณ์ จำนวน 375 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 94.46 ดังแสดงในตาราง 5

ตาราง 5 จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปและได้รับคืนจำแนกตามระดับการศึกษาและชั้นปีที่ศึกษา

ระดับการศึกษา	ชั้นปีที่ศึกษา	จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไป	จำนวนแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืน
นิสิตระดับปริญญาตรี	ชั้นปีที่ 2	63	59
	ชั้นปีที่ 3	72	69
	ชั้นปีที่ 4 และสูงกว่า	103	98
นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา	ชั้นปีที่ 1	37	32
	ชั้นปีที่ 2	39	36
	ชั้นปีที่ 3 และสูงกว่า	83	81
รวม		397	375

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อรวบรวมแบบสอบถามกลับคืนมาแล้ว ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ
2. ตามความมุ่งหมายของการวิจัยข้อที่ 1 เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในด้านการบริการสิ่งพิมพ์ ด้านการบริการวารสาร ด้านการบริการสื่อทัศนวัสดุ ด้านการบริการอินเทอร์เน็ต ด้านการบริการถ่ายเอกสาร และด้านการบริการส่งเสริมการใช้บริการ และโดยรวม วิเคราะห์โดยการหาค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
3. ตามความมุ่งหมายของการวิจัยข้อที่ 2 ข้อที่ 3 และข้อที่ 4 เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒโดยรวมและในแต่ละด้านจำแนกตาม เพศ ระดับการศึกษา และลักษณะการมาเรียน วิเคราะห์โดยการทดสอบที (t-test for independent sample) สำหรับตัวแปร ชั้นปีที่ศึกษา และอัตราการใช้ห้องสมุด วิเคราะห์โดยใช้ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One Way Analysis of Variance) กรณีที่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจึงทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีการของเชฟเฟ (Scheffe)
4. ตามความมุ่งหมายของการวิจัยข้อที่ 5 เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของนิสิตระดับปริญญาตรีและนิสิตระดับบัณฑิตศึกษาที่มีต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒโดยรวมและในแต่ละด้านกับเกณฑ์ที่กำหนด ใช้การทดสอบที (t-test for one sample)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐานได้แก่
 - 1.1 ค่าความถี่ (Frequency)
 - 1.2 ค่าร้อยละ (Percentage)
 - 1.3 ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) (Ferguson. 1981 : 49)
 - 1.4 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D.) (Ferguson. 1981 : 98)
2. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม
 - 2.1 การวิเคราะห์โดยหาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเป็นรายข้อ โดยใช้ t-test
 - 2.2 การวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ของครอนบาค (Cronbach. 1984 : 161)
3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน
 - 3.1 ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มโดยการทดสอบที (t-test for independent sample)

3.2 ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่มากกว่า 2 กลุ่ม โดยใช้วิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One Way Analysis of Variance) (ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. 2528 : 113) และในกรณีที่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการทดสอบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe)

3.3 ทดสอบนัยสำคัญของความแตกต่างระหว่างค่าคะแนนเฉลี่ยของความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างกับเกณฑ์ที่กำหนด โดยการทดสอบที (t-test for one sample)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ต่างๆ ดังต่อไปนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

n	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean)
SD	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	แทน	สถิติที่ใช้ในการพิจารณาใน t-distribution
F	แทน	สถิติที่ใช้ในการพิจารณาใน F-distribution
df	แทน	ระดับชั้นแห่งความเป็นอิสระ (Degrees of Freedom)
SS	แทน	ผลบวกกำลังสองของคะแนน (Sum of Squares)
MS	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ยของผลบวกกำลังสองของคะแนน (Mean Squares)
p	แทน	ความน่าจะเป็นของค่าสถิติที่ใช้ทดสอบจะตกอยู่ในช่วงปฏิเสธสมมติฐาน
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้นำเสนอเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการแจกแจงความถี่และค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 ศึกษาความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒโดยรวมและในแต่ละด้าน โดยการหาค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒโดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา ลักษณะการมาเรียน โดยการทดสอบที (t-test) ส่วนตัวแปรชั้นปีที่ศึกษา และอัตราการใช้ห้องสมุด ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One Way Analysis of Variance) เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยใช้วิธีการของเชฟเฟ (Scheffe')

ตอนที่ 4 เปรียบเทียบความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมและในแต่ละด้านกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ 3.00 โดยการทดสอบที (t-test)

ตอนที่ 5 การสรุปความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจากแบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยการแจกแจงความถี่ และนำเสนอเชิงบรรยาย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ ดังแสดงในตาราง 6

ตาราง 6 จำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรอิสระ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. ระดับการศึกษา		
1.1 ระดับปริญญาตรี	226	60.3
1.2 ระดับบัณฑิตศึกษา	149	39.7
รวม	375	100.0
2. นิสิตระดับปริญญาตรี		
2.1 เพศชาย	79	35.0
2.2 เพศหญิง	147	65.0
รวม	226	100.0
3. นิสิตระดับปริญญาตรี		
3.1 ชั้นปีที่ศึกษา		
3.1.1 ชั้นปีที่ 2	59	26.1
3.1.2 ชั้นปีที่ 3	69	30.5
3.1.3 ชั้นปีที่ 4 และสูงกว่า	98	43.4
รวม	226	100.0
4. นิสิตระดับปริญญาตรี		
4.1 อัตราการใช้ห้องสมุด		
4.1.1 1-5 ชม./สัปดาห์	106	46.9
4.1.2 6-10 ชม./สัปดาห์	91	40.3
4.1.3 มากกว่า 10 ชม./สัปดาห์	29	12.8
รวม	226	100.0

ตาราง 6 (ต่อ)

ตัวแปรอิสระ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
5. นิสิตระดับปริญญาบัณฑิตศึกษา		
5.1 เพศชาย	53	35.6
5.2 เพศหญิง	96	64.4
รวม	149	100.0
6. นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา		
6.1 ชั้นปีที่ศึกษา		
6.1.1 ชั้นปีที่ 1	32	21.5
6.1.2 ชั้นปีที่ 2	36	24.2
6.1.3 ชั้นปีที่ 3 และสูงกว่า	81	54.4
รวม	149	100.0
7. นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา		
7.1 ลักษณะการมาเรียน		
7.1.1 ภาคปกติ	48	32.2
7.1.2 ภาคพิเศษ	101	67.8
รวม	149	100.0
8. นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา		
8.1 อัตราการใช้ห้องสมุด		
8.1.1 1-5 ชม./สัปดาห์	88	59.1
8.1.2 6-10 ชม./สัปดาห์	39	26.2
8.1.3 มากกว่า 10 ชม./สัปดาห์	22	14.8
รวม	149	100.0

จากตาราง 6 แสดงว่า นิสิตผู้ใช้บริการเป็นนิสิตระดับปริญญาตรี จำนวน 226 คน คิดเป็นร้อยละ 60.3 นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา จำนวน 149 คน คิดเป็นร้อยละ 39.7 นิสิตระดับปริญญาตรีเพศหญิง จำนวน 147 คน คิดเป็นร้อยละ 65.0 นิสิตระดับปริญญาตรีเพศชาย จำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 35.0 นิสิตระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 4 และสูงกว่า จำนวน 98 คน คิดเป็นร้อยละ 43.4 นิสิตระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 3 จำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 30.5 นิสิตระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 2 จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 26.1 นิสิตระดับปริญญาตรีที่มีอัตราการใช้ห้องสมุด 1-5 ชม./สัปดาห์ จำนวน 106 คน คิดเป็นร้อยละ 46.9 นิสิตระดับปริญญาตรีที่มีอัตราการใช้ห้องสมุด 6-10 ชม./สัปดาห์ จำนวน 91 คน คิดเป็นร้อยละ 40.3 นิสิตระดับปริญญาตรีที่มีอัตราการใช้ห้องสมุด

มากกว่า 10 ช.ม./สัปดาห์ จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 12.8 นิสิตระดับบัณฑิตศึกษาเพศหญิง จำนวน 96 คน คิดเป็นร้อยละ 64.4 นิสิตระดับบัณฑิตศึกษาเพศชาย จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 35.6 นิสิตระดับบัณฑิตศึกษาชั้นปีที่ 3 และสูงกว่า จำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 54.4 นิสิตระดับบัณฑิตศึกษาชั้นปีที่ 2 จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 24.2 นิสิตระดับบัณฑิตศึกษาชั้นปีที่ 1 จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 21.5 นิสิตระดับบัณฑิตศึกษาภาคพิเศษ จำนวน 101 คน คิดเป็นร้อยละ 67.8 นิสิตระดับบัณฑิตศึกษาภาคปกติ จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 32.2 นิสิตระดับบัณฑิตศึกษาที่มีอัตราการใช้ห้องสมุด 1-5 ช.ม./สัปดาห์ จำนวน 88 คน คิดเป็นร้อยละ 59.1 นิสิตระดับบัณฑิตศึกษาที่มีอัตราการใช้ห้องสมุด 6-10 ช.ม./สัปดาห์ จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 26.2 นิสิตระดับบัณฑิตศึกษาที่มีอัตราการใช้ห้องสมุด มากกว่า 10 ช.ม./สัปดาห์ จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 14.8

ตอนที่ 2 ศึกษาความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ 6 ด้าน คือ การบริการสิ่งพิมพ์ การบริการวารสาร การบริการสื่อโสตทัศนวัสดุ การบริการอินเทอร์เน็ต การบริการถ่ายเอกสาร และการบริการส่งเสริมการใช้บริการ โดยรวมและในแต่ละด้าน โดยการหาค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดังแสดงในตาราง 7 - 21

ตาราง 7 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมและในแต่ละด้าน

การบริการของสำนักหอสมุดกลาง	n = 375		ระดับความเหมาะสม
	$\bar{X}$	SD	
การบริการสิ่งพิมพ์	3.43	0.50	ปานกลาง
การบริการวารสาร	3.33	0.53	ปานกลาง
การบริการสื่อโสตทัศนวัสดุ	3.20	0.63	ปานกลาง
การบริการอินเทอร์เน็ต	3.16	0.59	ปานกลาง
การบริการถ่ายเอกสาร	3.40	0.57	ปานกลาง
การบริการส่งเสริมการใช้บริการ	3.35	0.54	ปานกลาง
รวม	3.32	0.47	ปานกลาง

จากตาราง 7 แสดงว่า นิสิตมีความคิดเห็นต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมและในแต่ละด้าน ว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 8 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านการบริการสิ่งพิมพ์ เป็นรายข้อ

ข้อ	การบริการของสำนักหอสมุดกลาง ด้านการบริการสิ่งพิมพ์	n = 375		ระดับความเหมาะสม
		$\bar{X}$	SD	
1	ความสะดวกรวดเร็วในการให้บริการยืม-คืนหนังสือ	3.91	0.71	มาก
2	เวลาในการเปิด-ปิดหอสมุด (จ.-ศ. 08.00-20.30 น., ส.-อ. 09.00-19.00 น.)	3.93	0.80	มาก
3	ความทันสมัยของหนังสือที่สำนักหอสมุดกลางมีไว้ ให้บริการ	3.07	0.84	ปานกลาง
4	จำนวนหนังสือและสิ่งพิมพ์ทั่วไปที่สำนักหอสมุด กลาง จัดไว้บริการ	3.27	0.83	ปานกลาง
5	จำนวนหนังสือสำรอง (Reserve Book Service) ที่สำนักหอสมุด จัดไว้บริการ	3.18	0.71	ปานกลาง
6	จำนวนปฏิญานิพนธ์/สารนิพนธ์ที่สำนักหอสมุด กลางจัดไว้บริการ	3.36	0.80	ปานกลาง
7	จำนวนเล่มของหนังสือและปฏิญานิพนธ์ที่อนุญาต ให้นิสิตยืมออกนอกสำนักหอสมุดกลาง	3.37	0.80	ปานกลาง
8	การกำหนดให้นิสิตยืมหนังสือทั่วไปออกนอก สำนักหอสมุดกลางได้ไม่เกิน 14 วัน	3.67	0.89	มาก
9	การกำหนดให้นิสิตยืมปฏิญานิพนธ์/สารนิพนธ์ ออกนอกสำนักหอสมุดกลางได้ไม่เกิน 7 วัน	3.14	0.91	ปานกลาง
10	ความรวดเร็วในการจัดหนังสือขึ้นชั้นเมื่อมีผู้ใช้นำ หนังสือมาส่งคืน	3.19	0.79	ปานกลาง
11	ความสะดวกรวดเร็วในการให้บริการทำบัตร-ต่อ อายุบัตรสมาชิกห้องสมุด	3.74	0.84	มาก
12	ความสะดวกรวดเร็วในการให้บริการรับจองหนังสือ	3.49	0.66	ปานกลาง
13	ความสะดวกรวดเร็วในการให้บริการรับฝากของ และตรวจทางเข้า-ออก	3.68	0.74	มาก
14	ขั้นตอนการสืบค้นข้อมูลต่างๆ จากเครื่อง คอมพิวเตอร์เพื่อความสะดวกต่อการค้นหา	3.63	0.84	มาก

ตาราง 8 (ต่อ)

ข้อ	การบริการของสำนักหอสมุดกลาง ด้านการบริการสิ่งพิมพ์	n = 375		ระดับความเหมาะสม
		$\bar{X}$	SD	
15	จำนวนคอมพิวเตอร์ที่ให้ยืมสำหรับการสืบค้น	2.96	0.95	ปานกลาง
16	ข้อมูลจำนวนเจ้าหน้าที่ที่ประจำเคาน์เตอร์สำหรับ ให้บริการยืม-คืนหนังสือ	3.25	0.82	ปานกลาง
17	ความสุภาพและอัธยาศัยของเจ้าหน้าที่ประจำ เคาน์เตอร์บริการยืม-คืนหนังสือ	3.56	0.79	มาก
	รวม	3.43	0.50	ปานกลาง

จากตาราง 8 แสดงว่า นิสิตมีความคิดเห็นต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒด้านการบริการสิ่งพิมพ์โดยรวมว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อ 1, 2, 8, 11, 13, 14, และข้อ 17 มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ส่วนข้ออื่นๆ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 9 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อการบริการ
ของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านการบริการวารสาร เป็นรายข้อ

ข้อ	การบริการของสำนักหอสมุดกลาง ด้านการบริการวารสาร	n = 375		ระดับความเหมาะสม
		$\bar{X}$	SD	
1	จำนวนของวารสารวิชาการภาษาไทยที่ สำนักหอสมุดกลางจัดไว้บริการ	3.37	0.74	ปานกลาง
2	จำนวนของวารสารวิชาการภาษาต่างประเทศที่ สำนักหอสมุดกลางจัดไว้บริการ	3.26	0.77	ปานกลาง
3	จำนวนของวารสารและนิตยสารทั่วไปภาษาไทยที่ สำนักหอสมุดกลางจัดไว้บริการ	3.29	0.73	ปานกลาง
4	จำนวนของวารสารและนิตยสารทั่วไปภาษา ต่างประเทศที่สำนักหอสมุดกลางจัดไว้บริการ	3.18	0.71	ปานกลาง
5	จำนวนของหนังสือพิมพ์ภาษาไทยที่สำนักหอสมุด กลางจัดไว้บริการ	3.46	0.79	ปานกลาง
6	จำนวนของหนังสือพิมพ์ภาษาต่างประเทศที่ สำนักหอสมุดกลางจัดไว้บริการ	3.19	0.74	ปานกลาง
7	การจัดเรียงวารสารบนชั้นตามเลขรหัสเพื่อความ สะดวกในการค้นหา	3.33	0.83	ปานกลาง
8	ความตรงต่อเวลาในการนำวารสารและนิตยสาร ฉบับใหม่ออกให้บริการ	3.24	0.77	ปานกลาง
9	ความสะดวกรวดเร็วในการสืบค้นบรรณานุกรมความ วารสารจากเครื่องคอมพิวเตอร์	3.42	0.76	ปานกลาง
10	การให้บริการหน้าสำเนาสารบัญวารสาร ต่างประเทศ	3.21	0.66	ปานกลาง
11	ความสะดวกรวดเร็วในการให้บริการยืม-คืนวารสาร และหนังสือพิมพ์ฉบับล่วงเวลาในระบบชั้นปิด	3.43	0.70	ปานกลาง
12	ความสุภาพและอัธยาศัยของเจ้าหน้าที่ประจำ เคาน์เตอร์บริการยืม-คืนวารสารและหนังสือพิมพ์ ฉบับล่วงเวลา	3.53	0.75	มาก
	รวม	3.33	0.53	ปานกลาง

จากตาราง 9 แสดงว่า นิสิตมีความคิดเห็นต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒด้านการบริการวารสารโดยรวมว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า เกือบทุกข้อ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้น ข้อ 12 ความสุภาพและอัธยาศัยของเจ้าหน้าที่ประจำเคาน์เตอร์บริการยืม-คืนวารสารและหนังสือพิมพ์ฉบับล่วงเวลา ที่นิสิตมีความคิดเห็นว่าเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

ตาราง 10 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านการบริการสื่อโสตทัศนวัสดุ เป็นรายข้อ

ข้อ	การบริการของสำนักหอสมุดกลาง ด้านการบริการสื่อโสตทัศนวัสดุ	n = 375		ระดับความเหมาะสม
		$\bar{X}$	SD	
1	ความสะดวกรวดเร็วในการให้บริการสื่อโสตทัศนวัสดุภายในสำนักหอสมุดกลาง	3.33	0.72	ปานกลาง
2	ความสะดวกรวดเร็วในการให้บริการยืม-คืนสื่อโสตทัศนวัสดุออกนอกสำนักหอสมุดกลาง	3.42	0.71	ปานกลาง
3	ระยะเวลาที่ให้บริการยืม-คืนสื่อโสตทัศนวัสดุออกนอกสำนักหอสมุดกลาง (จ.-ศ. 08.00-20.30 น., ส.-อ. 09.00-19.00 น.)	3.51	0.78	มาก
4	การกำหนดให้นิสิตยืมสื่อโสตทัศนวัสดุออกนอกสำนักหอสมุดกลางได้ไม่เกิน 5 วัน	3.17	0.90	ปานกลาง
5	จำนวนของสื่อโสตทัศนวัสดุที่สำนักหอสมุดกลางจัดไว้ให้บริการ	2.87	0.92	ปานกลาง
6	จำนวนของสื่อโสตทัศนวัสดุที่อนุญาตให้นิสิตยืมออกนอกสำนักหอสมุดกลาง	3.02	0.88	ปานกลาง
7	การจัดสถานที่ (ชั้น 1) สำหรับให้บริการสื่อโสตทัศนวัสดุภายในสำนักหอสมุดกลาง	3.11	0.93	ปานกลาง
8	การให้คำปรึกษา/แนะนำเกี่ยวกับการใช้สื่อโสตทัศนวัสดุ	3.02	0.88	ปานกลาง
9	ความสุภาพและอัธยาศัยของเจ้าหน้าที่ประจำเคาน์เตอร์บริการยืม-คืนสื่อโสตทัศนวัสดุ	3.38	0.79	ปานกลาง
	รวม	3.20	0.63	ปานกลาง

จากตาราง 10 แสดงว่า นิสิตมีความคิดเห็นต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านการบริการสื่อโสตทัศนวัสดุโดยรวมว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า เกือบทุกข้อมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นข้อ 3 ระยะเวลาที่ให้บริการยืม-คืนสื่อโสตทัศนวัสดุออกนอกสำนักหอสมุดกลาง (จ.-ศ. 08.00-20.30 น., ส.-อ. 09.00-19.00 น.) ที่นิสิตมีความคิดเห็นว่าเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

ตาราง 11 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านการบริการอินเทอร์เน็ต เป็นรายข้อ

ข้อ	การบริการของสำนักหอสมุดกลาง ด้านการบริการอินเทอร์เน็ต	n = 375		ระดับความเหมาะสม
		$\bar{X}$	SD	
1	การจัดสถานที่/บริเวณภายในสำนักหอสมุดกลาง (ชั้น 1) เพื่อให้บริการอินเทอร์เน็ต	3.18	0.99	ปานกลาง
2	กฎระเบียบในการเข้าใช้บริการอินเทอร์เน็ต	3.30	0.79	ปานกลาง
3	ระยะเวลาที่ให้บริการอินเทอร์เน็ต (จ.-ศ. 08.00-19.30 น., ส.-อ. 09.00-17.30 น.)	3.19	0.78	ปานกลาง
4	จำนวนของเครื่องคอมพิวเตอร์ที่จัดไว้ให้บริการอินเทอร์เน็ต	2.70	0.95	ปานกลาง
5	ประสิทธิภาพของเครื่องคอมพิวเตอร์ที่จัดไว้ให้บริการอินเทอร์เน็ต	3.19	0.82	ปานกลาง
6	ความรวดเร็วในการติดต่อกับเครือข่ายอินเทอร์เน็ต	3.23	0.86	ปานกลาง
7	ช่วงระยะเวลาที่ให้นิสิตเข้าใช้บริการอินเทอร์เน็ต คนละไม่เกิน 2 ชม./ครั้ง	3.14	0.93	ปานกลาง
8	ความสะดวกรวดเร็วในการให้บริการของเจ้าหน้าที่ในการติดต่อขอเข้าใช้บริการและการติดต่อขอบัตรนิสิตคืนเวลาเลิกใช้บริการ	3.38	0.76	ปานกลาง
9	จำนวนของเจ้าหน้าที่ประจำเคาน์เตอร์ที่ให้บริการอินเทอร์เน็ต	3.11	0.83	ปานกลาง
10	การให้คำปรึกษา/แนะนำเกี่ยวกับการใช้บริการอินเทอร์เน็ต	3.03	0.84	ปานกลาง
11	ความสุภาพและอัธยาศัยของเจ้าหน้าที่ประจำเคาน์เตอร์บริการอินเทอร์เน็ต	3.33	0.76	ปานกลาง
	รวม	3.16	0.59	ปานกลาง

จากตาราง 11 แสดงว่านิสิตมีความคิดเห็นต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านการบริการอินเทอร์เน็ตโดยรวมและในแต่ละข้อว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 12 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านการบริการถ่ายเอกสารเป็นรายข้อ

ข้อ	การบริการของสำนักหอสมุดกลาง ด้านการบริการถ่ายเอกสาร	n = 375		ระดับความเหมาะสม
		$\bar{X}$	SD	
1	ระยะเวลาที่ให้บริการถ่ายเอกสาร (จ.-ศ. 08.30-20.00 น., ส.-อ. 09.30-18.30 น.)	3.59	0.79	มาก
2	สถานที่ที่จัดไว้ให้บริการถ่ายเอกสาร (ที่ชั้น 3 และชั้น 5)	3.30	0.92	ปานกลาง
3	การจัดระบบการให้บริการถ่ายเอกสารตามลำดับก่อน-หลัง	3.50	0.81	มาก
4	ความสะดวกรวดเร็วในการให้บริการถ่ายเอกสาร	3.40	0.86	ปานกลาง
5	คุณภาพของกระดาษที่นำมาใช้ในการถ่ายเอกสาร	3.46	0.70	ปานกลาง
6	ความคมชัดของงานที่ได้จากการถ่ายเอกสาร	3.34	0.79	ปานกลาง
7	จำนวนเจ้าหน้าที่ที่ให้บริการถ่ายเอกสาร	3.30	0.82	ปานกลาง
8	อัตราค่าถ่ายเอกสาร	3.51	0.74	มาก
9	ความสุภาพและอัธยาศัยของเจ้าหน้าที่ที่ให้บริการถ่ายเอกสาร	3.19	0.76	ปานกลาง
	รวม	3.40	0.57	ปานกลาง

จากตาราง 12 แสดงว่า นิสิตมีความคิดเห็นต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านการบริการถ่ายเอกสารโดยรวมว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า เกือบทุกข้อ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้น ข้อ 1 ระยะเวลาที่ให้บริการถ่ายเอกสาร (จ.-ศ. 08.30-20.00 น., ส.-อ. 09.30-18.30 น.) ข้อ 3 การจัดระบบการให้บริการถ่ายเอกสารตามลำดับก่อน-หลัง และข้อ 8 อัตราค่าถ่ายเอกสาร ที่นิสิตมีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

ตาราง 13 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านการบริการส่งเสริมการใช้บริการ เป็นรายข้อ

ข้อ	การบริการของสำนักหอสมุดกลาง ด้านการบริการส่งเสริมการใช้บริการ	n = 375		ระดับความเหมาะสม
		$\bar{X}$	SD	
1	จำนวนของหนังสืออ้างอิงภาษาไทยที่สำนักหอสมุดกลางจัดไว้ให้บริการ	3.39	0.65	ปานกลาง
2	จำนวนของหนังสืออ้างอิงภาษาต่างประเทศที่สำนักหอสมุดกลางจัดไว้ให้บริการ	3.29	0.70	ปานกลาง
3	ความทันสมัยของหนังสืออ้างอิงที่มีไว้บริการ	3.14	0.81	ปานกลาง
4	การจัดเรียงหนังสืออ้างอิงบนชั้นตามเลขเรียกหนังสือเพื่อความสะดวกในการค้นหา	3.38	0.83	ปานกลาง
5	ความสะดวกรวดเร็วในการให้บริการตอบคำถามเพื่อช่วยในการศึกษาค้นคว้า	3.42	0.76	ปานกลาง
6	ความสุภาพและอัธยาศัยของเจ้าหน้าที่ที่ให้บริการตอบคำถามเพื่อช่วยในการศึกษาค้นคว้า	3.56	0.76	มาก
7	ความสะดวกรวดเร็วในการให้บริการยืม-คืนเอกสารพิเศษ	3.46	0.73	ปานกลาง
8	ความสะดวกรวดเร็วในการให้บริการยืม-คืนระหว่างห้องสมุด	3.43	0.65	ปานกลาง
9	ความทันสมัยของจุลสาร กฤตภาค และคู่มือการศึกษาของมหาวิทยาลัยต่างๆ ที่มีไว้บริการ	3.22	0.74	ปานกลาง
10	การจัดเก็บและแยกประเภทจุลสาร กฤตภาค และคู่มือการศึกษาของมหาวิทยาลัยต่างๆ เพื่อความสะดวกในการค้นหา	3.26	0.74	ปานกลาง
11	ความสะดวกรวดเร็วในการให้บริการสืบค้นข้อมูลจากฐานข้อมูลซีดีรอม (CD-ROM)	3.28	0.73	ปานกลาง
12	ความสะดวกรวดเร็วในการให้บริการสืบค้นข้อมูลจากฐานข้อมูลบทคัดย่อปริญญาณิพนธ์	3.34	0.77	ปานกลาง
	รวม	3.35	0.54	ปานกลาง

จากตาราง 13 แสดงว่า นิสิตมีความคิดเห็นต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒด้านการบริการส่งเสริมการใช้บริการโดยรวมว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า เกือบทุกข้อมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้น ข้อ 6 ความสุภาพและอัธยาศัยของเจ้าหน้าที่ให้บริการตอบคำถามเพื่อช่วยในการศึกษาค้นคว้า ที่นิสิตมีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

ตาราง 14 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา

การบริการของสำนักหอสมุดกลาง	นิสิตระดับปริญญาตรี n = 226			นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา n = 149		
	$\bar{X}$	SD	ระดับความเหมาะสม	$\bar{X}$	SD	ระดับความเหมาะสม
การบริการสิ่งพิมพ์	3.43	0.51	ปานกลาง	3.45	0.49	ปานกลาง
การบริการวารสาร	3.32	0.52	ปานกลาง	3.33	0.55	ปานกลาง
การบริการสื่อโสตทัศนวัสดุ	3.24	0.62	ปานกลาง	3.16	0.63	ปานกลาง
การบริการอินเทอร์เน็ต	3.19	0.53	ปานกลาง	3.11	0.67	ปานกลาง
การบริการถ่ายเอกสาร	3.41	0.59	ปานกลาง	3.37	0.54	ปานกลาง
การบริการส่งเสริมการใช้บริการ	3.34	0.55	ปานกลาง	3.36	0.53	ปานกลาง
รวม	3.33	0.48	ปานกลาง	3.31	0.47	ปานกลาง

จากตาราง 14 แสดงว่า นิสิตระดับปริญญาตรีและนิสิตระดับบัณฑิตศึกษามีความคิดเห็นต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒโดยรวมและในแต่ละด้านว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 15 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนิสิตระดับปริญญาตรีที่มีต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามเพศ

การบริการของสำนักหอสมุดกลาง	นิสิตระดับปริญญาตรี n = 226					
	เพศชาย n = 79			เพศหญิง n = 147		
	$\bar{X}$	SD	ระดับความเหมาะสม	$\bar{X}$	SD	ระดับความเหมาะสม
การบริการสิ่งพิมพ์	3.44	0.53	ปานกลาง	3.42	0.50	ปานกลาง
การบริการวารสาร	3.37	0.51	ปานกลาง	3.29	0.53	ปานกลาง
การบริการสื่อโสตทัศนวัสดุ	3.33	0.71	ปานกลาง	3.18	0.57	ปานกลาง
การบริการอินเทอร์เน็ต	3.28	0.56	ปานกลาง	3.15	0.51	ปานกลาง
การบริการถ่ายเอกสาร	3.43	0.55	ปานกลาง	3.41	0.60	ปานกลาง
การบริการส่งเสริมการใช้บริการ	3.40	0.51	ปานกลาง	3.31	0.56	ปานกลาง
รวม	3.38	0.48	ปานกลาง	3.30	0.47	ปานกลาง

จากตาราง 15 แสดงว่า นิสิตชายและนิสิตหญิงระดับปริญญาตรีมีความคิดเห็นต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒโดยรวมและในแต่ละด้านว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 16 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนิสิตระดับปริญญาตรีที่มีต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามชั้นปีที่ศึกษา

การบริการของสำนัก หอสมุดกลาง	นิสิตระดับปริญญาตรี								
	n = 226								
	ชั้นปีที่ 2			ชั้นปีที่ 3			ชั้นปีที่ 4 และสูงกว่า		
	n = 59			n = 69			n = 98		
	$\bar{X}$	SD	ระดับความ เหมาะสม	$\bar{X}$	SD	ระดับความ เหมาะสม	$\bar{X}$	SD	ระดับความ เหมาะสม
การบริการสิ่งพิมพ์	3.38	0.47	ปานกลาง	3.50	0.46	มาก	3.41	0.56	ปานกลาง
การบริการวารสาร	3.37	0.58	ปานกลาง	3.39	0.40	ปานกลาง	3.24	0.55	ปานกลาง
การบริการสื่อโสตทัศนวัสดุ	3.31	0.55	ปานกลาง	3.30	0.62	ปานกลาง	3.15	0.67	ปานกลาง
การบริการอินเทอร์เน็ต	3.23	0.57	ปานกลาง	3.26	0.54	ปานกลาง	3.13	0.50	ปานกลาง
การบริการถ่ายเอกสาร	3.35	0.66	ปานกลาง	3.58	0.49	มาก	3.33	0.58	ปานกลาง
การบริการส่งเสริมการใช้บริการ	3.38	0.59	ปานกลาง	3.40	0.38	ปานกลาง	3.27	0.61	ปานกลาง
รวม	3.34	0.50	ปานกลาง	3.41	0.40	ปานกลาง	3.27	0.50	ปานกลาง

จากตาราง 16 แสดงว่า นิสิตระดับปริญญาตรีทุกชั้นปี มีความคิดเห็นต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า นิสิตระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 3 มีความคิดเห็นว่า ด้านการบริการสิ่งพิมพ์ และด้านการบริการถ่ายเอกสารมีความเหมาะสมระดับมาก ส่วนด้านอื่นๆ เหมาะสมในระดับปานกลาง

ตาราง 17 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนิสิตระดับปริญญาตรีที่มีต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามอัตราการใช้ห้องสมุด

การบริการของสำนัก หอสมุดกลาง	นิสิตระดับปริญญาตรี								
	n = 226								
	1-5 ช.ม./สัปดาห์ n = 106			6-10 ช.ม./สัปดาห์ n = 91			มากกว่า 10 ช.ม./สัปดาห์ n = 29		
	$\bar{X}$	SD	ระดับความ เหมาะสม	$\bar{X}$	SD	ระดับความ เหมาะสม	$\bar{X}$	SD	ระดับความ เหมาะสม
การบริการสิ่งพิมพ์	3.33	0.44	ปานกลาง	3.47	0.53	ปานกลาง	3.63	0.61	มาก
การบริการวารสาร	3.20	0.43	ปานกลาง	3.37	0.56	ปานกลาง	3.64	0.55	มาก
การบริการสื่อโสตทัศนวัสดุ	3.21	0.47	ปานกลาง	3.28	0.67	ปานกลาง	3.21	0.92	ปานกลาง
การบริการอินเทอร์เน็ต	3.11	0.44	ปานกลาง	3.22	0.61	ปานกลาง	3.42	0.50	ปานกลาง
การบริการถ่ายเอกสาร	3.32	0.56	ปานกลาง	3.48	0.58	ปานกลาง	3.54	0.66	มาก
การบริการส่งเสริมการใช้บริการ	3.21	0.46	ปานกลาง	3.37	0.58	ปานกลาง	3.70	0.55	มาก
รวม	3.24	0.40	ปานกลาง	3.37	0.51	ปานกลาง	3.55	0.56	มาก

จากตาราง 17 แสดงว่า นิสิตระดับปริญญาตรีที่มีอัตราการใช้ห้องสมุด 1-5 ช.ม./สัปดาห์ และ นิสิตระดับปริญญาตรีที่มีอัตราการใช้ห้องสมุด 6-10 ช.ม./สัปดาห์ มีความคิดเห็นต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนนิสิตระดับปริญญาตรีที่มีอัตราการใช้ห้องสมุด มากกว่า 10 ช.ม./สัปดาห์ มีความคิดเห็นต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า เกือบทุกด้านมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้น ด้านการบริการสิ่งพิมพ์ ด้านการบริการวารสาร ด้านการบริการถ่ายเอกสาร และด้านการบริการส่งเสริมการใช้บริการ ซึ่งนิสิตระดับปริญญาตรีที่มีอัตราการใช้ห้องสมุด มากกว่า 10 ช.ม./สัปดาห์ มีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

ตาราง 18 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษาที่มีต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามเพศ

การบริการของสำนัก หอสมุดกลาง	นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา					
	n = 149					
	เพศชาย n = 53			เพศหญิง n = 96		
	$\bar{X}$	SD	ระดับความ เหมาะสม	$\bar{X}$	SD	ระดับความ เหมาะสม
การบริการสิ่งพิมพ์	3.39	0.54	ปานกลาง	3.48	0.46	ปานกลาง
การบริการวารสาร	3.33	0.59	ปานกลาง	3.33	0.54	ปานกลาง
การบริการสื่อโสตทัศนวัสดุ	3.08	0.66	ปานกลาง	3.20	0.61	ปานกลาง
การบริการอินเทอร์เน็ต	3.11	0.74	ปานกลาง	3.11	0.63	ปานกลาง
การบริการถ่ายเอกสาร	3.27	0.51	ปานกลาง	3.43	0.54	ปานกลาง
การบริการส่งเสริมการใช้ บริการ	3.39	0.58	ปานกลาง	3.35	0.51	ปานกลาง
รวม	3.28	0.52	ปานกลาง	3.33	0.44	ปานกลาง

จากตาราง 18 แสดงว่า นิสิตชายและนิสิตหญิงระดับบัณฑิตศึกษามีความคิดเห็นต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมและในแต่ละด้านว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 19 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษาที่มีต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามชั้นปีที่ศึกษา

การบริการของสำนักหอสมุดกลาง	นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา								
	n = 149								
	ชั้นปีที่ 1			ชั้นปีที่ 2			ชั้นปีที่ 3 และสูงกว่า		
	n = 32			n = 36			n = 81		
	$\bar{X}$	SD	ระดับความเหมาะสม	$\bar{X}$	SD	ระดับความเหมาะสม	$\bar{X}$	SD	ระดับความเหมาะสม
การบริการสิ่งพิมพ์	3.51	0.44	มาก	3.32	0.45	ปานกลาง	3.47	0.51	ปานกลาง
การบริการวารสาร	3.43	0.52	ปานกลาง	3.23	0.45	ปานกลาง	3.34	0.60	ปานกลาง
การบริการสื่อโสตทัศนวัสดุ	3.43	0.57	ปานกลาง	3.01	0.57	ปานกลาง	3.11	0.65	ปานกลาง
การบริการอินเทอร์เน็ต	3.20	0.80	ปานกลาง	3.05	0.62	ปานกลาง	3.11	0.63	ปานกลาง
การบริการถ่ายเอกสาร	3.43	0.56	ปานกลาง	3.27	0.51	ปานกลาง	3.39	0.54	ปานกลาง
การบริการส่งเสริมการใช้บริการ	3.51	0.51	มาก	3.36	0.57	ปานกลาง	3.30	0.51	ปานกลาง
รวม	3.43	0.48	ปานกลาง	3.23	0.42	ปานกลาง	3.31	0.48	ปานกลาง

จากตาราง 19 แสดงว่า นิสิตระดับบัณฑิตศึกษาทุกชั้นปี มีความคิดเห็นต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า เกือบทุกด้านมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้น การบริการสิ่งพิมพ์ และการบริการส่งเสริมการใช้บริการ ที่นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ชั้นปีที่ 1 มีความคิดเห็นว่าเหมาะสมในระดับมาก

ตาราง 20 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนิสิตระดับ
บัณฑิตศึกษาที่มีต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามลักษณะการมาเรียน

การบริการของสำนัก หอสมุดกลาง	นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา					
	n = 149					
	ภาคปกติ n = 48			ภาคพิเศษ n = 101		
	$\bar{X}$	SD	ระดับความ เหมาะสม	$\bar{X}$	SD	ระดับความ เหมาะสม
การบริการสิ่งพิมพ์	3.48	0.46	ปานกลาง	3.43	0.50	ปานกลาง
การบริการวารสาร	3.34	0.49	ปานกลาง	3.33	0.58	ปานกลาง
การบริการสื่อโสตทัศนวัสดุ	3.11	0.69	ปานกลาง	3.18	0.60	ปานกลาง
การบริการอินเทอร์เน็ต	3.00	0.76	ปานกลาง	3.17	0.62	ปานกลาง
การบริการถ่ายเอกสาร	3.39	0.54	ปานกลาง	3.37	0.54	ปานกลาง
การบริการส่งเสริมการใช้ บริการ	3.35	0.51	ปานกลาง	3.37	0.54	ปานกลาง
รวม	3.30	0.47	ปานกลาง	3.32	0.47	ปานกลาง

จากตาราง 20 แสดงว่า นิสิตระดับบัณฑิตศึกษาภาคปกติและภาคพิเศษ มีความคิดเห็นต่อ
การบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมและในแต่ละด้านว่ามี
ความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 21 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษาที่มีต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามอัตราการใช้บริการสำนักหอสมุดกลาง

การบริการของสำนัก หอสมุดกลาง	นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา								
	n = 149								
	1-5 ช.ม./สัปดาห์ n = 88			6-10 ช.ม./สัปดาห์ n = 39			มากกว่า 10 ช.ม./สัปดาห์ n = 22		
	$\bar{X}$	SD	ระดับความ เหมาะสม	$\bar{X}$	SD	ระดับความ เหมาะสม	$\bar{X}$	SD	ระดับความ เหมาะสม
การบริการสิ่งพิมพ์	3.37	0.51	ปานกลาง	3.56	0.43	มาก	3.54	0.44	มาก
การบริการวารสาร	3.26	0.56	ปานกลาง	3.53	0.56	มาก	3.27	0.42	ปานกลาง
การบริการสื่อโสตทัศนวัสดุ	3.14	0.62	ปานกลาง	3.21	0.67	ปานกลาง	3.12	0.60	ปานกลาง
การบริการอินเทอร์เน็ต	3.07	0.63	ปานกลาง	3.37	0.62	ปานกลาง	2.82	0.75	ปานกลาง
การบริการถ่ายเอกสาร	3.37	0.54	ปานกลาง	3.42	0.51	ปานกลาง	3.30	0.57	ปานกลาง
การบริการส่งเสริมการใช้บริการ	3.33	0.54	ปานกลาง	3.49	0.55	ปานกลาง	3.27	0.40	ปานกลาง
รวม	3.27	0.48	ปานกลาง	3.45	0.46	ปานกลาง	3.25	0.40	ปานกลาง

จากตาราง 21 แสดงว่า นิสิตระดับบัณฑิตศึกษาที่มีอัตราการใช้ห้องสมุดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า เกือบทุกด้านมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

ยกเว้น ด้านการบริการสิ่งพิมพ์ ซึ่งนิสิตระดับบัณฑิตศึกษาที่มีอัตราการใช้ห้องสมุด 6-10 ช.ม./สัปดาห์ และนิสิตระดับบัณฑิตศึกษาที่มีอัตราการใช้ห้องสมุดมากกว่า 10 ช.ม./สัปดาห์ มีความคิดเห็นว่าเหมาะสมในระดับมาก ส่วนด้านการบริการวารสาร นิสิตระดับบัณฑิตศึกษาที่มีอัตราการใช้ห้องสมุด 6-10 ช.ม./สัปดาห์ มีความคิดเห็นว่าเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา เพศ ชั้นปีที่ศึกษา ลักษณะการมาเรียน และอัตราการใช้ห้องสมุด ดังแสดงในตาราง 22 - 38

ตาราง 22 เปรียบเทียบความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒโดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา

การบริการของสำนัก หอสมุดกลาง	ระดับการศึกษา				t	p
	ปริญญาตรี n = 226		บัณฑิตศึกษา n = 149			
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
การบริการสิ่งพิมพ์	3.43	0.51	3.45	0.49	-0.37	0.710
การบริการวารสาร	3.32	0.52	3.33	0.55	-0.17	0.863
การบริการสื่อทัศนวัสดุ	3.24	0.62	3.16	0.63	1.21	0.226
การบริการอินเทอร์เน็ต	3.19	0.53	3.11	0.67	1.28	0.200
การบริการถ่ายเอกสาร	3.41	0.59	3.37	0.54	0.66	0.508
การบริการส่งเสริมการใช้บริการ	3.34	0.55	3.36	0.53	-0.40	0.689
รวม	3.33	0.48	3.31	0.47	0.35	0.725

จากตาราง 22 แสดงว่า นิสิตระดับปริญญาตรีและนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา มีความคิดเห็นต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมและในแต่ละด้าน ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 23 เปรียบเทียบความคิดเห็นของนิสิตระดับปริญญาตรีที่มีต่อการบริการของ
สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามเพศ

การบริการของสำนักหอสมุดกลาง	นิตระดับปริญญาตรี n = 226				t	p
	เพศชาย n = 79		เพศหญิง n = 147			
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
การบริการสิ่งพิมพ์	3.44	0.53	3.42	0.50	0.38	0.703
การบริการวารสาร	3.37	0.51	3.29	0.53	1.11	0.268
การบริการสื่อโสตทัศนวัสดุ	3.33	0.71	3.18	0.57	1.75	0.082
การบริการอินเทอร์เน็ต	3.28	0.56	3.15	0.51	1.88	0.061
การบริการถ่ายเอกสาร	3.43	0.55	3.41	0.60	0.26	0.798
การบริการส่งเสริมการใช้บริการ	3.40	0.51	3.31	0.56	1.26	0.208
รวม	3.38	0.48	3.30	0.47	1.22	0.224

จากตาราง 23 แสดงว่า นิสิตระดับปริญญาตรีชายและหญิง มีความคิดเห็นต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมและในแต่ละด้านไม่แตกต่างกัน

ตาราง 24 เปรียบเทียบความคิดเห็นของนิสิตระดับปริญญาตรีที่มีต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒโดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามชั้นปีที่ศึกษา

การบริการของสำนักหอสมุดกลาง	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
การบริการสิ่งพิมพ์	ระหว่างกลุ่ม	2	0.52	0.26	1.02	0.364
	ภายในกลุ่ม	223	57.60	0.26		
	รวม	225	58.12			
การบริการวารสาร	ระหว่างกลุ่ม	2	1.04	0.52	1.93	0.147
	ภายในกลุ่ม	223	60.19	0.27		
	รวม	225	61.23			
การบริการสื่อโสตทัศนวัสดุ	ระหว่างกลุ่ม	2	1.29	0.65	1.66	0.192
	ภายในกลุ่ม	223	86.57	0.39		
	รวม	225	87.86			
การบริการอินเทอร์เน็ต	ระหว่างกลุ่ม	2	0.87	0.43	1.54	0.217
	ภายในกลุ่ม	223	62.72	0.28		
	รวม	225	63.59			
การบริการถ่ายเอกสาร	ระหว่างกลุ่ม	2	2.95	1.48	4.42	0.013
	ภายในกลุ่ม	223	74.36	0.33		
	รวม	225	77.31			
การบริการส่งเสริมการใช้บริการ	ระหว่างกลุ่ม	2	0.85	0.42	1.43	0.241
	ภายในกลุ่ม	223	66.01	0.30		
	รวม	225	66.86			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	0.85	0.43	1.89	0.154
	ภายในกลุ่ม	223	50.27	0.23		
	รวม	225	51.12			

จากตาราง 24 แสดงว่า นิสิตระดับปริญญาตรีที่ศึกษาในชั้นปีที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่า ด้านการบริการถ่ายเอกสาร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe') ดังแสดงในตาราง 25

ตาราง 25 การทดสอบความแตกต่างของความคิดเห็นของนิสิตระดับปริญญาตรีที่มีต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านการบริการถ่ายเอกสาร จำแนกตามชั้นปีที่ศึกษา เป็นรายคู่

ชั้นปีที่ศึกษา		ชั้นปีที่ 2	ชั้นปีที่ 3	ชั้นปีที่ 4 และสูงกว่า
	$\bar{X}$	3.35	3.58	3.33
ชั้นปีที่ 2	3.35			
ชั้นปีที่ 3	3.58			*
ชั้นปีที่ 4 และสูงกว่า	3.33			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 25 แสดงว่านิสิตระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 3 มีความคิดเห็นต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านการบริการถ่ายเอกสารแตกต่างจากนิสิตปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4 และสูงกว่า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนคู่อื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 26 เปรียบเทียบความคิดเห็นของนิสิตระดับปริญญาตรีที่มีต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒโดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามอัตราการใช้ห้องสมุด

การบริการของสำนักหอสมุด กลาง	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F	p
การบริการสิ่งพิมพ์	ระหว่างกลุ่ม	2	2.44	1.22	4.89	0.008
	ภายในกลุ่ม	223	55.68	0.25		
	รวม	225	58.12			
การบริการวารสาร	ระหว่างกลุ่ม	2	4.72	2.36	9.32	0.000
	ภายในกลุ่ม	223	56.51	0.25		
	รวม	225	61.23			
การบริการสื่อโสตทัศนวัสดุ	ระหว่างกลุ่ม	2	0.26	0.13	0.33	0.720
	ภายในกลุ่ม	223	87.60	0.39		
	รวม	225	87.86			
การบริการอินเทอร์เน็ต	ระหว่างกลุ่ม	2	2.24	1.12	4.06	0.018
	ภายในกลุ่ม	223	61.35	0.28		
	รวม	225	63.59			
การบริการถ่ายเอกสาร	ระหว่างกลุ่ม	2	1.69	0.85	2.50	0.085
	ภายในกลุ่ม	223	75.62	0.34		
	รวม	225	77.31			
การบริการส่งเสริมการใช้ บริการ	ระหว่างกลุ่ม	2	5.73	2.86	10.45	0.000
	ภายในกลุ่ม	223	61.13	0.27		
	รวม	225	66.86			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	2.47	1.23	5.65	0.004
	ภายในกลุ่ม	223	48.65	0.21		
	รวม	225	51.12			

จากตาราง 26 แสดงว่า นิสิตระดับปริญญาตรีที่มีอัตราการใช้สำนักหอสมุดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมและในแต่ละด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นด้านการบริการสื่อโสตทัศนวัสดุ และด้านการบริการถ่ายเอกสารที่ไม่พบความแตกต่าง

เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe') ดังแสดงในตาราง 27-31

ตาราง 27 การทดสอบความแตกต่างของความคิดเห็นของนิสิตระดับปริญญาตรีที่มีต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวม จำแนกตามอัตราการใช้ห้องสมุด เป็นรายคู่

อัตราการใช้ห้องสมุด	1-5 ข.ม./สัปดาห์	6-10 ข.ม./สัปดาห์	มากกว่า 10 ข.ม./สัปดาห์
$\bar{X}$	3.24	3.37	3.55
1-5 ข.ม./สัปดาห์	3.24		*
6-10 ข.ม./สัปดาห์	3.37		
มากกว่า 10 ข.ม./สัปดาห์	3.55		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 27 แสดงว่านิสิตระดับปริญญาตรีที่มีอัตราการใช้ห้องสมุด 1-5 ข.ม./สัปดาห์มีความคิดเห็นต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมแตกต่างจากนิสิตที่มีอัตราการใช้ห้องสมุด มากกว่า 10 ข.ม./สัปดาห์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนคู่อื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 28 การทดสอบความแตกต่างของความคิดเห็นของนิสิตระดับปริญญาตรีที่มีต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านการบริการสิ่งพิมพ์ จำแนกตามอัตราการใช้ห้องสมุด เป็นรายคู่

อัตราการใช้ห้องสมุด	1-5 ข.ม./สัปดาห์	6-10 ข.ม./สัปดาห์	มากกว่า 10 ข.ม./สัปดาห์
$\bar{X}$	3.33	3.47	3.63
1-5 ข.ม./สัปดาห์	3.33		*
6-10 ข.ม./สัปดาห์	3.47		
มากกว่า 10 ข.ม./สัปดาห์	3.63		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 28 แสดงว่านิสิตระดับปริญญาตรีที่มีอัตราการใช้ห้องสมุด 1-5 ช.ม./สัปดาห์มีความคิดเห็นต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านการบริการสิ่งพิมพ์ แตกต่างกับนิสิตที่มีอัตราการใช้ห้องสมุด มากกว่า 10 ช.ม./สัปดาห์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนคู่อื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 29 การทดสอบความแตกต่างของความคิดเห็นของนิสิตระดับปริญญาตรีที่มีต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านการบริการวารสาร จำแนกตามอัตราการใช้ห้องสมุด เป็นรายคู่

อัตราการใช้ ห้องสมุด		1-5 ช.ม./สัปดาห์	6-10 ช.ม./สัปดาห์	มากกว่า 10 ช.ม./สัปดาห์
	$\bar{X}$	3.20	3.37	3.64
1-5 ช.ม./สัปดาห์	3.20			*
6-10 ช.ม./สัปดาห์	3.37			*
มากกว่า 10 ช.ม./สัปดาห์	3.64			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 29 แสดงว่านิสิตระดับปริญญาตรีที่มีอัตราการใช้ห้องสมุด มากกว่า 10 ช.ม./สัปดาห์มีความคิดเห็นต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านการบริการวารสาร แตกต่างกับนิสิตที่มีอัตราการใช้ห้องสมุด 1-5 ช.ม./สัปดาห์ และนิสิตที่มีอัตราการใช้ห้องสมุด 6-10 ช.ม./สัปดาห์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนคู่อื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 30 การทดสอบความแตกต่างของความคิดเห็นของนิสิตระดับปริญญาตรีที่มีต่อการบริการ
ของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านการบริการอินเทอร์เน็ต จำแนกตาม
อัตราการใช้ห้องสมุด เป็นรายคู่

อัตราการใช้ ห้องสมุด	1-5 ข.ม./สัปดาห์	6-10 ข.ม./สัปดาห์	มากกว่า 10 ข.ม./สัปดาห์
$\bar{X}$	3.11	3.22	3.42
1-5 ข.ม./สัปดาห์	3.11		*
6-10 ข.ม./สัปดาห์	3.22		
มากกว่า 10 ข.ม./สัปดาห์	3.42		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 30 แสดงว่านิสิตระดับปริญญาตรีที่มีอัตราการใช้ห้องสมุด 1-5 ข.ม./สัปดาห์
มีความคิดเห็นต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านการบริการ
อินเทอร์เน็ตแตกต่างกับนิสิตที่มีอัตราการใช้ห้องสมุด มากกว่า 10 ข.ม./สัปดาห์ อย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติ ส่วนคู่อื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 31 การทดสอบความแตกต่างของความคิดเห็นของนิสิตระดับปริญญาตรีที่มีต่อการบริการ
ของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านการบริการส่งเสริมการใช้
บริการจำแนกตามอัตราการใช้ห้องสมุด เป็นรายคู่

อัตราการใช้ ห้องสมุด	1-5 ข.ม./สัปดาห์	6-10 ข.ม./สัปดาห์	มากกว่า 10 ข.ม./สัปดาห์
$\bar{X}$	3.21	3.37	3.70
1-5 ข.ม./สัปดาห์	3.21		*
6-10 ข.ม./สัปดาห์	3.37		*
มากกว่า 10 ข.ม./สัปดาห์	3.70		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 31 แสดงว่านิสิตระดับปริญญาตรีที่มีอัตราการใช้ห้องสมุดมากกว่า 10 ข.ม./
สัปดาห์มีความคิดเห็นต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ด้านการบริการส่งเสริมการใช้บริการแตกต่างกับนิสิตที่มีอัตราการใช้ห้องสมุด 1-5 ช.ม./สัปดาห์ และนิสิตที่มีอัตราการใช้ห้องสมุด 6-10 ช.ม./สัปดาห์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนอื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 32 เปรียบเทียบความคิดเห็นของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษาที่มีต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒโดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามเพศ

การบริการของสำนัก หอสมุดกลาง	นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา				t	p
	n = 149					
	เพศชาย		เพศหญิง			
	n = 53		n = 96			
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
การบริการสิ่งพิมพ์	3.39	0.54	3.48	0.46	-1.04	0.299
การบริการวารสาร	3.33	0.59	3.33	0.54	-0.08	0.940
การบริการสื่อโสตทัศนวัสดุ	3.08	0.66	3.20	0.61	-1.07	0.286
การบริการอินเทอร์เน็ต	3.11	0.74	3.11	0.63	-0.01	0.990
การบริการถ่ายเอกสาร	3.27	0.51	3.43	0.54	-1.67	0.097
การบริการส่งเสริมการใช้บริการ	3.39	0.58	3.35	0.51	0.44	0.664
รวม	3.28	0.52	3.33	0.44	-0.62	0.534

จากตาราง 32 แสดงว่า นิสิตระดับบัณฑิตศึกษาชายและหญิง มีความคิดเห็นต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมและในแต่ละด้านไม่แตกต่างกัน

ตาราง 33 เปรียบเทียบความคิดเห็นของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษาที่มีต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒโดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามชั้นปีที่ศึกษา

การบริการของสำนัก หอสมุดกลาง	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F	p
การบริการสิ่งพิมพ์	ระหว่างกลุ่ม	2	0.77	0.39	1.65	0.195
	ภายในกลุ่ม	146	34.17	0.23		
	รวม	148	34.94			
การบริการวารสาร	ระหว่างกลุ่ม	2	0.67	0.34	1.10	0.337
	ภายในกลุ่ม	146	44.59	0.31		
	รวม	148	45.26			
การบริการสื่อโสตทัศนวัสดุ	ระหว่างกลุ่ม	2	3.34	1.67	4.44	0.013
	ภายในกลุ่ม	146	54.93	0.38		
	รวม	148	58.27			
การบริการอินเทอร์เน็ต	ระหว่างกลุ่ม	2	0.35	0.18	0.39	0.676
	ภายในกลุ่ม	146	65.39	0.45		
	รวม	148	65.74			
การบริการถ่ายเอกสาร	ระหว่างกลุ่ม	2	0.50	0.25	0.86	0.425
	ภายในกลุ่ม	146	42.20	0.29		
	รวม	148	42.69			
การบริการส่งเสริมการใช้ บริการ	ระหว่างกลุ่ม	2	1.03	0.51	1.85	0.161
	ภายในกลุ่ม	146	40.54	0.28		
	รวม	148	41.56			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	0.71	0.36	1.64	0.198
	ภายในกลุ่ม	146	31.80	0.22		
	รวม	148	32.51			

จากตาราง 33 แสดงว่า นิสิตระดับบัณฑิตศึกษาที่ศึกษาในชั้นปีที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่า ด้านการบริการสื่อโสตทัศนวัสดุ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe') ดังแสดงในตาราง 34

ตาราง 34 การทดสอบความแตกต่างของความคิดเห็นของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษาที่มีต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านการบริการสื่อสารสนเทศฯ จำแนกตามชั้นปีที่ศึกษาเป็นรายคู่

ชั้นปีที่ศึกษา	$\bar{X}$	ชั้นปีที่ 1	ชั้นปีที่ 2	ชั้นปีที่ 3 และสูงกว่า
		3.43	3.01	3.11
ชั้นปีที่ 1	3.43		*	*
ชั้นปีที่ 2	3.01			
ชั้นปีที่ 3 และสูงกว่า	3.11			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 34 แสดงว่านิสิตระดับบัณฑิตศึกษาที่ศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 1 มีความคิดเห็นต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านการบริการสื่อสารสนเทศฯ แตกต่างกับนิสิตชั้นปีที่ 2 และนิสิตที่ศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 3 และสูงกว่า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 35 เปรียบเทียบความคิดเห็นของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษาที่มีต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามลักษณะการมาเรียน

การบริการของสำนักหอสมุดกลาง	นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา n = 149				t	p
	ภาคปกติ n = 48		ภาคพิเศษ n = 101			
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
การบริการสิ่งพิมพ์	3.48	0.46	3.43	0.50	0.61	0.545
การบริการวารสาร	3.34	0.49	3.33	0.58	0.16	0.875
การบริการสื่อโสตทัศนวัสดุ	3.11	0.69	3.18	0.60	-0.66	0.510
การบริการอินเทอร์เน็ต	3.00	0.76	3.17	0.62	-1.40	0.164
การบริการถ่ายเอกสาร	3.39	0.54	3.37	0.54	0.25	0.803
การบริการส่งเสริมการใช้บริการ	3.35	0.51	3.37	0.54	-0.20	0.845
รวม	3.30	0.47	3.32	0.47	-0.24	0.810

จากตาราง 35 แสดงว่า นิสิตระดับบัณฑิตศึกษาภาคปกติและภาคพิเศษ มีความคิดเห็นต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมและในแต่ละด้าน ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 36 เปรียบเทียบความคิดเห็นของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษาที่มีต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามอัตราการใช้ห้องสมุด

การบริการของสำนักหอสมุด กลาง	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F	p
การบริการสิ่งพิมพ์	ระหว่างกลุ่ม	2	1.17	0.58	2.52	0.084
	ภายในกลุ่ม	146	33.77	0.23		
	รวม	148	34.94			
การบริการวารสาร	ระหว่างกลุ่ม	2	2.08	1.04	3.51	0.032
	ภายในกลุ่ม	146	43.18	0.30		
	รวม	148	45.26			
การบริการสื่อโสตทัศนวัสดุ	ระหว่างกลุ่ม	2	0.18	0.09	0.23	0.796
	ภายในกลุ่ม	146	58.09	0.40		
	รวม	148	58.27			
การบริการอินเทอร์เน็ต	ระหว่างกลุ่ม	2	4.69	2.34	5.60	0.005
	ภายในกลุ่ม	146	61.05	0.42		
	รวม	148	65.74			
การบริการถ่ายเอกสาร	ระหว่างกลุ่ม	2	0.23	0.11	0.39	0.675
	ภายในกลุ่ม	146	42.46	0.29		
	รวม	148	42.69			
การบริการส่งเสริมการใช้ บริการ	ระหว่างกลุ่ม	2	0.98	0.49	1.77	0.175
	ภายในกลุ่ม	146	40.58	0.28		
	รวม	148	41.56			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	1.03	0.51	2.38	0.096
	ภายในกลุ่ม	146	31.48	0.22		
	รวม	148	32.51			

จากตาราง 36 แสดงว่า นิสิตระดับบัณฑิตศึกษาที่มีอัตราการใช้ห้องสมุดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า ด้านการบริการวารสาร และด้านการบริการอินเทอร์เน็ต ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe') ดังแสดงในตาราง 37-38

ตาราง 37 การทดสอบความแตกต่างของความคิดเห็นของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษาที่มีต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านการบริการวารสาร จำแนกตามอัตราการใช้ห้องสมุด เป็นรายคู่

อัตราการใช้นัก หอสมุดกลาง		1-5 ข.ม./สัปดาห์	6-10 ข.ม./สัปดาห์	มากกว่า 10 ข.ม./สัปดาห์
	$\bar{X}$	3.26	3.53	3.27
1-5 ข.ม./สัปดาห์	3.26		*	
6-10 ข.ม./สัปดาห์	3.53			
มากกว่า 10 ข.ม./สัปดาห์	3.27			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 37 แสดงว่านิสิตระดับบัณฑิตศึกษาที่มีอัตราการใช้นักห้องสมุด 1-5 ข.ม.ต่อสัปดาห์มีความคิดเห็นต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒด้านการบริการวารสาร แตกต่างกับนิสิตระดับบัณฑิตศึกษาที่มีอัตราการใช้นักห้องสมุด 6-10 ข.ม.ต่อสัปดาห์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนคู่อื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 38 การทดสอบความแตกต่างของความคิดเห็นของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษาที่มีต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านการบริการอินเทอร์เน็ต จำแนกตามอัตราการใช้ห้องสมุด เป็นรายคู่

อัตราการใช้นัก หอสมุดกลาง		1-5 ข.ม./สัปดาห์	6-10 ข.ม./สัปดาห์	มากกว่า 10 ข.ม./สัปดาห์
	$\bar{X}$	3.07	3.37	2.82
1-5 ข.ม./สัปดาห์	3.07			
6-10 ข.ม./สัปดาห์	3.37			*
มากกว่า 10 ข.ม./สัปดาห์	2.82			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 38 แสดงว่านิสิตระดับบัณฑิตศึกษาที่มีอัตราการใช้ห้องสมุด 6-10 ช.ม.ต่อสัปดาห์ มีความคิดเห็นต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านการบริการอินเทอร์เน็ต แตกต่างกับนิสิตระดับบัณฑิตศึกษาที่มีอัตราการใช้สำนักห้องสมุดมากกว่า 10 ช.ม./สัปดาห์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนคู่อื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตอนที่ 4 เปรียบเทียบความคิดเห็นของนิสิตระดับปริญญาตรีและระดับบัณฑิตศึกษาที่มีต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมและในแต่ละด้านกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ 3.00 โดยการทดสอบที (t-test) ดังแสดงในตาราง 39-40

ตาราง 39 เปรียบเทียบความคิดเห็นของนิสิตระดับปริญญาตรีที่มีต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมและในแต่ละด้านกับเกณฑ์ที่กำหนด

การบริการของสำนักหอสมุดกลาง	n = 226	เกณฑ์ 3.00	t	p
	$\bar{X}$			
การบริการสิ่งพิมพ์	3.43	3.00	12.63	0.001
การบริการวารสาร	3.32	3.00	9.28	0.001
การบริการสื่อโสตทัศนวัสดุ	3.24	3.00	5.68	0.001
การบริการอินเทอร์เน็ต	3.19	3.00	5.48	0.001
การบริการถ่ายเอกสาร	3.41	3.00	10.58	0.001
การบริการส่งเสริมการใช้บริการ	3.34	3.00	9.34	0.001
รวม	3.33	3.00	10.43	0.001

จากตาราง 39 แสดงว่า นิสิตระดับปริญญาตรีมีความคิดเห็นว่าการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมและในแต่ละด้านมีความเหมาะสมอยู่ในระดับสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 40 เปรียบเทียบความคิดเห็นของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษาที่มีต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมและในแต่ละด้านกับเกณฑ์ที่กำหนด

การบริการของสำนักหอสมุดกลาง	n = 149	เกณฑ์ 3.00	t	p
	$\bar{X}$			
การบริการสิ่งพิมพ์	3.45	3.00	11.22	0.001
การบริการวารสาร	3.33	3.00	7.32	0.001
การบริการสื่อโสตทัศนวัสดุ	3.16	3.00	3.03	0.003
การบริการอินเทอร์เน็ต	3.11	3.00	2.09	0.038
การบริการถ่ายเอกสาร	3.37	3.00	8.47	0.001
การบริการส่งเสริมการใช้บริการ	3.36	3.00	8.32	0.001
รวม	3.31	3.00	8.16	0.001

จากตาราง 40 แสดงว่า นิสิตระดับบัณฑิตศึกษามีความคิดเห็นว่าการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมและในแต่ละด้านมีความเหมาะสมอยู่ในระดับสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตอนที่ 5 การสรุปความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจากแบบสอบถามปลายเปิด
เกี่ยวกับการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยการแจกแจงความถี่

ตาราง 41 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของนิสิตที่มีต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในแต่ละด้าน

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของนิสิตที่มีต่อการบริการของ สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	ความถี่ (f)
1. ด้านการบริการสิ่งพิมพ์	
1.1 ควรเพิ่มจำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ใช้สำหรับสืบค้นข้อมูล	36
1.2 ควรจัดหาหนังสือที่หลากหลาย ทันสมัยเพิ่ม	36
1.3 ควรจัดหาปริญาณิพนธ์และสารนิพนธ์ของสถาบันการศึกษาอื่นมา บริการให้มากขึ้น	26
1.4 หนังสือใหม่มีค่อนข้างน้อยควรให้ยืม ประมาณ 3 วัน จะได้ไม่ต้องรอนาน	3
1.5 ขยายระยะเวลาการให้บริการ (ปิด 22.00 น.)	2
2. ด้านการบริการวารสาร	
2.1 เพิ่มจำนวนวารสารทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ	29
2.2 ควรจัดหาหนังสือพิมพ์ประเภทกีฬา มาให้บริการ	2
3. ด้านการบริการสื่อโสตทัศนวัสดุ	
3.1 ควรจัดหา VCD ที่ทันสมัยเพิ่ม	16
3.2 เพิ่มระยะเวลาในการยืมสื่อโสตทัศนวัสดุออกนอกสำนักหอสมุด	9
3.3 เจ้าหน้าที่ควรปรับปรุงมารยาทในการให้บริการ	6
4. ด้านการบริการอินเทอร์เน็ต	
4.1 ควรเพิ่มจำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์	28
4.2 ควรจัดบริการให้สามารถรับ-ส่ง E-mail และ Save File กลับไปได้	16
4.3 ขยายระยะเวลาในการให้บริการ	12
4.4 เจ้าหน้าที่ที่ให้บริการมีจำนวนน้อยและไม่ค่อยอยู่ประจำเพื่อให้บริการ	7
5. ด้านการบริการถ่ายเอกสาร	
5.1 ควรจัดให้มีบริการถ่ายเอกสารทุกชั้น	33
5.2 เจ้าหน้าที่ควรปรับปรุงมารยาทในการให้บริการ	14
5.3 ลดราคาค่าถ่ายเอกสาร สำหรับจำนวนการถ่ายเอกสาร 100 แผ่นขึ้นไป	3
6. ด้านการบริการส่งเสริมการใช้บริการ	
ควรจัดหาหนังสืออ้างอิงทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศที่ทันสมัยเพิ่ม	24

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การศึกษานี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ 6 ด้าน คือด้านการบริการสิ่งพิมพ์ ด้านการบริการวารสาร ด้านการบริการสื่อโสตทัศนวัสดุ ด้านการบริการอินเทอร์เน็ต ด้านการบริการถ่ายเอกสาร และด้านการบริการส่งเสริมการใช้บริการ 2) เปรียบเทียบความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒโดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา 3) เปรียบเทียบความคิดเห็นของนิสิตระดับปริญญาตรีที่มีต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒโดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตาม เพศ ชั้นปีที่ศึกษา และอัตราการใช้ห้องสมุด 4) เปรียบเทียบความคิดเห็นของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษาที่มีต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒโดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตาม เพศ ชั้นปีที่ศึกษา ลักษณะการมาเรียน และอัตราการใช้ห้องสมุด และ 5) เปรียบเทียบความคิดเห็นของนิสิตระดับปริญญาตรี และนิสิตระดับบัณฑิตศึกษาที่มีต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมและในแต่ละด้านกับเกณฑ์ที่กำหนด

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างเป็นนิสิตของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒทั้งในระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 2, 3, 4 และสูงกว่า และระดับบัณฑิตศึกษาชั้นปีที่ 1, 2, 3 และสูงกว่า ที่กำลังศึกษาอยู่ในปีการศึกษา 2548 รวมทั้งสิ้น 375 คน เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ 6 ด้าน คือ ด้านการบริการสิ่งพิมพ์ ด้านการบริการวารสาร ด้านการบริการสื่อโสตทัศนวัสดุ ด้านการบริการอินเทอร์เน็ต ด้านการบริการถ่ายเอกสาร และด้านการบริการส่งเสริมการใช้บริการ จำนวน 70 ข้อ แบบสอบถามนี้มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.968

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ
2. ศึกษาความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒโดยรวมและในแต่ละด้าน โดยการหาค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3. เปรียบเทียบความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และลักษณะการมาเรียน โดยการทดสอบที (t-test) ส่วนตัวแปรชั้นปีที่ศึกษา และอัตราการใช้ห้องสมุด ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One Way Analysis of Variance) เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe')

4. เปรียบเทียบความคิดเห็นของนิสิตระดับปริญญาตรี และนิสิตระดับบัณฑิตศึกษาที่มีต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมและในแต่ละด้านกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ 3.00 โดยการทดสอบที (t-test for one sample)

5. สรุปความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจากแบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยการแจกแจงความถี่ และนำเสนอเชิงบรรยาย

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมและในแต่ละด้าน คือ ด้านการบริการสิ่งพิมพ์ ด้านการบริการวารสาร ด้านการบริการสื่อโสตทัศนวัสดุ ด้านการบริการอินเทอร์เน็ต ด้านการบริการถ่ายเอกสาร และด้านการบริการส่งเสริมการใช้บริการ จำแนกตาม ระดับการศึกษา เพศ ชั้นปีที่ศึกษา ลักษณะการมาเรียน และอัตราการใช้ห้องสมุด ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. นิสิตมีความคิดเห็นต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมและในแต่ละด้าน ว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

2. นิสิตระดับปริญญาตรีและนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา มีความคิดเห็นต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมและในแต่ละด้านไม่แตกต่างกัน

3. นิสิตระดับปริญญาตรีชายและหญิง มีความคิดเห็นต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมและในแต่ละด้านไม่แตกต่างกัน

4. นิสิตปริญญาตรีที่ศึกษาอยู่ในชั้นปีต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า นิสิตปริญญาตรีชั้นปีที่ 3 มีความคิดเห็นต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านการบริการถ่ายเอกสารแตกต่างจากนิสิตปริญญาตรีชั้นปีที่ 4 และสูงกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

5. นิสิตปริญญาตรีที่มีอัตราการใช้ห้องสมุดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนิสิตที่มีอัตราการใช้ห้องสมุด 1-5 ชม./สัปดาห์มีความคิดเห็นต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ แตกต่างกับนิสิตที่มีอัตราการใช้ห้องสมุด

ศรีนครินทรวิโรฒ ด้านการบริการอินเทอร์เน็ต แตกต่างกับนิสิตระดับบัณฑิตศึกษาที่มีอัตราการใช้ห้องสมุด มากกว่า 10 ช.ม./สัปดาห์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

10. นิสิตระดับปริญญาตรีมีความคิดเห็นว่าการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมและในแต่ละด้านว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

11. นิสิตระดับบัณฑิตศึกษามีความคิดเห็นว่าการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมและในแต่ละด้านว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

อภิปรายผล

1. ผลการศึกษาความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมและในแต่ละด้าน พบว่ามีเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ผู้วิจัยขอเสนอ การอภิปรายผลการวิจัยเป็นรายด้าน ดังนี้

1.1 ด้านการบริการสิ่งพิมพ์ ผลการศึกษาพบว่า นิสิตมีความคิดเห็นต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านการบริการสิ่งพิมพ์ ว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ใช้สำหรับสืบค้นข้อมูลมีจำนวนน้อย จำนวนหนังสือ วิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์ต่างๆ ยังไม่เพียงพอกับจำนวนนิสิต ซึ่งทางสำนักหอสมุดกลางควรจัดหาเพิ่มเติม ส่วนความทันสมัยของหนังสือที่สำนักหอสมุดกลางจัดหาไว้ให้บริการนั้น ยังไม่ตรงตามความต้องการของนิสิตและไม่ทันสมัยเท่าที่ควร ดังที่ ผ่องพรรณ แยมแซไซ (2536 : 7) ให้ความเห็นว่า การศึกษาในระดับอุดมศึกษานั้น ห้องสมุดเป็นแหล่งข้อมูลที่จะบริการผู้เรียนให้แสวงหาความรู้ และศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองจาก ตำรา เอกสารต่างๆ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ดังนั้น ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาจึงควรต้องมีหน้าที่ จัดหาหนังสือต่างๆ มาสนองต่อความต้องการของอาจารย์ และนักศึกษาทุกระดับที่มีการเปิดสอน เช่นเดียวกับ คณาจารย์ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิพนธ์ศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (2546 : 5) ได้กล่าวว่า ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา เป็นศูนย์กลางวิชาการของสถาบัน มีบทบาทและหน้าที่ที่สำคัญ คือ จัดหา รวบรวม วิเคราะห์หมวดหมู่และทำรายการ จัดเก็บ วัสดุสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนและการค้นคว้าวิจัยของนิสิต นักศึกษา อาจารย์ และบุคลากรให้เพียงพอแก่ความต้องการ ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของชุดิภัค บุญปาน (2546 : 68-71) เรื่องการศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการบริการของหอสมุดกลาง สถาบันราชภัฏราชชนครินทร์ พบว่า จำนวนหนังสือ วิทยานิพนธ์ต่างๆ ยังไม่เพียงพอกับจำนวนนักศึกษา ไม่ทันสมัยเท่าที่ควร และจำนวนคอมพิวเตอร์ที่หอสมุดจัดไว้มีจำนวนน้อย และงานวิจัยของ นพพร เพียรพิกุล (2546 : 119) เรื่องความพึงพอใจของผู้ใช้บริการ ที่มีต่อการให้บริการใน

ห้องสมุดกลาง มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พบว่า หนังสือและทรัพยากรสารสนเทศอื่นๆ ไม่เพียงพอ ล้าสมัย และไม่ครอบคลุมทุก สาขาวิชา คอมพิวเตอร์ที่ใช้ในการค้นข้อมูลทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุด (OPAC) ไม่เพียงพอ นอกจากนี้งานวิจัยของ กรรณิการ์ ภูผาธรรม (2541 : บทคัดย่อ) เรื่องสภาพและความต้องการของผู้ใช้บริการสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พบว่า ผู้ใช้บริการมีความต้องการในด้าน วัสดุ มากที่สุด ได้แก่ หนังสือ วารสาร หนังสือพิมพ์ วิทยานิพนธ์

1.2 ด้านการบริการวารสาร ผลการศึกษาพบว่า นิสิตมีความคิดเห็นต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านการบริการวารสาร ว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ เมื่อนิสิตได้เข้ามาใช้บริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ แล้วพบว่า หนังสือพิมพ์และวารสารบางสาขาวิชามีจำนวนน้อยไม่เพียงพอกับจำนวนของนิสิตที่เข้าไปใช้บริการ นอกจากนี้วารสารฉบับปัจจุบันบางเล่มไม่มีอยู่บนชั้นเพื่อให้บริการ เมื่อนิสิตต้องการอ่านจึงไม่พบวารสารที่ต้องการ จึงอาจเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้นิสิตเห็นว่าด้านการบริการวารสาร มีความเหมาะสมแต่เพียงในระดับปานกลางเท่านั้น ส่วนการบริการที่นิสิตเห็นว่าเป็นการให้บริการที่ดีนั้น ได้แก่ ความสุภาพและอัธยาศัยของเจ้าหน้าที่ประจำเคาน์เตอร์บริการยืม-คืนวารสารและหนังสือพิมพ์ฉบับล่วงหน้า ซึ่งจัดได้ว่าเป็นสิ่งสำคัญ

อย่างยิ่งสำหรับงานบริการของห้องสมุด ดังที่ วันชัย ศิริชนะ (2540 : 14) กล่าวว่า การมีจำนวนหนังสือ วารสาร หนังสืออ้างอิง และเอกสารอื่นๆ เพียงพอและทันสมัย จะเป็นการเอื้อต่อการค้นคว้า การวิจัยของอาจารย์และนักศึกษา และ ชุตินา สัจจามันท์ (2541 : 66) ได้กล่าวถึง บุคลากรของห้องสมุดว่าจะต้องมีจิตสำนึกในการให้บริการ ต้องมีความสุภาพ อ่อนโยน อดทน มีความกระตือรือร้น และต้องเต็มใจให้บริการ ซึ่งงานวิจัยของ กรรณิการ์ ภูผาธรรม (2541 : บทคัดย่อ) เรื่อง สภาพการใช้บริการห้องสมุดของผู้ใช้บริการสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พบว่า ด้านวัสดุห้องสมุด ผู้ใช้มีความต้องการวัสดุตีพิมพ์และวัสดุไม่ตีพิมพ์ประเภทต่างๆ ได้แก่ หนังสือ วารสาร หนังสือพิมพ์ และวิทยานิพนธ์ ส่วนด้านบุคคล พบว่า ผู้ใช้บริการต้องการบุคลากรที่พูดจาไพเราะ มีความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงานและมีมนุษยสัมพันธ์

1.3 ด้านการบริการสื่อโสตทัศนวัสดุ ผลการศึกษาพบว่า นิสิตมีความคิดเห็นต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านการบริการสื่อโสตทัศนวัสดุ ว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ นิสิตที่มาใช้บริการยังมีความรู้ในระเบียบและขั้นตอนของการใช้บริการน้อยและไม่ได้รับความสะดวกเท่าที่ควรในการให้คำปรึกษาและแนะนำเกี่ยวกับการใช้สื่อโสตทัศนวัสดุจากเจ้าหน้าที่ ซึ่งในบางครั้งการให้คำแนะนำของเจ้าหน้าที่เป็นสิ่งจำเป็นอย่างมากต่อนิสิตในการใช้สื่อโสตทัศนวัสดุ และเมื่อนิสิตได้เข้ามาใช้บริการ แล้วพบว่า จำนวนของสื่อโสตทัศนวัสดุที่สำนักหอสมุดกลางจัดไว้ให้บริการมีจำนวนน้อยไม่เพียงพอกับจำนวนของนิสิตที่เข้าไปใช้บริการ ซึ่งสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ควรที่จะจัดหาเพิ่มเติม และนิสิตไม่ทราบว่ามีสื่อโสตทัศนวัสดุอะไรใหม่ๆ มาให้บริการ ส่วนในเรื่องจำนวนของ

สื่อโสตทัศนวัสดุที่อนุญาตให้ผลิตยืมออกนอกสำนักหอสมุดกลาง มีจำนวนน้อยไม่เพียงพอกับความ ต้องการสำหรับการยืมในแต่ละครั้งของนิสิต นอกจากนี้ การจัดสถานที่ (ชั้น 1) สำหรับให้บริการ สื่อโสตทัศนวัสดุภายในสำนักหอสมุดกลาง แม้จะพยายามจัดสถานที่ให้เพียงพอกับจำนวนนิสิตที่มา ขอใช้บริการสื่อโสตทัศนวัสดุภายในสำนักหอสมุดกลางในแต่ละครั้ง แต่ช่วงเวลาพักกลางวันและช่วง ตอนเย็นหลังเลิกเรียนจะมีนิสิตมาใช้บริการเป็นจำนวนมาก จึงทำให้ช่วงเวลาดังกล่าวมีความวุ่นวาย เพราะสถานที่สำหรับให้บริการสื่อโสตทัศนวัสดุอยู่บริเวณ ชั้น 1 ซึ่งเป็นบริเวณเข้า-ออก ซึ่งอาจเป็น สาเหตุทำให้ให้นิสิตที่กำลังใช้บริการสื่อโสตทัศนวัสดุภายในบริเวณที่จัดไว้ให้บริการถูกรบกวนสมาธิ จึงอาจเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้นิสิตเห็นว่าบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านการบริการสื่อโสตทัศนวัสดุ มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง ส่วนการบริการที่นิสิตเห็นว่าเป็น การให้บริการที่ดีนั้น ได้แก่ ระยะเวลาที่ให้บริการยืม-คืนสื่อโสตทัศนวัสดุออกนอกสำนักหอสมุดกลาง (จ.-ศ. 08.00-20.30 น., ส.-อ. 09.00-19.00 น.) ซึ่งอาจเป็นเพราะว่า เป็นช่วงเวลาที่เหมาะสมที่นิสิต ส่วนใหญ่เข้ามาใช้บริการภายในระยะเวลายืม-คืนสื่อโสตทัศนวัสดุออกนอกสำนักหอสมุดกลาง ดังที่ ธาดาศักดิ์ วชิรปรีชาพงษ์ (2525 : 111) กล่าวว่า บริการห้องสมุดจะต้องอำนวยความสะดวกและ ชักจูงให้บุคคลมาใช้บริการเพื่อศึกษาหาความรู้ ความเพลิดเพลินจากหนังสือและโสตทัศนวัสดุ ซึ่งการ บริการทางด้านสื่อโสตทัศนวัสดุนั้น ก็จัดได้ว่าเป็นการบริการที่สำคัญของหอสมุดอย่างหนึ่งที่สามารถ ให้ความรู้และความบันเทิงได้นอกจากหนังสือและสิ่งพิมพ์ และวีระ สุภากิจ (2535 : 3) กล่าวว่า ห้องสมุดมหาวิทยาลัยจำเป็นต้องจัดหาสื่อโสตทัศนไว้ให้บริการ เพื่อส่งเสริมการเรียนการสอน เช่นเดียวกับวัสดุประเภทหนังสือ และสิ่งพิมพ์อื่นๆ ซึ่งงานวิจัยของ เชิดชาติ พุกพูน (2540 : 56-58) ที่ได้วิจัยเรื่องการศึกษาความต้องการการให้บริการโสตทัศนศึกษาของอาจารย์และนิสิตในสำนัก หอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร พบว่า อาจารย์และนิสิตไม่ทราบว่ ฝ่ายโสตทัศนศึกษามีสื่อการเรียนการสอนอะไรไว้ให้บริการ การประชาสัมพันธ์ให้ข่าวสารสนเทศ เกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอนน้อยไป นอกจากนี้ งานวิจัยของเกษสุดา พร้อมศรีทอง (2546 : บทคัดย่อ) เรื่องการให้บริการเทคโนโลยีสารสนเทศของห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย พบว่า ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาส่วนใหญ่ในภาพรวมมีสถานที่ให้บริการเทคโนโลยีสารสนเทศที่มี คุณภาพในระดับปานกลาง สถานที่ให้บริการควรมีความเป็นสัดส่วน สามารถรองรับจำนวนของ ผู้ใช้บริการได้ และควรมีบรรยากาศที่ดีสำหรับการศึกษาค้นคว้า สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิราณี จุฑาปะมา (2539 : บทคัดย่อ) เรื่อง การศึกษาปัญหาของนักศึกษาในการใช้บริการสืบค้นฐานข้อมูล ซีดีรอมที่ให้บริการในหอสมุดฝ่ายหอสมุด สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ที่พบว่า ผู้ใช้ ประสบปัญหาเกี่ยวกับสถานที่ให้บริการคับแคบและไม่เป็นสัดส่วน ดังนั้นห้องสมุดควรออกแบบและ ดูแลสถานที่ให้สะดวกต่อการให้บริการ

1.4 ด้านการบริการอินเทอร์เน็ต ผลการศึกษาพบว่า นิสิตมีความคิดเห็นต่อการ บริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านการบริการอินเทอร์เน็ตว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง อาจเป็นเพราะจำนวนของเครื่องคอมพิวเตอร์ที่จัดไว้ให้บริการ

อินเทอร์เน็ตมีจำนวนน้อยไม่เพียงพอกับจำนวนนิสิตที่ใช้บริการ สำหรับระยะเวลาที่ให้นิสิตเข้าใช้บริการอินเทอร์เน็ตคนละไม่เกิน 2 ชม./ครั้งนั้นค่อนข้างน้อย เนื่องจากนิสิตจะต้องใช้เวลานานที่จะติดต่อกับเครือข่ายอินเทอร์เน็ตได้ นอกจากนี้ การให้คำปรึกษาและแนะนำเกี่ยวกับการใช้บริการอินเทอร์เน็ตนั้นในบางครั้งเจ้าหน้าที่ไม่ค่อยให้ความสนใจและให้คำปรึกษาแนะนำเท่าที่ควร ประกอบกับจำนวนเจ้าหน้าที่ที่ประจำโต๊ะให้บริการอินเทอร์เน็ตมีน้อยและไม่ค่อยอยู่ประจำโต๊ะที่ให้บริการ ทำให้ดูแลและให้คำแนะนำได้ไม่ทั่วถึง และบริเวณที่จัดบริการเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อการบริการอินเทอร์เน็ตไม่สะดวกในการค้นหาข้อมูล เพราะสถานที่คับแคบ ซึ่งในปัจจุบันอินเทอร์เน็ตได้เข้ามามีบทบาทในชีวิตประจำวันมากขึ้น สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒจึงควรต้องมีการจัดบริการให้เพียงพอกับความต้องการของนิสิต และเพื่อเป็นการพัฒนาสำนักหอสมุดกลางไปสู่ความเป็นเลิศ ดังที่ ชูติมา สัจจามันท์ (2541 : 65) กล่าวว่า ต้องมีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในห้องสมุด โดยเฉพาะคอมพิวเตอร์ซึ่งเป็นเครื่องมือที่จำเป็นสำหรับการพัฒนาห้องสมุดให้มีความก้าวหน้าทันสมัย จากงานวิจัยของ วาสนา อนุสาร (2541 : 41) เรื่องการให้บริการอินเทอร์เน็ตของห้องสมุดมหาวิทยาลัยสวนกุหลาบ พบว่า ผู้บริหาร และบรรณารักษ์/เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องต่อการให้บริการอินเทอร์เน็ตในห้องสมุด เห็นด้วยกับความสำคัญและความจำเป็นในการจัดบริการอินเทอร์เน็ตในห้องสมุดในระดับมากที่สุด โดยเห็นว่าอินเทอร์เน็ตช่วยให้ผู้ใช้สืบค้นข้อมูล ได้ทั้งในประเทศและต่างประเทศ และอินเทอร์เน็ตมีประโยชน์อย่างยิ่งเพื่อการศึกษา ค้นคว้าในมหาวิทยาลัยในระดับมากที่สุด ส่วนด้านอุปกรณ์มีปัญหาเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ให้บริการมีจำนวนไม่เพียงพอ และด้านสถานที่มีปัญหาคือสถานที่สำหรับให้บริการอินเทอร์เน็ตคับแคบและไม่มีสถานที่สำหรับให้บริการ ซึ่งงานวิจัยของพรพรรณ บุญยทิพย์ (2538 : บทคัดย่อ) เรื่องการใช้ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต (Internet) ในงานห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ในเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล พบว่า การให้บริการเครื่องคอมพิวเตอร์สำหรับสืบค้นอินเทอร์เน็ตยังมีปริมาณไม่มากนัก สอดคล้องกับงานวิจัยของหรรษา วงศ์ธรรม (2541 : บทคัดย่อ) เรื่องการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจต่อเทคโนโลยีสารสนเทศระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของนักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พบว่า เครื่องคอมพิวเตอร์มีให้บริการไม่เพียงพอ และงานวิจัยของ กรรณิการ์ ภูผาธรรม (2541 : บทคัดย่อ) เรื่อง สภาพการให้บริการห้องสมุดของผู้ใช้บริการสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พบว่า ผู้ใช้มีความต้องการเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อสืบค้นเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพิ่มขึ้น และต้องการให้มีคู่มือแนะนำการใช้อินเทอร์เน็ต นอกจากนี้ งานวิจัยของ เกษสุตา พร้อมศรีทอง (2546 : บทคัดย่อ) เรื่องการให้บริการเทคโนโลยีสารสนเทศของห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย พบว่า ห้องสมุดส่วนใหญ่มีปริมาณคอมพิวเตอร์เพื่อให้บริการยังไม่เพียงพอ ห้องสมุดควรจัดหาเครื่องคอมพิวเตอร์มาให้บริการเพิ่มเติมตามสัดส่วนที่เหมาะสมกับจำนวนของนักศึกษาของสถาบัน และงานวิจัยของ จิราพรพรรณ สวัสดิพงษ์ (2538 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาวิจัยเรื่องการใช้บริการสำนักหอสมุดของนักศึกษาปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พบว่า นิสิตต้องการให้มีการจัดคอมพิวเตอร์ให้เพียงพอกับความต้องการ เพื่อใช้ในการสืบค้นมากขึ้น

1.5 ด้านการบริการถ่ายทอดเอกสาร ผลการศึกษาพบว่า นิสิตมีความคิดเห็นต่อการ

บริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านการบริการถ่ายเอกสารว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การให้บริการถ่ายเอกสารค่อนข้างช้า บางครั้งไม่ทันตามเวลาที่นิสิตต้องการ จึงทำให้นิสิตไม่ได้รับความสะดวกเท่าที่ควร ซึ่งสถานที่ที่จัดไว้ให้บริการถ่ายเอกสารมีเพียง 2 ชั้น คือที่ชั้น 3 และชั้น 5 อาจทำให้นิสิตไม่ได้รับความสะดวก และเสียเวลาในกรณีที่หนังสือหรือเอกสารที่ต้องการถ่ายเอกสารมีจำนวนมาก และหนังสือหรือเอกสารดังกล่าวไม่ได้จัดไว้ให้บริการในชั้นที่มีบริการถ่ายเอกสาร จึงทำให้นิสิตต้องขนย้ายหนังสือหรือเอกสารที่ต้องการถ่ายเอกสารมายังชั้นที่มีบริการถ่ายเอกสาร จึงอาจเป็นสาเหตุ ทำให้นิสิตเห็นว่าบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านการบริการถ่ายเอกสาร มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง นอกจากนี้ นิสิตมีความคิดเห็นว่ากระดาษที่นำมาใช้ในการถ่ายเอกสารยังไม่มีคุณภาพเท่าที่ควร ทำให้บางครั้งเอกสารที่ถ่ายออกมาขาดความคมชัด และจำนวนเจ้าหน้าที่ที่ให้บริการถ่ายเอกสารมีน้อย บางคนไม่มีความสุภาพและอหิยาศัยในการให้บริการถ่ายเอกสาร ดังที่ ธาดาศักดิ์ วชิรปรัชญาพจน์ (2548 : 16) กล่าวว่า บริการถ่ายเอกสารเป็นบริการที่อำนวยความสะดวกแก่ผู้ใช้ ไม่ต้องเสียเวลาในการคัดลอก และลดปัญหาการฉีกทำลายสิ่งพิมพ์ของห้องสมุด ซึ่งงานวิจัยของ กนกอร ศักดาเดช (2541 : 138) เรื่อง สภาพการใช้บริการห้องสมุดของผู้ใช้บริการหอสมุดแห่งชาติ พบว่า ผู้ใช้ส่วนใหญ่ มีปัญหาและอุปสรรคที่เกี่ยวกับระบบการจัดการเรื่องถ่ายเอกสาร จำนวนเครื่องถ่ายเอกสารไม่เพียงพอและพื้นที่แคบ เครื่องถ่ายเอกสารเสียบ่อย เอกสารที่ถ่ายคุณภาพไม่ดี ไม่ชัดเจน

1.6 ด้านการบริการส่งเสริมการใช้บริการ ผลการศึกษาพบว่า นิสิตมีความคิดเห็นต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านการบริการส่งเสริมการใช้บริการว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ เมื่อนิสิตได้เข้ามาใช้บริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ แล้วพบว่า จำนวนหนังสืออ้างอิงภาษาไทยและภาษาต่างประเทศส่วนใหญ่ที่จัดไว้ให้บริการยังไม่เพียงพอกับจำนวนของนิสิตที่เข้าไปใช้บริการ ซึ่งสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒควรที่จะต้องจัดหาเพิ่มเติม ส่วนความทันสมัยของหนังสืออ้างอิงภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ จุลสาร กฤตภาค และคู่มือการศึกษาของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ที่สำนักหอสมุดกลางจัดหาไว้นั้น ยังไม่ตรงตามความต้องการของนิสิตและไม่ทันสมัยเท่าที่ควร ส่วนการบริการที่นิสิตเห็นว่าเป็นการให้บริการที่ดีนั้น ได้แก่ ความสุภาพและอหิยาศัยของเจ้าหน้าที่ที่ให้บริการตอบคำถามเพื่อช่วยในการศึกษาค้นคว้า ซึ่งจัดได้ว่าเป็นสิ่งที่สำคัญอย่างยิ่งสำหรับงานบริการของห้องสมุด ดังที่ตริงใจ บุรณสมภาพ (2543 : 78) กล่าวว่า ห้องสมุดต้องปรับปรุงให้ได้มาตรฐาน โดยเฉพาะการให้บริการที่สร้างความพึงพอใจให้แก่ผู้ใช้บริการ จึงต้องให้บริการเชิงรุก เพื่อให้เข้าถึงตัวผู้ใช้บริการให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ทั้งนี้บุคลากรของห้องสมุดต้องทำงานอย่างเต็มที่และมีประสิทธิภาพให้ผู้ใช้ได้รับบริการที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และ ชูติมา สัจจามันท์ (2541 : 66) ได้กล่าวถึง บุคลากรของห้องสมุดว่าจะต้องมีจิตสำนึกในการให้บริการ ต้องมีความสุภาพ อ่อนโยน อุตุน มีความกระตือรือร้น และต้องเต็มใจให้บริการ นอกจากนี้

ธาดาศักดิ์ วชิรปรีชาพงษ์ (2548 : 15) ได้กล่าวว่า ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา (Academic Library) เป็นห้องสมุดที่จัดตั้งขึ้นในวิทยาลัยและมหาวิทยาลัย เพื่อให้เป็นแหล่งศึกษาค้นคว้าประกอบ การเรียนการสอน การวิจัย การบริการทางวิชาการและการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมของนิสิตนักศึกษา อาจารย์ และนักวิชาการ ซึ่งงานวิจัยของ สุจิตรา การเจริญดี (2546 :96) ที่ศึกษาเรื่อง การ บริหารงานห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาในสถานะมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ : ทรรศนะของ ผู้บริหาร

ห้องสมุด พบว่า ผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐมีทรรศนะว่า ห้องสมุดต้องมีการพัฒนา บุคลากรให้เป็นผู้มีความรู้ ความชำนาญในการให้บริการสารสนเทศในทุกรูปแบบ เพิ่มประสิทธิภาพ ในการทำงานของบุคลากรซึ่งรวมไปถึงการพัฒนาบุคลากรวิชาชีพบรรณารักษ์ ให้ก้าวหน้าเทคโนโลยี ที่ทันสมัย เน้นการให้บริการเชิงรุก มหาวิทยาลัยหรือสถาบันควรให้ความสำคัญแก่ห้องสมุดมาก ยิ่งขึ้น ควรมีการจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอกับความต้องการของห้องสมุดเพื่อที่ห้องสมุดจะได้ สามารถให้บริการแก่ผู้ใช้ได้อย่างเต็มที่

2. ผลการศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จำแนกตาม ระดับการศึกษา พบว่า นิสิตระดับปริญญาตรีและนิสิต ระดับบัณฑิตศึกษา มีความคิดเห็นต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมและในแต่ละด้านไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนิสิตระดับปริญญาตรีและนิสิตระดับ บัณฑิตศึกษาต่างก็ต้องการสารสนเทศทางการศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เดียวกัน คือ เพื่อการเรียนรู้ และการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมตามหลักสูตรที่เรียน และเมื่อมีเวลาว่างจากการเรียนนิสิตส่วนใหญ่ ทั้งระดับปริญญาตรีและระดับบัณฑิตศึกษา ก็จะเข้ามาใช้บริการของสำนักหอสมุดกลางเพื่อศึกษาค้นคว้าหาความรู้ประกอบการเรียนตามหลักสูตร และต่างก็ได้ใช้บริการของสำนักหอสมุดกลางใน สภาพแวดล้อมเดียวกัน ซึ่งอาจเป็นสาเหตุทำให้นิสิตระดับปริญญาตรีและนิสิตระดับบัณฑิตมี ความคิดเห็นต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒไม่แตกต่างกัน ดังที่ ธาดาศักดิ์ วชิรปรีชาพงษ์ (2548 : 9-10) กล่าวว่า สารสนเทศเป็นเครื่องมือสำคัญของการ จัดระบบการเรียนการสอนในระดับต่าง ๆ ตั้งแต่ระดับต้นจนถึงระดับอุดมศึกษา รวมทั้งการศึกษาค้นคว้าวิชาต่าง ๆ โดยเฉพาะนักศึกษาระดับอุดมศึกษาจะต้องใช้สารสนเทศในการศึกษาค้นคว้า ประกอบการเรียนและการเขียนรายงานทางวิชาการ ซึ่งงานวิจัยของกรรณิการ์ ภูผาธรรม (2541 : 39) เรื่องสภาพการใช้บริการห้องสมุดของผู้ใช้บริการสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พบว่า นิสิตระดับปริญญาตรีและนิสิตระดับปริญญาโทมีวัตถุประสงค์ในการเข้าใช้บริการของ สำนักวิทยบริการไม่แตกต่างกัน คือ เพื่อศึกษาค้นคว้าเอกสารประกอบการทำรายงาน และงานวิจัย ของวงแก้ว จินมณี (2544 : 80) เรื่องการแสวงหาสารสนเทศทางการศึกษาของนักศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง พบว่า นักศึกษาที่มีสถานภาพแตกต่างกัน มีความต้องการสารสนเทศทาง การศึกษาไม่แตกต่างกัน

3. ผลการศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของนิสิตระดับปริญญาตรีที่มีต่อการบริการของ

สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จำแนกตาม เพศ ชั้นปีที่ศึกษา และอัตราการใช้ห้องสมุด ผู้วิจัยขอเสนอผลการเปรียบเทียบดังนี้

3.1 นิสิตระดับปริญญาตรีชายและหญิงมีความคิดเห็นต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมและในแต่ละด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ อาจเนื่องมาจาก นิสิตระดับปริญญาตรีชายและหญิงมีความเท่าเทียมกันในการเข้าใช้บริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และนิสิตระดับปริญญาตรีชายและหญิงทุกคนได้ผ่านการศึกษารายวิชาบังคับเกี่ยวกับทักษะการใช้ห้องสมุด (วิชา บส 101) จึงทำให้ทั้งนิสิตระดับปริญญาตรีชายและหญิงมีความรู้และทักษะการใช้ห้องสมุดไม่แตกต่างกัน และเมื่อนิสิตระดับปริญญาตรีชายและหญิงเข้าไปใช้บริการของสำนักหอสมุดกลาง อาจได้รับการบริการเหมือนกัน เพราะมีสถานภาพเป็นนิสิตและมีความรู้และทักษะการใช้ห้องสมุดเหมือนกัน ซึ่งอาจเป็นสาเหตุทำให้นิสิตระดับปริญญาตรีชายและนิสิตหญิงมีความคิดเห็นต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒไม่แตกต่างกัน ดังที่ พว พันธ์เมฆา (2541 : 6-7) กล่าวว่า ห้องสมุดมีความสำคัญต่อสังคมอย่างยิ่ง และเป็นสถาบันในสังคมเพียงสถาบันเดียวที่เป็นแหล่งรวบรวมสรรพความรู้ของมนุษยชาติ โดยมนุษยชาติ และเพื่อมนุษยชาติ ห้องสมุดเป็นสถานที่ที่ทุกคนสามารถค้นคว้าหาความรู้ได้อย่างเสรีตามความสนใจ และคณาจารย์ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (2546 : 3) กล่าวว่า ห้องสมุดเป็นศูนย์กลางบริการทางวิชาการของสถาบันแก่สมาชิกในสถาบันโดยไม่เลือกเพศ วัย และพื้นฐานความรู้ ซึ่งรายงานการวิจัยเรื่องการประเมินผลการเรียนการสอนวิชา บส 101 สารนิเทศและการศึกษาค้นคว้าของ ธาดาศักดิ์ วชิรปริชาพงษ์ และคนอื่นๆ (2546 : 27) พบว่า นิสิตทั้งเพศชายและเพศหญิง มีความคิดเห็นว่าวิชา บส 101 มีประโยชน์ต่อการเรียนไม่แตกต่างกัน และงานวิจัยของนันทพร ศุภโสภณ (2536 : 82-88) ที่ได้ศึกษาเรื่องความคิดเห็นของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ที่มีต่อการเรียนรู้เกี่ยวกับทักษะการใช้ห้องสมุด ผลการศึกษาพบว่า นิสิตชายและนิสิตหญิงมีความสามารถในการนำความรู้เกี่ยวกับทักษะการใช้ห้องสมุดไปใช้ประโยชน์ไม่แตกต่างกัน

3.2 นิสิตระดับปริญญาตรีที่ศึกษาในชั้นปีต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่า ด้านการบริการถ่ายเอกสาร นิสิตระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 3 มีความคิดเห็นแตกต่างจากนิสิตระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 4 และสูงกว่า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยนิสิตระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 3 มีความคิดเห็นว่าด้านการบริการถ่ายเอกสารมีความเหมาะสมมากกว่านิสิตระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 4 และสูงกว่า ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะ เมื่อนิสิตระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 3 เข้าไปใช้บริการถ่ายเอกสารอาจได้รับการบริการตามที่ต้องการ เช่น ได้รับความสะดวกรวดเร็วในการใช้บริการถ่ายเอกสาร ซึ่งนิสิตระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 3 นั้นอาจเข้าไปใช้บริการในช่วงที่มีจำนวนผู้ใช้บริการน้อย เพราะมีชั่วโมงนอกเหนือจากการ

เรียนมากจึงสามารถเลือกเวลาในการเข้าไปใช้บริการได้ ส่วนนิสิตปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4 และสูงกว่า ส่วนใหญ่ต้องไปฝึกงานหรือฝึกสอนนอกสถานที่จึงอาจทำให้มีโอกาสเข้าไปใช้บริการของสำนักหอสมุดกลางน้อยกว่านิสิตระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 3 หรือมีเวลาในการเข้าใช้สำนักหอสมุดกลางอยู่ในช่วงจำกัด และเมื่อเข้ามาใช้บริการอาจเป็นเวลาที่ไม่ได้รับบริการตามที่ต้องการ จึงอาจเป็นสาเหตุทำให้นิสิตระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 3 และนิสิตระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 4 และสูงกว่า มีความคิดเห็นแตกต่างกันในด้านการบริการถ่ายเอกสาร หรืออาจเป็นเพราะลักษณะการเรียนการสอนของนิสิตปริญญาตรีชั้นปีที่ 3 ส่วนใหญ่เน้นให้นิสิตได้ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมด้วยตนเอง ซึ่งอาจเป็นปัจจัยที่ช่วยกระตุ้นให้นิสิตเข้าใช้บริการสำนักหอสมุดกลาง และการบริการถ่ายเอกสารจึงเป็นทางเลือกที่ดีสำหรับนิสิตปริญญาตรีชั้นปีที่ 3 ซึ่งช่วยให้นิสิตประหยัดเวลาในการคัดลอกข้อมูล นิสิตปริญญาตรีชั้นปีที่ 3 ส่วนใหญ่จึงมีความต้องการและใช้บริการถ่ายเอกสารในระดับมาก ทำให้ทราบว่าช่วงเวลาใดมีผู้มาใช้บริการน้อย จึงทำให้นิสิตได้รับการบริการที่รวดเร็ว ดังที่ วัลลภ สวัสดิ์วัลลภ และคนอื่นๆ (2540 : 7) กล่าวว่า บริการถ่ายสำเนาสิ่งพิมพ์ต่างๆ (Photocopy service) เช่น ถ่ายสำเนาบทความในวารสารหรือข้อความบางตอนในหนังสือ เป็นการประหยัดเวลาในการคัดลอกและเพื่อป้องกันการฉีกหน้าหนังสือออกจากเล่ม ซึ่งงานวิจัยของ นันทิยา วิไลรัตน์ (2547 : บทคัดย่อ) เรื่องการใช้สารสนเทศเพื่อการสร้างสรรคผลงานศิลปะของนักศึกษาคณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์กับนิสิตภาควิชาทัศนศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่า นิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒที่ชั้นปีต่างกันมีการใช้แหล่งสารสนเทศโดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนิสิตชั้นปีที่ 3 มีการใช้แหล่งสารสนเทศมากกว่านิสิตชั้นปีที่ 4

3.3 นิสิตระดับปริญญาตรีที่มีอัตราการใช้ห้องสมุดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่า นิสิตที่มีอัตราการใช้ห้องสมุดมากกว่า 10 ช.ม./สัปดาห์ มีความคิดเห็นต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านการบริการสิ่งพิมพ์ และด้านการบริการอินเทอร์เน็ต แตกต่างจากนิสิตที่มีอัตราการใช้ห้องสมุด 1-5 ช.ม./สัปดาห์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคนอื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง ส่วนนิสิตที่มีอัตราการใช้ห้องสมุด มากกว่า 10 ช.ม./สัปดาห์มีความคิดเห็นต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านการบริการวารสารและด้านการบริการส่งเสริมการใช้บริการ แตกต่างกับนิสิตที่มีอัตราการใช้ห้องสมุด 1-5 ช.ม./สัปดาห์ และนิสิตที่มีอัตราการใช้ห้องสมุด 6-10 ช.ม./สัปดาห์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคนอื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะโดยลักษณะส่วนตัวนิสิตที่มีอัตราการใช้ห้องสมุดน้อยจะมีแรงจูงใจในการเรียนรู้น้อยกว่านิสิตที่มีอัตราการใช้ห้องสมุดมาก ซึ่งนิสิตระดับปริญญาตรีที่มีอัตราการใช้ห้องสมุดมากกว่า 10 ช.ม./สัปดาห์ อาจมีแรงจูงใจในการเรียนรู้ มีความสนใจในการอ่านและความต้องการศึกษาค้นคว้าหาความรู้มากกว่านิสิตที่มีอัตราการใช้ห้องสมุด 6-10 ช.ม./สัปดาห์ และนิสิตที่มีอัตราการใช้ห้องสมุด 1-5 ช.ม./สัปดาห์ ตามลำดับ ซึ่งนิสิตที่มีอัตราการใช้ห้องสมุดมากอาจเข้าใช้บริการอื่นๆ เช่น บริการสิ่งพิมพ์ บริการ

วารสาร บริการอินเทอร์เน็ต และบริการส่งเสริมการใช้บริการ ซึ่งจากแบบสอบถามปลายเปิด พบว่า นิสิตเข้าใช้บริการต่างๆ บ่อยครั้งและในแต่ละครั้งมีระยะเวลายาวนานกว่านิสิตที่มีอัตราการใช้ห้องสมุดน้อย จึงอาจทำให้นิสิตที่มีอัตราการใช้ห้องสมุดมากมีทักษะและความชำนาญในการเข้าถึง บริการสิ่งพิมพ์ บริการวารสาร บริการอินเทอร์เน็ต และบริการส่งเสริมการใช้บริการ ซึ่งทำให้ได้เข้าถึงบริการดังกล่าวอย่างสะดวก รวดเร็ว และตรงตามความต้องการมากกว่านิสิตที่มีอัตราการใช้ห้องสมุดน้อย จึงอาจเป็นสาเหตุที่ทำให้นิสิตระดับปริญญาตรีที่มีอัตราการใช้ห้องสมุดมากกว่า 10 ช.ม./สัปดาห์ มีความคิดเห็นว่าการบริการสิ่งพิมพ์และบริการอินเทอร์เน็ตมีความเหมาะสมมากกว่านิสิตระดับปริญญาตรีที่มีอัตราการใช้ห้องสมุด 1-5 ช.ม./สัปดาห์ และนิสิตระดับปริญญาตรีที่มีอัตราการใช้ห้องสมุด มากกว่า 10 ช.ม./สัปดาห์ มีความคิดเห็นว่าการบริการวารสารและบริการส่งเสริมการใช้บริการมีความเหมาะสมมากกว่านิสิตที่มีอัตราการใช้ห้องสมุด 6-10 ช.ม./สัปดาห์ และนิสิตที่มีอัตราการใช้ห้องสมุด 1-5 ช.ม./สัปดาห์ ตามลำดับก็เป็นได้ ดังที่ พวา พันธุ์เมฆา (2541 : 6) กล่าวว่า การได้เข้าไปใช้ห้องสมุดจะช่วยให้ผู้ใช้มีนิสัยรักการอ่านเพิ่มมากขึ้น และนำทิพย์ วิภาวิน (2547 : 8) กล่าวว่า การแสวงหาความรู้จากแหล่งข้อมูลในห้องสมุดช่วยให้เกิดความคิด ความรู้ และปัญญา ซึ่งงานวิจัยของ อังคณา แวชอบเหาะ (2547 : 45) เรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้ห้องสมุดของ นักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตเทเวศร์ พบว่า นักศึกษาที่มีระดับความถี่การใช้ห้องสมุดต่างกันมีความสนใจในการอ่าน ความอยากรู้อยากเห็น และความต้องการศึกษาหาความรู้ต่างกัน และงานวิจัยของชุตติภักดิ์ บุญปาน (2546 : 73) ที่ศึกษาเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการบริการของหอสมุดกลาง สถาบันราชภัฏราชชนครินทร์ พบว่า นักศึกษาที่มีอัตราการใช้ห้องสมุดต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริการของหอสมุดกลาง สถาบันราชภัฏราชชนครินทร์โดยรวมและในแต่ละด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

4. ผลการศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษาที่มีต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จำแนกตาม เพศ ชั้นปีที่ศึกษา ลักษณะการมาเรียน และอัตราการใช้ห้องสมุด ผู้วิจัยขอเสนอผลการเปรียบเทียบดังนี้

4.1 นิสิตระดับบัณฑิตศึกษาชายและหญิงมีความคิดเห็นต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมและในแต่ละด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า นิสิตระดับบัณฑิตศึกษาทั้งเพศชายและหญิงที่มาใช้บริการของสำนักหอสมุดกลาง ส่วนใหญ่มีความต้องการสารสนเทศ โดยมีจุดประสงค์เดียวกันคือ เพื่อการเรียนรู้และการศึกษาค้นคว้าตามรายวิชาที่ได้ลงทะเบียนเรียนไว้ และมีความรู้ความสามารถในการเข้าถึงสารสนเทศต่างๆ ภายในสำนักหอสมุดกลางไม่แตกต่างกัน และต่างก็ได้ใช้บริการของสำนักหอสมุดกลางในสภาพแวดล้อมเดียวกัน เช่น สภาพของอาคารสถานที่ ลักษณะของการให้บริการ สภาพและปริมาณครุภัณฑ์ วัสดุอื่นๆ จึงทำให้นิสิตระดับบัณฑิตศึกษาชายและหญิงมีความคิดเห็นต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒไม่แตกต่างกัน ดังที่คณาจารย์ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (2546 : 3) กล่าวว่า ห้องสมุดเป็นศูนย์กลางบริการทางวิชาการของสถาบันแก่สมาชิกในสถาบัน โดยไม่เลือกเพศ วัย และพื้นฐานความรู้ ซึ่งงานวิจัยของ วงแก้ว จินมณี (2544 : 75) เรื่องการแสวงหาสารสนเทศทางการศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง พบว่า นักศึกษาชายและหญิงมีความต้องการสารสนเทศทางการศึกษาและประสบปัญหาในการแสวงหาสารสนเทศไม่แตกต่างกัน และงานวิจัยของ ธิตาพร นามสุข (2534 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาเรื่อง ความรู้ในการใช้และในการเข้าถึงสารนิเทศของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาเพศชายและเพศหญิง มีผลสัมฤทธิ์ด้านความรู้ในการใช้และในการเข้าถึงสารนิเทศไม่แตกต่างกัน นอกจากนี้ งานวิจัยของ ชุตติศักดิ์ บุญปาน (2546 : บทคัดย่อ) เรื่องการศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการบริการของหอสมุดกลาง สถาบันราชภัฏราชชนครินทร์ พบว่า นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงมีความคิดเห็นต่อการบริการของหอสมุดกลาง สถาบันราชภัฏราชชนครินทร์โดยรวมและในแต่ละด้านไม่แตกต่างกัน

4.2 นิสิตระดับบัณฑิตศึกษาที่ศึกษาในชั้นปีต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริการของสำนักสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า นิสิตบัณฑิตศึกษาที่ศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 1 มีความคิดเห็นต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านการบริการสื่อโสตทัศนวัสดุแตกต่างกับนิสิตที่ศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 2 และนิสิตที่ศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 3 และสูงกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า นิสิตระดับบัณฑิตศึกษาที่ศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 1 ที่เพิ่งเข้ามาใหม่มีความกระตือรือร้นที่จะแสวงหาความรู้จากสื่อในหลายๆ รูปแบบ เวลาที่เข้ามาใช้บริการของสำนักหอสมุดกลางส่วนใหญ่อาจมีความสนใจและเลือกใช้บริการสื่อโสตทัศนวัสดุมากกว่าบริการอื่นๆ ส่วนนิสิตที่ศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 2 และนิสิตที่ศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 3 และสูงกว่าอาจมีรายวิชาที่ต้องศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมจากการเรียนในห้องเรียนมากกว่านิสิตที่ศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 1 จึงอาจเลือกใช้บริการการอ่านและการค้นคว้าจากสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อประกอบการทำรายงานตามวิชาที่ลงทะเบียนเรียน ทำให้นิสิตระดับบัณฑิตศึกษาที่ศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 1 อาจมีทักษะและความชำนาญในการเข้าถึงบริการสื่อโสตทัศนวัสดุมากกว่านิสิตที่ศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 2 และนิสิตที่ศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 3 และสูงกว่าจึงอาจเป็นสาเหตุทำให้นิสิตระดับบัณฑิตศึกษาที่ศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 1 มีความคิดเห็นว่าการบริการสื่อโสตทัศนวัสดุมีความเหมาะสมมากกว่านิสิตที่ศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 2 และนิสิตที่ศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 3 และสูงกว่า ดังที่วาทณี ฐานวงค์ตานติ (2539 : 126) กล่าวว่า สื่อโสตทัศนวัสดุ เป็นสื่อการศึกษาซึ่งช่วยส่งเสริมการเรียนการสอน ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น สามารถนำสิ่งที่ไกลตัว สิ่งที่ยากและค้นคว้าได้ยาก มาให้เห็นได้ง่ายและสะดวกแก่ผู้ใช้ ซึ่งงานวิจัยของมนัส สังข์คร (2546 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาเรื่องความคิดเห็นของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ภาคพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ที่มีต่อการให้บริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่า นิสิตระดับบัณฑิตศึกษาภาคพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ ที่ศึกษาในชั้นปีต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการ

ให้บริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านบริการโสตทัศนศึกษาแตกต่างกัน

4.3 นิสิตระดับบัณฑิตศึกษาภาคปกติและนิสิตภาคพิเศษ มีความคิดเห็นต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมและในแต่ละด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า นิสิตภาคปกติและนิสิตภาคพิเศษต่างก็จำเป็นต้องใช้บริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เช่นเดียวกัน เพราะการศึกษาในระดับอุดมศึกษามุ่งส่งเสริมให้นิสิตศึกษาค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมด้วยตนเอง นอกเหนือจากการเรียนในห้องเรียน จึงทำให้นิสิตระดับบัณฑิตศึกษาภาคปกติและนิสิตภาคพิเศษมีโอกาสใช้บริการของสำนักหอสมุดกลาง และพบสภาพแวดล้อมที่เหมือนกัน การบริการในลักษณะเดียวกัน มีระเบียบในการให้บริการเช่นเดียวกัน เมื่อนิสิตภาคปกติและภาคพิเศษ ได้เข้ามาใช้บริการในด้านต่างๆ ของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ก็อาจพบปัญหาในลักษณะเดียวกัน เช่น จำนวนหนังสือ วารสาร วิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์ ไม่เพียงพอกับความต้องการกับจำนวนนิสิต จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ที่จัดไว้ให้นิสิตใช้สำหรับการสืบค้นข้อมูลมีน้อย จึงทำให้นิสิตภาคปกติและนิสิตภาคพิเศษ มีความคิดเห็นต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมและในแต่ละด้านไม่แตกต่างกัน ดังที่ วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2533 : 46) กล่าวว่า วัตถุประสงค์ของการเรียนการสอนระดับบัณฑิตศึกษา เป็นการเรียนเชิงรุก ซึ่งผู้เรียนจะต้องศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองและนำเสนอข้อค้นพบของตนได้อย่างมีหลักเกณฑ์ หลักการ และหลักวิชา และธาดาศักดิ์ วชิรปรัชญาพจน์ (2548 : 9) กล่าวว่า นักศึกษาระดับอุดมศึกษาจะต้องใช้สารสนเทศในการศึกษาค้นคว้าประกอบการเรียนและการเขียนรายงานทางวิชาการ ซึ่งงานวิจัยของ วงแก้ว จินมณี (2544 : 80) เรื่องการแสวงหาสารสนเทศทางการศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง พบว่า นักศึกษาที่มีสถานภาพแตกต่างกัน มีความต้องการสารสนเทศทางการศึกษาไม่แตกต่างกัน เป็นไปในทำนองเดียวกับงานวิจัยของ ชุติภักดิ์ บุญปาน (2546 : บทคัดย่อ) เรื่องการศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการบริการของหอสมุดกลาง สถาบันราชภัฏราชชนครินทร์ ผลการวิจัย พบว่า นักศึกษาภาคปกติและนักศึกษาโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาบุคลากรในท้องถิ่น มีความคิดเห็นต่อการบริการของหอสมุดกลาง สถาบันราชภัฏราชชนครินทร์ โดยรวมและในแต่ละด้านไม่แตกต่างกัน

4.4 นิสิตระดับบัณฑิตศึกษาที่มีอัตราการใช้ห้องสมุดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า นิสิตระดับบัณฑิตศึกษาที่มีอัตราการใช้ห้องสมุด 1-5 ช.ม./สัปดาห์ มีความคิดเห็นต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒด้านการบริการวารสาร แตกต่างกับนิสิตระดับบัณฑิตศึกษาที่มีอัตราการใช้ห้องสมุด 6-10 ช.ม./สัปดาห์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง ส่วนนิสิตระดับบัณฑิตศึกษาที่มีอัตราการใช้ห้องสมุด 6-10 ช.ม./สัปดาห์ มีความคิดเห็นต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านการบริการอินเทอร์เน็ต แตกต่าง

กับนิสิตระดับบัณฑิตศึกษาที่มีอัตราการใช้ห้องสมุด มากกว่า 10 ช.ม./สัปดาห์ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ นิสิตระดับบัณฑิตศึกษาที่มีอัตราการใช้ห้องสมุดมาก มีแรงจูงใจในการเรียนรู้ มีความสนใจในการ อ่านและความต้องการศึกษาค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมจากห้องสมุดนอกเหนือจากการเรียนในชั้น เรียน มากกว่านิสิตที่มีอัตราการใช้ห้องสมุดน้อย ซึ่งนิสิตระดับบัณฑิตศึกษาที่มีอัตราการใช้ห้องสมุด 6-10 ช.ม./สัปดาห์ เมื่อมีเวลาว่างจากการเรียนก็อาจจะเข้ามาใช้บริการวารสาร ทำให้เกิดทักษะและ ความชำนาญในการเข้าถึงบริการวารสารมากกว่านิสิตที่มีอัตราการใช้ห้องสมุด 1-5 ช.ม./สัปดาห์ เพราะอาจจะเข้าใช้บริการบ่อยครั้งกว่า จึงอาจทำให้ได้รับบริการวารอย่างสะดวก รวดเร็ว และตรง ตามความต้องการมากกว่า ซึ่งอาจเป็นสาเหตุทำให้นิสิตระดับบัณฑิตศึกษาที่มีอัตราการใช้ ห้องสมุด 6-10 ช.ม./สัปดาห์ มีความคิดเห็นว่าการบริการวารสารมีความเหมาะสมมากกว่านิสิต ที่มีอัตราการใช้ห้องสมุด 1-5 ช.ม./สัปดาห์ ส่วนนิสิตระดับบัณฑิตศึกษาที่มีอัตราการใช้ห้องสมุด มากกว่า 10 ช.ม./สัปดาห์ อาจมีชั่วโมงว่างจากการเรียนมากกว่านิสิตระดับบัณฑิตศึกษาที่มี อัตราการใช้ห้องสมุด 6-10 ช.ม./สัปดาห์ ทำให้สามารถมีเวลาเข้ามาใช้บริการอินเทอร์เน็ตได้ บ่อยครั้งกว่า และมีโอกาสได้พบเห็นปัญหาต่างๆ เช่น จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ที่จัดไว้ให้บริการมี จำนวนน้อยไม่เพียงพอกับความต้องการของนิสิต เจ้าหน้าที่ที่ให้บริการมีจำนวนน้อยและไม่ค่อยอยู่ ประจำเพื่อให้บริการ จึงอาจเป็นสาเหตุทำให้นิสิตระดับบัณฑิตศึกษาที่มีอัตราการใช้ห้องสมุด มากกว่า 10 ช.ม./สัปดาห์ มีความคิดเห็นว่าการบริการอินเทอร์เน็ตมีความเหมาะสมน้อยกว่า นิสิตที่มีอัตราการใช้ห้องสมุด 6-10 ช.ม./สัปดาห์ ดังที่ พวา พันธุ์เมฆา (2541 : 6) กล่าวว่า การได้ เข้าไปใช้ห้องสมุดจะช่วยให้ผู้ใช้มีนิสัยรักการอ่านเพิ่มมากขึ้น และน้ำทิพย์ วิภาวิน (2547 : 8) กล่าวว่า การแสวงหาความรู้จากแหล่งข้อมูลในห้องสมุดช่วยให้เกิดความคิด ความรู้ และปัญญา ซึ่ง งานวิจัยของ ชุตติภักดิ์ บุญปาน (2546 : 73) เรื่องการศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการ บริการของหอสมุดกลาง สถาบันราชภัฏราชชนครินทร์ พบว่า นักศึกษาที่มีอัตราการใช้ห้องสมุด ต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริการของหอสมุดกลาง สถาบันราชภัฏราชชนครินทร์โดยรวมและในแต่ละ ด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

5. ผลการศึกษาความคิดเห็นของนิสิตระดับปริญญาตรีและนิสิตระดับบัณฑิตศึกษาที่มีต่อ การบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมและในแต่ละด้าน เปรียบเทียบกับเกณฑ์พบว่า การบริการโดยรวมและในแต่ละด้านมีความเหมาะสมในระดับสูงกว่า เกณฑ์ที่กำหนดไว้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะ สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีการบริการที่สามารถตอบสนอง ความต้องการของนิสิตได้ค่อนข้างดีในด้านความเหมาะสมของเวลาในการเปิด-ปิดหอสมุด ความ สะดวกรวดเร็วในการให้บริการยืม-คืนหนังสือ ยืม-คืนเอกสารพิเศษ และยืม-คืนสื่อโสตทัศนวัสดุ ออกนอกสำนักหอสมุดกลาง นอกจากนี้ระยะเวลาที่ให้บริการยืม-คืนสื่อโสตทัศนวัสดุออกนอก สำนักหอสมุดกลางและระยะเวลาที่ให้บริการถ่ายเอกสารตลอดจนอัตราค่าถ่ายเอกสารมีความ เหมาะสมตรงตามความต้องการของนิสิต การให้บริการรับฝากของและตรวจทางเข้า-ออกสะดวก รวดเร็ว เจ้าหน้าที่ประจำเคาน์เตอร์บริการยืม-คืนวารสารและหนังสือพิมพ์ฉบับล่วงเวลาและ

เจ้าหน้าที่ที่ให้บริการตอบคำถามเพื่อช่วยในการศึกษาค้นคว้ามีความสุภาพและอัธยาศัยดี ดังที่ คณาจารย์ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ (2546 : 5) กล่าวว่า ห้องสมุดวิทยาลัยและมหาวิทยาลัย หรือห้องสมุด สถาบันอุดมศึกษา เป็นศูนย์กลางวิชาการของสถาบัน มีบทบาทและหน้าที่ที่สำคัญ คือ จัดหา รวบรวม วิเคราะห์หมวดหมู่และทำรายการ จัดเก็บวัสดุสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนและการค้นคว้าวิจัยของนิสิต นักศึกษา อาจารย์ และบุคลากร ให้เพียงพอแก่ความต้องการ ซึ่ง ชูติมา สัจจามันท์ (2541: 65) กล่าวถึง ความเป็นเลิศของห้องสมุดที่จะต้องประกอบด้วย ทรัพยากรสารสนเทศที่หลากหลายและครอบคลุมสาขาวิชาที่เปิดสอน สถานที่และสภาพแวดล้อมต้อง มีการจัดอย่างเหมาะสม ซึ่งจะเป็นการช่วยสร้างบรรยากาศทางวิชาการและส่งเสริมการใช้ห้องสมุด ต้องมีการจัดหาอุปกรณ์และเครื่องมือต่าง ๆ ที่ทันสมัยและเอื้อต่อการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมา ประยุกต์ใช้ และมีการจัดหาบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเพื่อเป็นการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีต่อ ห้องสมุด และธาดาศักดิ์ วชิรปรีชาพงษ์ (2548 : 13-14) กล่าวว่า ห้องสมุดเป็นแหล่งการเรียนรู้ที่ สนับสนุนการศึกษา ทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ซึ่งการ ให้บริการต้องมีระบบการปฏิบัติงานที่คล่องตัว บุคลากรสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และรวดเร็ว มีการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่ที่เหมาะสมมาช่วยดำเนินงานต่าง ๆ ของห้องสมุด มี ทรัพยากรสารสนเทศหลากหลายที่มีคุณค่า ใหม่ ทันสมัย สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้ สถานที่สวยงาม สะอาด บรรยากาศดี มีบริการที่ดี ทันสมัย ตื่นตา ตึงใจ ทันกับความก้าวหน้าของ เหตุการณ์ให้ผู้ใช้ได้รับความสะดวกสบาย รวดเร็ว มีการให้บริการที่เป็นมิตร ทำให้ผู้ใช้รู้สึก ประทับใจและมีความสุขเมื่อเข้ามาใช้บริการของห้องสมุด บุคลากรมีทีมงานที่มีคุณภาพ มีความรู้ ความสามารถ บุคลิกภาพดี แต่งกายสะอาดเรียบร้อย มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี พร้อมทั้งจะให้บริการด้วย ความเป็นมิตร นอกจากนี้ แม้นมาส ชวลิต (2544 : 7) ได้กล่าวว่า บุคลากรต้องมีจรรยาบรรณ มี ความสุขในการให้บริการ มีความขยัน มีมนุษยสัมพันธ์ พัฒนาความรู้ของตนอยู่เสมอ หากความรู้ เพิ่มเติมในงานวิชาการต่าง ๆ ที่ห้องสมุดของตนให้บริการ เพื่อนำมาจัดบริการสารสนเทศให้สนอง ความต้องการ ครบถ้วน ถูกต้อง และทันแก่การใช้ ซึ่งงานวิจัยของสุจิตรา การเจริญดี (2546 : 96) เรื่องการบริหารงานห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาในสถานะมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ : วรรณะ ของผู้บริหาร

ห้องสมุด พบว่า ผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐมีทรรศนะว่า ห้องสมุดต้องมีการพัฒนา บุคลากรให้เป็นผู้มีความรู้ ความชำนาญในการให้บริการสารสนเทศในทุกรูปแบบ เพิ่มประสิทธิภาพ ในการทำงานของบุคลากรซึ่งรวมไปถึงการพัฒนาบุคลากรวิชาชีพบรรณารักษ์ให้ก้าวหน้าทันเทคโนโลยี ที่ทันสมัย เน้นการบริการในเชิงรุก และงานวิจัยของชูติภักดิ์ บุญปาน (2546 : 68) เรื่องการศึกษา ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการบริการของหอสมุดกลาง สถาบันราชภัฏราชชนครินทร์ พบว่า การบริการของหอสมุดกลาง สถาบันราชภัฏราชชนครินทร์โดยรวมสูงกว่าเกณฑ์ 3.00 อย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านการบริการสารสนเทศ ด้านการบริการสิ่งพิมพ์ต่อเนื่องและด้าน การบริการถ่ายเอกสาร มีความเหมาะสมสูงกว่าเกณฑ์ 3.00 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ส่วนด้านการบริการสื่อโสตทัศนวัสดุ ด้านการบริการอินเทอร์เน็ต และด้านการบริการคอมพิวเตอร์ เพื่อสารนิเทศมีความเหมาะสมไม่สูงกว่าเกณฑ์ 3.00 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยพบว่า นิสิตมีความคิดเห็นต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านการบริการสิ่งพิมพ์ การบริการวารสาร การบริการสื่อโสตทัศนวัสดุ การบริการอินเทอร์เน็ต การบริการถ่ายเอกสาร และการบริการส่งเสริมการใช้บริการ โดยรวมและในแต่ละด้านว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลางและเมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ พบว่า การบริการโดยรวมและในด้านมีความเหมาะสมในระดับสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เพื่อให้การบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ด้านการบริการสิ่งพิมพ์ สำนักหอสมุดกลางควรมีการปรับปรุงและพัฒนา ด้านการบริการสิ่งพิมพ์ให้ดียิ่งขึ้น โดยการจัดหาคอมพิวเตอร์ที่ให้นิสิตใช้สำหรับการสืบค้นเพิ่มมากขึ้นให้เพียงพอกับจำนวนนิสิตที่มาใช้บริการ และควรจัดหาสิ่งพิมพ์ที่มีความทันสมัยทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศเพิ่มมากขึ้นให้เพียงพอกับจำนวนนิสิต
2. ด้านการบริการวารสาร สำนักหอสมุดกลางควรมีการปรับปรุงและพัฒนา ด้านการบริการวารสาร โดยการจัดหาวารสาร นิตยสาร และหนังสือพิมพ์ทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศมาเพิ่มเติม
3. ด้านการบริการสื่อโสตทัศนวัสดุ สำนักหอสมุดกลางควรมีการปรับปรุงและพัฒนา ด้านการบริการสื่อโสตทัศนวัสดุ โดยการจัดหาสื่อโสตทัศนวัสดุต่างๆ มาเพิ่มเติมเพื่อให้เพียงพอ กับจำนวนนิสิตและเพิ่มจำนวนของสื่อโสตทัศนวัสดุที่อนุญาตให้นิสิตยืมออกนอกสำนักหอสมุดกลางให้มากขึ้น นอกจากนี้ควรมีการจัดอบรมเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับด้านสื่อโสตทัศนวัสดุและเทคโนโลยีต่างๆ อย่างสม่ำเสมอเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการให้คำปรึกษา/แนะนำเกี่ยวกับการใช้สื่อโสตทัศนวัสดุให้กับนิสิตที่มาใช้บริการ
4. ด้านการบริการอินเทอร์เน็ต สำนักหอสมุดกลาง ควรมีการปรับปรุงและพัฒนา โดยการจัดหาจำนวนของเครื่องคอมพิวเตอร์ที่จัดไว้ให้บริการอินเทอร์เน็ตเพิ่มเติมให้เพียงพอกับจำนวนนิสิตที่มาใช้บริการ จัดหาเจ้าหน้าที่มาเพิ่มเติมและควรมีการจัดอบรมเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับอินเทอร์เน็ตอยู่ตลอดเวลาเพื่อการพัฒนาที่ดีขึ้นเกี่ยวกับการให้คำปรึกษา/แนะนำเรื่องการใช้บริการอินเทอร์เน็ตแก่นิสิตที่มาใช้บริการอย่างมีประสิทธิภาพ

5. ด้านการบริการถ่ายเอกสาร สำนักหอสมุดกลาง ควรมีการปรับปรุงเรื่องความสุภาพและ ทัศนคติของเจ้าหน้าที่ที่ให้บริการถ่ายเอกสาร โดยการจัดอบรมเจ้าหน้าที่ที่ให้บริการถ่ายเอกสาร อย่างสม่ำเสมอเพื่อการพัฒนาที่ดีขึ้น

6. ด้านการบริการส่งเสริมการให้บริการ ควรมีการปรับปรุงและพัฒนา โดยการจัดหา หนังสืออ้างอิงทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ จุลสาร กฤตภาค และคู่มือการศึกษาของ มหาวิทยาลัยต่างๆ ที่มีความทันสมัยไว้บริการเพิ่มมากขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อการบริการของสำนัก หอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จึงควรมีการศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ พนักงานของมหาวิทยาลัย และผู้มาใช้บริการทั่วไป เพื่อนำข้อมูลมาใช้เป็นแนวทางการปรับปรุงและ พัฒนาในการจัดบริการของสำนักหอสมุดกลางให้มีประสิทธิภาพและครอบคลุมกลุ่มผู้มาใช้บริการให้ มากยิ่งขึ้น

2. ควรมีการศึกษาองค์ประกอบที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการให้บริการของสำนัก หอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

3. ควรศึกษาลักษณะการใช้และความต้องการใช้หนังสือประเภทต่างๆ ของผู้ให้บริการ สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กนกอร ตักดาเดช. (2541). *สภาพการใช้บริการห้องสมุดของผู้ใช้บริการหอสมุดแห่งชาติ*.
 ปรินซ์นิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์). กรุงเทพฯ :
 บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- กรรณิการ์ ภูผาธรรม. (2541). *สภาพการใช้บริการห้องสมุดของผู้ใช้บริการสำนักวิทยบริการ
 มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*. ปรินซ์นิพนธ์ ศศ.ม. (เทคโนโลยีทางการศึกษา).
 มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร.
- เกษสุตา พร้อมศรีทอง. (2546). *การใช้บริการเทคโนโลยีสารสนเทศของห้องสมุดสถาบัน
 อุดมศึกษาในประเทศไทย*. ปรินซ์นิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์
 และสารนิเทศศาสตร์). ชลบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา. ถ่ายเอกสาร.
- คณาจารย์ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัย
 ศรีนครินทรวิโรฒ. (2546). *สารสนเทศและการศึกษาค้นคว้า*. พิมพ์ครั้งที่ 5.
 กรุงเทพฯ : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- คณะกรรมการจัดทำหนังสือประมวลพระบรมราโชวาทและพระราชดำรัสเกี่ยวกับการศึกษา.
 (2540). “พระบรมราโชวาทพระราชทานแก่คณะครูและนักเรียนที่ได้รับ
 พระราชทานรางวัล,” ใน *ประทีปแห่งการศึกษา : พระบรมราโชวาทและพระราชดำรัส
 ด้านการศึกษา*. หน้า 17. กรุงเทพฯ : กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ.
- จารุณีย์ วรรณสิทธิ์. (2539). *การใช้บริการสำนักหอสมุดของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์*.
 วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- จารุวรรณ สินธุโสภณ. (2527). *หลักการบริหารและจัดการห้องสมุด*. กรุงเทพฯ :
 ประเมษฐการพิมพ์.
- จินตนา เกษรบัวขาว. (2542). *บริการของห้องสมุด*. กาญจนบุรี : คณะมนุษยศาสตร์และ
 สังคมศาสตร์ สถาบันราชภัฏกาญจนบุรี.
- จีราพรรณ สวัสดิพงษ์. (2538). *รายงานการวิจัยเรื่องการใช้บริการสำนักหอสมุดของนักศึกษา
 ปรินซ์นิพนธ์*. สารนิพนธ์ ศศ.ม. (การวัดผลการศึกษา). เชียงใหม่ : บัณฑิตวิทยาลัย
 มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ถ่ายเอกสาร.
- จุฑารัตน์ ศราวะณะวงศ์ และประสงค์ ต่อโชติ. (2543, มกราคม-เมษายน). “สภาพและปัญหาการ
 แสวงหาสารสนเทศในกระบวนการสำรวจวรรณกรรมเพื่อการเขียนวิทยานิพนธ์ของ
 นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น,” *บรรณารักษศาสตร์และ
 สารนิเทศศาสตร์ มข.* 18(1) : 44.

- ฉวีลักษณ์ บุญยะกาญจน์. (2522). *การจัดและบริหารงานด้านห้องสมุด*. มหาสารคาม : สำนักหอสมุดกลางและภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- เจลิยว พันธุ์สีดา. (2541). “แลไปข้างหน้า สำนักหอสมุดกลางในยุคโลกาภิวัตน์,” ใน *ครบรอบ 49 ปี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ 28 เมษายน 2541*. หน้า 197-202. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- เฉลิมศักดิ์ ชูปวา. (2534). *รายงานการวิจัยเรื่องการศึกษาปัญหาและความต้องการในการใช้ บริการห้องสมุดของสำนักวิทยบริการมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*. มหาสารคาม : สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม.
- ชมพันธุ์ กุญชร ณ อยุธยา. (2539, 5 มกราคม). “การจัดระบบการอุดมศึกษาของไทย : ที่น่าจะเป็น,” *การอุดมศึกษา*. 5.
- ชุตินัด บุญปาน. (2546). *การศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการบริการของ หอสมุดกลาง สถาบันราชภัฏราชชนินทร์*. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ชุตินา สัจจามันท์. (2541). “ห้องสมุดและบรรณารักษ์ในกระแสแห่งการปรับเปลี่ยน,” ใน *ห้องสมุดในกระแสแห่งการปรับเปลี่ยน*. หน้า 56-67. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัย สุโขทัยธรรมราช.
- ชูจิตร รินทวงค์. (2541). *การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาอาหาและ โภชนาการสายวิชาคหกรรมศาสตร์ (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม) พุทธศักราช 2534 ของสถาบัน เทคโนโลยีราชคณ. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.*
- เชิดชาติ พุกพูน. (2540). *รายงานวิจัยเรื่องการศึกษาความต้องการการใช้บริการโสตทัศนศึกษา ของอาจารย์และนิสิตในสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร*. กรุงเทพฯ : ฝ่ายโสตทัศนศึกษา สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ตริงใจ บุณสมภพ. (2543). “บรรยายพิเศษเรื่องแนวทางการพัฒนาห้องสมุดสถาบัน อุดมศึกษาในมุมมองของผู้บริหาร,” ใน *ทิศทางการพัฒนาห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา กับการก้าวสู่สถานะ มหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐบาล*. หน้า 78-83. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ทบวงมหาวิทยาลัย. (2536). *ประสิทธิภาพและผลิดกำลังคนระดับสูงกว่าปริญญาตรี*. กรุงเทพฯ : ปลัดทบวงมหาวิทยาลัย.
- _____. (2539). *แผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540-2544)*. กรุงเทพฯ : ทบวงมหาวิทยาลัย.
- ทิศกร ศิริพันธุ์เมือง. (2543). *รายงานการวิจัยเรื่อง การใช้บริการสารสนเทศห้องสมุด ของนักศึกษา สถาบันราชภัฏภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*. สกลนคร : สถาบันราชภัฏสกลนคร.

- ธัญชา พุทธธรรม. (2545). ความพึงพอใจในการใช้บริการสำนักหอสมุดกลางของนิสิตระดับปริญญาตรี ภาคสมทบ หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต (ต่อเนื่อง 2 ปี) คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. สารนิพนธ์ กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ธาดาศักดิ์ วชิรปรีชาพงษ์. (2525). หลักการบรรณารักษศาสตร์เบื้องต้น. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- _____. (2548). การเขียนรายงานและการใช้ห้องสมุด. กรุงเทพฯ : บิสิเนสเวิลด์.
- ธาดาศักดิ์ วชิรปรีชาพงษ์ และคนอื่นๆ. (2546). การประเมินผลการเรียนการสอนวิชา บส 101 (สารสนเทศและการศึกษาค้นคว้า). กรุงเทพฯ : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ธิดาพร นามสุข. (2534). ความรู้ในการใช้และในการเข้าถึงสารนิเทศของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ธิดาภรณ์ มณีย้อย. (2538). สภาพการใช้ปัญหาและความต้องการในการใช้บริการยืมระหว่างห้องสมุดของนิสิตมหาวิทยาลัยของรัฐ. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ดวงเนตร เปี้ยไข่มุข. (2537). เอกสารคำสอนวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สถาบันราชภัฏจันทรเกษม.
- นพพร เพียรพิกุล. (2546-2547). “ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการที่มีต่อการให้บริการในห้องสมุดกลาง มหาวิทยาลัยเชียงใหม่,” วารสารสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. 10-11(ฉบับ 40 ปี สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเชียงใหม่) : 112-120.
- น้อย คันท้งทอง. (2538). ความสามารถในการใช้ห้องสมุดของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยของรัฐในเขตกรุงเทพมหานคร. ปริญญานิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- นันทพร ศุภโสภณ. (2536). ความคิดเห็นของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตรที่มีต่อการเรียนรู้เกี่ยวกับทักษะการใช้ห้องสมุด. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- นันทา วิฑูฒิตักดิ์. (2531). ห้องสมุดและการศึกษาค้นคว้า. กรุงเทพฯ : ดี ดี บุ๊คสโตร์.

- นันทิยา วิไลรัตน์. (2547). *การใช้สารสนเทศเพื่อการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะของนักศึกษา คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์กับนิสิตภาควิชาทัศนศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- น้ำทิพย์ วิภาวิน. (2547). *การใช้ห้องสมุดยุคใหม่*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ศูนย์หนังสือ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุญถาวร หงสกุล. (2530). *การบริการห้องสมุด*. กรุงเทพฯ : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- เบญจภรณ์ สมุดอินแก้ว. (2543). *ความพึงพอใจและความคาดหวังของผู้ใช้ในการใช้บริการ หอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- ประกอบ กุปรัตน์. (2539, กรกฎาคม-กันยายน). “ปฏิรูประบบห้องสมุดไทยสู่ยุคไฮเทค,” *วารสารครุศาสตร์*. 25(1) : 12-27.
- ปภาดา เจียวกั๊ก. (2547). *การรู้สารสนเทศของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ประภารัตน์ นววิภาพันธ์. (2540). *ความต้องการใช้หอสมุดกลางของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล*. วิทยานิพนธ์ อ.ม. (บรรณารักษศาสตร์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- ประภาส พาวินันท์. (2541, เมษายน-มิถุนายน). “ทิศทางการบริการสารนิเทศของห้องสมุด สถาบันราชภัฏ,” *วารสารห้องสมุด*. 42(2) : 39-41.
- ปิยวรรณ ประทุมรัตน์. (2544). *สภาพและความต้องการของผู้ใช้บริการห้องสมุด สถาบันราชภัฏราชชนนครพนม*. นครพนม : สถาบันราชภัฏนครพนม.
- ผ่องพรรณ แยมแซไข. (2536). *ความต้องการใช้ทรัพยากรและบริการห้องสมุดของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ณ หอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยเชียงใหม่*. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- พรทิพย์ วรกุล. (2543, มิถุนายน – 2544 พฤษภาคม). “ห้องสมุดกับการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา,” *ข้อพระยอม*. 12(1) : 76-83.
- พรพรรณ บุญยทิพย์. (2538). *การใช้ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต (Internet) ในงานห้องสมุด สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.

- พวงรัตน์ ทวีรัตน์ และชูศรี วงศ์รัตน์. (2528). *เอกสารประกอบการสอนวิชาวิจัย 521 วิจัยทาง
พฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พวา พันธุ์เมฆา. (2535). *สารนิเทศกับการศึกษาค้นคว้า*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ.
- _____. (2541). *สารนิเทศกับการศึกษาค้นคว้า*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : ภาควิชา
บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ.
- พิมลพรรณ ประเสริฐวงศ์ เรพเพอร์ และคนอื่นๆ. (2538). *การใช้ห้องสมุด*. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- เพ็ญแข ประจณปัจจนิก และสุวัฒน์ วัฒนวงศ์. (2540). *รายงานการวิจัยเรื่องความต้องการ
ของนิสิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ในด้านการบริการของ
มหาวิทยาลัย*. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- ไพศาล หวังพานิช. (2523). *การวัดผลการศึกษา*. กรุงเทพฯ : สำนักทดสอบทางการศึกษาและ
จิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- มนัส สังข์คร. (2546). *ความคิดเห็นของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ภาควิชา คณะศึกษาศาสตร์
ที่มีต่อการให้บริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*.
รายงานการวิจัย กศ.ม. (การศึกษาค้นคว้า). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. (2540). *สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประจำปีการศึกษา 2540*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ.
- มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, สำนักหอสมุดกลาง. (2543). *สำนักหอสมุดกลางมหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ*. กรุงเทพฯ : สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- _____. (2546). *รายงานประจำปีสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*.
กรุงเทพฯ : สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- แมนมาส ชวลิต, คุณหญิง. (2541). *คู่มือบรรณารักษณ์ปรับปรุงและแก้ไขเพิ่มเติม*. กรุงเทพฯ :
บรรณกิจการพิมพ์.
- _____. (2544). *ปกิณกะ-ปฏิรูปห้องสมุด*. กรุงเทพฯ : บรรณกิจการพิมพ์.
- ยุทธ ไกยวรรณ. (2545). *พื้นฐานการวิจัย*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- รณพ ประวิติงาม. (2531). *ห้องสมุดและการศึกษาค้นคว้า*. สงขลา : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา.
- รัฐจวน อินทรกำแหง และนวลจันทร์ รัตดากร. (2531). *ห้องสมุดโรงเรียน*. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

- รัถพร ชังธาดา. (2539). สารนิเทศกับการศึกษาค้นคว้า. มหาสารคาม : ภาควิชา
บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2528). หลักการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : ศึกษาพร.
- วงแก้ว จินมณี. (2544). การแสวงหาสารสนเทศทางการศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัย
รามคำแหง. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์). กรุงเทพฯ :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง. ถ่ายเอกสาร.
- วรรณภา รพีพัฒนา. (2533). ความต้องการใช้บริการหอสมุดกลางของนิสิตระดับปริญญาตรี
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน. ปริญญานิพนธ์ อษ.ม.
(บรรณารักษศาสตร์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
ถ่ายเอกสาร.
- วันชัย ศิริชนะ. (2540). “การประกันคุณภาพการศึกษาในระดับอุดมศึกษา,” ใน การประชุมทาง
วิชาการ เรื่อง การประกันคุณภาพการศึกษา. หน้า 4-17. กรุงเทพฯ : ฝ่ายวิชาการ
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วัลลภ สวัสดิวัลลภ; และคนอื่นๆ. (2540). สารนิเทศเพื่อการศึกษา ค้นคว้า. พิมพ์ครั้งที่ 2.
นครปฐม : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ สถาบันราชภัฏนครปฐม.
- วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา. (2533). “ การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์,”
ใน เอกสารประกอบการประชุมนิเทศน์สดใหม่ ระดับบัณฑิตศึกษา ปีการศึกษา 2533.
หน้า 46-48. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วาทณี ฐาปนวงศ์ตานติ. (2539). สารนิเทศกับการศึกษาค้นคว้า. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ :
โอเดียนสโตร์.
- _____. (2544). รายงานการวิจัยเรื่อง ระดับมาตรฐานห้องสมุดมหาวิทยาลัย. ชลบุรี :
มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วาสนา อนุสาร. (2541, มกราคม-ธันวาคม). “การให้บริการอินเทอร์เน็ตของห้องสมุด
มหาวิทยาลัยส่วนภูมิภาค,” สารนิเทศ. 5(1-3) : 41.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. (2539, กันยายน). “กระบวนการทัศน์ใหม่ในนวัตกรรมหลักสูตร,” ศึกษาศาสตร์ มศว.
2(2) : 39-44.
- วีระ สุภากิจ. (2535). คู่มือการปฏิบัติงานฝ่ายโสตทัศนศึกษา : ทฤษฎีและการปฏิบัติ. กรุงเทพฯ :
ฝ่ายโสตทัศนศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ศศิภา เหมทานนท์. (2541). การจัดบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- ศิริณี จุฑาปะมา. (2539). *การศึกษาปัญหาของนักศึกษาในการใช้บริการสืบค้นฐานข้อมูล ซีดีรอมที่ให้บริการในหอสมุดฝ่ายหอสมุด สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์). มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร.
- สายฝน บุชา. (2545, กรกฎาคม-กันยายน). “ความต้องการและสภาพการใช้สารนิเทศของ นักศึกษาและอาจารย์ในสถาบันวิทยบริการสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล,” *วารสารห้องสมุด*. 46(3) : 67-76.
- สินินิตย์ จันทรมัย เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ลักษณะ คมขำ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เมื่อ 20 สิงหาคม 2547.
- สิทธิพงษ์ สุพรม เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ลักษณะ คมขำ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เมื่อ 20 สิงหาคม 2547.
- สุกัญญา แป้นสุขเย็น. (2543). *พฤติกรรมการใช้ห้องสมุดของนิสิตปริญญาตรีคณะเภสัชศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สุจิน บุตรดีสุวรรณ. (2538). *การจัดและปฏิบัติงานห้องสมุด*. มหาสารคาม : ภาควิชา บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สุจีรา การเจริญดี. (2546). *การบริหารงานห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา ในสถานมหาวิทยาลัย ในกำกับของรัฐ : ทัศนะของผู้บริหารห้องสมุด*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์). ชลบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา. ถ่ายเอกสาร.
- สุพัทธา สินชัยสุข. (2532). *การใช้บริการห้องสมุดของนักศึกษาวิทยาลัยอัสสัมชัญบริหารธุรกิจ*. วิทยานิพนธ์ อ.ม. (บรรณารักษศาสตร์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- สุนน ถนอมเกียรติ. (2541). *การใช้ห้องสมุดและแหล่งสารสนเทศ*. กรุงเทพฯ : ลินคอรน์โปรโมชัน.
- สุรางค์ ไคว้ตระกูล. (2544). *จิตวิทยาการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2541). *แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (2540-2544)*. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- _____. (2544). *แนวทางการปฏิรูปการศึกษาระดับอุดมศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษา 2542*. กรุงเทพฯ : วีทีซี คอมมิวนิเคชั่น.
- _____. (2546). *สภาพการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา ปีการศึกษา 2544*. กรุงเทพฯ : สำนักวิจัยและพัฒนาการสื่อสาร สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.

- Ferguson, G.A. (1981). *Statistical Analysis in Psychology and Education*. New York : McGraw-Hill book Company.
- Kaye, David. (1995). "The Nature of Information," *Library Review*. 44 : 37-48.
- Krejcie, Robert V. and Morgan, Daryle W. (1970, November). "Determining Sample Size for Research Activities," *Educational and Psychological Measurement*. 5(30) : 607-609.
- Retting, James. (1989). "Users and Services in Library," *The Academic Library in Translation*. 33 : 81.
- Likert, R.A. (1961). *New Pattern of Management*. New York : McGraw-Hill Book Company.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

จดหมายเชิญผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจเครื่องมือในการวิจัย

ภาคผนวก ข
รายนามผู้เชี่ยวชาญที่ตรวจเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ภาคผนวก ค

แบบสอบถาม ค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

แบบสอบถาม

เรื่อง

ความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

(สำหรับนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา)

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒที่มีต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในด้านการบริการสิ่งพิมพ์ การบริการวารสาร การบริการสื่อโสตทัศนวัสดุ การบริการอินเทอร์เน็ต การบริการถ่ายเอกสาร และการบริการส่งเสริมการใช้บริการ

2. แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นที่มีต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ขอท่านโปรดตอบแบบสอบถามตามความคิดเห็นและกรุณาตอบทุกข้อ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงใน [] หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

1. เพศ

[] ชาย

[] หญิง

2. ชั้นปีที่ศึกษา

[] ชั้นปีที่ 1

[] ชั้นปีที่ 2

[] ชั้นปีที่ 3 และสูงกว่า

3. ลักษณะการมาเรียน

[] ภาคปกติ

[] ภาคพิเศษ

4. อัตราการใช้ห้องสมุด

[] 1-5 ช.ม./สัปดาห์

[] 6-10 ช.ม./สัปดาห์

[] มากกว่า 10 ช.ม./สัปดาห์

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ด้านการบริการสิ่งพิมพ์ ด้านการบริการวารสาร ด้านการบริการสื่อโสตทัศนวัสดุ ด้านการบริการอินเทอร์เน็ต ด้าน
การบริการถ่ายเอกสาร และด้านการบริการส่งเสริมการใช้บริการ

ในตอนท้ายของแบบสอบถามแต่ละด้านเป็นคำถามปลายเปิด เพื่อให้ผู้ตอบได้แสดงความคิดเห็น
และให้ข้อเสนอแนะต่อการจัดบริการแต่ละด้านเพิ่มเติม

โปรดพิจารณาข้อคำถามในแต่ละข้อ แล้วใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องด้านขวามือที่ตรงกับระดับความ
คิดเห็นของท่าน โดยผู้วิจัยกำหนดค่าน้ำหนักคะแนน ดังนี้

คะแนน 5 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่าการบริการดังกล่าวมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด

คะแนน 4 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่าการบริการดังกล่าวมีความเหมาะสมในระดับมาก

คะแนน 3 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่าการบริการดังกล่าวมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง

คะแนน 2 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่าการบริการดังกล่าวมีความเหมาะสมในระดับน้อย

คะแนน 1 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่าการบริการดังกล่าวมีความเหมาะสมในระดับน้อยที่สุด

ข้อ	การบริการของสำนักหอสมุดกลาง	ระดับความเหมาะสม				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
	ด้านการบริการสิ่งพิมพ์					
1	ความสะดวกรวดเร็วในการให้บริการยืม-คืนหนังสือ.....					
2	เวลาในการเปิด-ปิดหอสมุด (จ.-ศ. 08.00-20.30 น., ส.-อ. 09.00-19.00 น.).....					
3	ความทันสมัยของหนังสือที่สำนักหอสมุดกลางมีไว้ให้บริการ.....					
4	จำนวนหนังสือและสิ่งพิมพ์ทั่วไปที่สำนักหอสมุดกลาง จัดไว้ บริการ.....					
5	จำนวนหนังสือสำรอง (Reserve Book Service) ที่สำนักหอสมุดกลาง จัดไว้บริการ.....					
6	จำนวนปฏิญานิพนธ์/สารนิพนธ์ที่สำนักหอสมุดกลาง จัดไว้บริการ.....					
7	จำนวนเล่มของหนังสือและปฏิญานิพนธ์ที่อนุญาตให้นิสิตยืม ออกนอกสำนักหอสมุดกลาง.....					
8	การกำหนดให้นิสิตยืมหนังสือทั่วไปที่ยืมออกนอกสำนัก หอสมุดกลาง ไม่เกิน 14 วัน.....					
9	การกำหนดให้นิสิตยืมปฏิญานิพนธ์/สารนิพนธ์ที่ยืมออกนอก สำนักหอสมุดกลาง ไม่เกิน 7 วัน.....					
10	ความรวดเร็วในการจัดหนังสือขึ้นชั้นเมื่อมีผู้ใช้หนังสือ มาส่งคืน.....					
11	ความสะดวกรวดเร็วในการให้บริการทำบัตร-ต่ออายุบัตร สมาชิกห้องสมุด.....					

ข้อ	การบริการของสำนักหอสมุดกลาง	ระดับความเหมาะสม				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
	ด้านการบริการสิ่งพิมพ์ (ต่อ)					
12	ความสะดวกรวดเร็วในการให้บริการรับจองหนังสือ.....					
13	ความสะดวกรวดเร็วในการให้บริการรับฝากของและตรวจ ทางเข้า – ออก.....					
14	ขั้นตอนการสืบค้นข้อมูลต่างๆ จากเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อ ความสะดวกต่อการค้นหา.....					
15	จำนวนคอมพิวเตอร์ที่ให้นิสิตใช้สำหรับการสืบค้น.....					
16	จำนวนเจ้าหน้าที่ที่ประจำเคาน์เตอร์สำหรับให้บริการยืม-คืน หนังสือ.....					
17	ความสุภาพและอัธยาศัยของเจ้าหน้าที่ประจำเคาน์เตอร์บริการ ยืม-คืนหนังสือ.....					

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะด้านการบริการสิ่งพิมพ์.....

ข้อ	การบริการของสำนักหอสมุดกลาง	ระดับความเหมาะสม				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
	ด้านการบริการวารสาร					
1	จำนวนของวารสารวิชาการภาษาไทยที่สำนักหอสมุดกลางจัด ไว้บริการ.....					
2	จำนวนของวารสารวิชาการภาษาต่างประเทศที่สำนักหอสมุด กลางจัดไว้บริการ.....					
3	จำนวนของวารสารและนิตยสารทั่วไปภาษาไทยที่สำนักหอสมุด กลางจัดไว้บริการ.....					
4	จำนวนของวารสารและนิตยสารทั่วไปภาษาต่างประเทศที่ สำนักหอสมุดกลางจัดไว้บริกา ร.....					
5	จำนวนของหนังสือพิมพ์ภาษาไทยที่สำนักหอสมุดกลางจัดไว้ บริการ.....					
6	จำนวนของหนังสือพิมพ์ภาษาต่างประเทศที่สำนักหอสมุดกลาง จัดไว้บริการ.....					
7	การจัดเรียงวารสารบนชั้นตามเลขรหัสเพื่อความสะดวกในการ ค้นหา.....					
8	ความตรงต่อเวลาในการนำวารสารและนิตยสารฉบับใหม่ออก					

	ให้บริการ.....					
ข้อ	การบริการของสำนักหอสมุดกลาง	ระดับความเหมาะสม				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
9	ด้านการบริการวารสาร (ต่อ) ความสะดวกรวดเร็วในการสืบค้นทรัพยากรความวารสารจาก เครื่องคอมพิวเตอร์.....					
10	การให้บริการหน้าเสารวารสารต่างประเทศ.....					
11	ความสะดวกรวดเร็วในการให้บริการยืม-คืนวารสารและ หนังสือพิมพ์ฉบับล่วงหน้าในระบบชั้นปิด.....					
12	ความสุภาพและอัธยาศัยของเจ้าหน้าที่ประจำเคาน์เตอร์บริการ ยืม-คืนวารสารและหนังสือพิมพ์ฉบับล่วงหน้า.....					

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะด้านการบริการวารสาร.....

ข้อ	การบริการของสำนักหอสมุดกลาง	ระดับความเหมาะสม				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
1	ด้านการบริการสื่อทัศนวัสดุ ความสะดวกรวดเร็วในการให้บริการสื่อทัศนวัสดุภายใน สำนักหอสมุดกลาง.....					
2	ความสะดวกรวดเร็วในการให้บริการยืม-คืนสื่อทัศนวัสดุ ออกนอกสำนักหอสมุดกลาง.....					
3	ระยะเวลาที่ให้บริการยืม-คืนสื่อทัศนวัสดุออกนอกสำนัก หอสมุดกลาง (จ.-ศ. 08.00-20.30 น., ส.-อ. 09.00-19.00 น.)....					
4	การกำหนดให้หนังสือทัศนวัสดุออกนอกสำนักหอสมุด กลาง ได้ไม่เกิน 5 วัน.....					
5	จำนวนของสื่อทัศนวัสดุที่สำนักหอสมุดกลางจัดไว้ให้บริการ					
6	จำนวนของสื่อทัศนวัสดุที่อนุญาตให้หนังสือทัศนวัสดุออกนอกสำนัก หอสมุดกลาง.....					
7	การจัดสถานที่ (ชั้น 1) สำหรับให้บริการสื่อทัศนวัสดุภายใน สำนักหอสมุดกลาง.....					
8	การให้คำปรึกษา/แนะนำเกี่ยวกับการใช้สื่อทัศนวัสดุ.....					
9	ความสุภาพและอัธยาศัยของเจ้าหน้าที่ประจำเคาน์เตอร์บริการ ยืม-คืนสื่อทัศนวัสดุ.....					

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะด้านการบริการสื่อทัศนวัสดุ.....

ข้อ	การบริการของสำนักหอสมุดกลาง	ระดับความเหมาะสม				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
1	ด้านการบริการอินเทอร์เน็ต การจัดสถานที่/บริเวณภายในสำนักหอสมุดกลาง (ชั้น1) เพื่อให้บริการอินเทอร์เน็ต..... ด.....					
2	กฎระเบียบในการเข้าใช้บริการอินเทอร์เน็ต.....					
3	ระยะเวลาที่ให้บริการอินเทอร์เน็ต (จ.-ศ. 08.00-19.30 น., ส.-อ. 09.00-17.30 น.).....					
4	จำนวนของเครื่องคอมพิวเตอร์ที่จัดไว้ให้บริการอินเทอร์เน็ต.....					
5	ประสิทธิภาพของเครื่องคอมพิวเตอร์ที่จัดไว้ให้บริการอินเทอร์เน็ต.....					
6	ความรวดเร็วในการติดต่อกับเครือข่ายอินเทอร์เน็ต.....					
7	ช่วงระยะเวลาที่ให้นักศึกษาเข้าใช้บริการอินเทอร์เน็ตคนละไม่เกิน 2 ชม./ครั้ง.....					
8	ความสะดวกรวดเร็วในการให้บริการของเจ้าหน้าที่ในการติดต่อขอเข้าใช้บริการและการติดต่อขอบัตรนิสิตคืนเวลาเลิกใช้บริการ.....					
9	จำนวนของเจ้าหน้าที่ประจำเคาน์เตอร์ที่ให้บริการอินเทอร์เน็ต..					
10	การให้คำปรึกษา/แนะนำเกี่ยวกับการใช้บริการอินเทอร์เน็ต.....					
11	ความสุภาพและอัธยาศัยของเจ้าหน้าที่ประจำเคาน์เตอร์บริการอินเทอร์เน็ต.....					

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะด้านการบริการอินเทอร์เน็ต.....

ข้อ	การบริการของสำนักหอสมุดกลาง	ระดับความเหมาะสม				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
1	ด้านการบริการถ่ายเอกสาร ระยะเวลาที่ให้บริการถ่ายเอกสาร (จ.-ศ. 08.30-20.00 น., ส.-อ. 09.30-18.30 น.).....					
2	สถานที่ที่จัดไว้ให้บริการถ่ายเอกสาร (ที่ชั้น 3 และชั้น 5).....					
3	การจัดระบบการให้บริการถ่ายเอกสารตามลำดับก่อน-หลัง.....					
4	ความสะดวกรวดเร็วในการให้บริการถ่ายเอกสาร.....					
5	คุณภาพของกระดาษที่นำมาใช้ในการถ่ายเอกสาร.....					
6	ความคมชัดของงานที่ได้จากการถ่ายเอกสาร.....					

7	จำนวนเจ้าหน้าที่ที่ให้บริการถ่ายเอกสาร.....					
ข้อ	การบริการของสำนักหอสมุดกลาง	ระดับความเหมาะสม				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
8	ด้านการบริการถ่ายเอกสาร (ต่อ) อัตราค่าถ่ายเอกสาร.....					
9	ความสุภาพและอัธยาศัยของเจ้าหน้าที่ที่ให้บริการถ่ายเอกสาร..					

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะด้านการบริการถ่ายเอกสาร.....

ข้อ	การบริการของสำนักหอสมุดกลาง	ระดับความเหมาะสม				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
1	ด้านการบริการส่งเสริมการใช้บริการ จำนวนของหนังสืออ้างอิงภาษาไทยที่สำนักหอสมุดกลางจัดไว้ให้บริการ.....					
2	จำนวนของหนังสืออ้างอิงภาษาต่างประเทศที่สำนักหอสมุดกลางจัดไว้ให้บริการ.....					
3	ความทันสมัยของหนังสืออ้างอิงที่มีไว้บริการ.....					
4	การจัดเรียงหนังสืออ้างอิงบนชั้นตามเลขเรียกหนังสือเพื่อความสะดวกในการค้นหา.....					
5	ความสะดวกรวดเร็วการให้บริการตอบคำถามเพื่อช่วยในการศึกษาค้นคว้า.....					
6	ความสุภาพและอัธยาศัยของเจ้าหน้าที่ที่ให้บริการตอบคำถามเพื่อช่วยในการศึกษาค้นคว้า.....					
7	ความสะดวกรวดเร็วในการให้บริการยืม-คืนเอกสารพิเศษ.....					
8	ความสะดวกรวดเร็วในการให้บริการยืม-คืนระหว่างห้องสมุด....					
9	ความทันสมัยของจุลสาร กฤตภาค และคู่มือการศึกษาของมหาวิทยาลัยต่างๆ ที่มีไว้บริการ.....					
10	การจัดเก็บและแยกประเภทจุลสาร กฤตภาค และคู่มือการศึกษาของมหาวิทยาลัยต่างๆ เพื่อความสะดวกในการค้นหา.....					
11	ความสะดวกรวดเร็วในการให้บริการสืบค้นข้อมูลจากฐานข้อมูลซีดีรอม (CD-ROM).....					
12	ความสะดวกรวดเร็วในการให้บริการสืบค้นข้อมูลจากฐานข้อมูล					

บทคัดย่อปริญาณิพนธ์.....					
--------------------------	-------	-------	-------	-------	-------

ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะด้านการบริการส่งเสริมการใช้บริการ.....

ค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

1. ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเป็นรายข้อ

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก	หมายเหตุ	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก	หมายเหตุ
	ด้านการบริการสิ่งพิมพ์			ด้านการบริการวารสาร	
1	2.661	นำไปใช้	1	3.061	นำไปใช้
2	1.678	ปรับปรุง	2	3.429	นำไปใช้
3	2.563	นำไปใช้	3	2.918	นำไปใช้
4	4.608	นำไปใช้	4	2.838	นำไปใช้
5	4.813	นำไปใช้	5	2.863	นำไปใช้
6	3.905	นำไปใช้	6	2.502	นำไปใช้
7	2.880	นำไปใช้	7	2.956	นำไปใช้
8	2.269	ปรับปรุง	8	3.118	นำไปใช้
9	1.374	ปรับปรุง	9	2.882	นำไปใช้
10	2.980	นำไปใช้	10	3.646	นำไปใช้
11	1.073	ตัดทิ้ง	11	3.989	นำไปใช้
12	1.917	นำไปใช้	12	4.041	นำไปใช้
13	3.188	นำไปใช้			
14	2.144	นำไปใช้			
15	2.499	นำไปใช้			
16	1.661	ปรับปรุง			
17	4.699	นำไปใช้			
18	4.960	นำไปใช้			

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก	หมายเหตุ	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก	หมายเหตุ
ด้านการบริการ สื่อโสตทัศนวัสดุ			ด้านการบริการ ถ่ายเอกสาร		
1	3.424	นำไปใช้	1	2.917	นำไปใช้
2	3.331	นำไปใช้	2	2.879	นำไปใช้
3	3.312	นำไปใช้	3	4.157	นำไปใช้
4	3.791	ปรับปรุง	4	3.108	นำไปใช้
5	2.952	นำไปใช้	5	3.871	นำไปใช้
6	2.865	นำไปใช้	6	2.711	นำไปใช้
7	3.413	นำไปใช้	7	1.492	ปรับปรุง
8	3.056	นำไปใช้	8	4.489	นำไปใช้
9	2.831	นำไปใช้	9	2.341	นำไปใช้
ด้านการบริการ อินเทอร์เน็ต			ด้านการบริการ ส่งเสริมการใช้บริการ		
1	2.307	นำไปใช้	1	4.226	นำไปใช้
2	2.777	นำไปใช้	2	3.382	นำไปใช้
3	2.754	นำไปใช้	3	4.761	นำไปใช้
4	3.025	นำไปใช้	4	2.862	นำไปใช้
5	4.353	นำไปใช้	5	4.294	นำไปใช้
6	4.265	นำไปใช้	6	4.745	นำไปใช้
7	3.622	นำไปใช้	7	4.452	นำไปใช้
8	4.364	นำไปใช้	8	2.309	นำไปใช้
9	5.356	นำไปใช้	9	4.108	นำไปใช้
10	5.043	นำไปใช้	10	4.035	นำไปใช้
11	4.782	นำไปใช้	11	3.992	นำไปใช้
			12	4.638	นำไปใช้

2. ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.968

ภาคผนวก ง
หนังสือขอความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ ชื่อสกุล
วันเดือนปีเกิด
สถานที่เกิด
สถานที่อยู่ปัจจุบัน

นางสาวลักขณา คมขำ
วันที่ 10 มกราคม พ.ศ. 2522
อำเภอแก่ง จังหวัดระยอง
1/1 หมู่ 10 ต. ทางเกวียน
อ. แก่ง จ. ระยอง 21110

ประวัติการศึกษา

ปีการศึกษา 2539

จบมัธยมศึกษาตอนปลาย (แผนกวิทย์ – คณิต)
จากโรงเรียนแก่ง “วิทยสถาวร”

ปีการศึกษา 2545

การศึกษาระดับบัณฑิต (บรรณารักษศาสตร์)
จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ปีการศึกษา 2548

การศึกษามหาบัณฑิต (การอุดมศึกษา)
จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ